

I. DISPOSICIONS GENERALS

1. PRESIDÈNCIA I CONSELLERIES DE LA GENERALITAT VALENCIANA

Conselleria de Cultura, Educació i Ciència

DECRET 220/1999, de 23 de novembre, del Govern Valencià, pel qual es regulen els programes formatius que figuren en la Llei 1/1995, de 20 de gener, de la Generalitat Valenciana, de formació de les persones adultes, i s'establix el currículum dels programes d'alfabetització i programes per a adquirir i actualitzar la formació bàsica de les persones adultes fins a l'obtenció del títol de Graduat en Educació Secundària, a la Comunitat Valenciana. [1999/S10034]

Les necessitats formatives i culturals de la societat actual són especialment dinàmiques i els períodes de revisió, avanç i de reconversió socioeconòmica arrosseguen tots els elements implicats en l'educació, i la formació de persones adultes, en particular, és especialment sensible a estes transformacions, cosa que obliga que siga abordada des de múltiples àmbits a fi de fer front als nous reptes socials que es plantegen les persones adultes, implicant tota la societat en la seua resolució.

Estes exigències d'adaptació a un món complex i en ràpida evolució, augmenten cada vegada més l'interés per l'educació de persones adultes, que haurà de proporcionar a la població adulta una formació integral i integrada des de la doble perspectiva de l'enriquiment personal i de la participació en un desenrotllament socioeconòmic i cultural equilibrat.

Segons estos plantejaments l'article 3.1, de la Llei 1/1995, de 20 de gener, de la Generalitat Valenciana de Formació de Persones Adultes (DOGV 31.01.1995), estableix que per a refermar el dret de totes les persones a l'educació, la formació de les persones adultes garantirà l'adquisició i actualització de la seua educació bàsica, promourà l'accés als diferents nivells del sistema educatiu, estimularà la seua participació en el disseny del mateix procés formatiu i donarà atenció preferent als sectors socials més desfavorits. L'especificitat que ha de tindre esta oferta educativa ve determinada tant per allò que s'ha prescrit en l'apartat b) de l'article 3.2, que estableix que els currículums i les ofertes formatives seran específics i adaptats a les característiques, condicions i necessitats de la població adulta, com en l'article 5.1, que prescriu que la formació de persones adultes es desenrotllarà per mitjà de programes formatius específics, que podran realitzar-se en diferents modalitats d'ensenyament presencial i a distància, formal i informal, institucional i comunitari, conforme a les característiques dels programes d'àmbit territorial, de les necessitats i de les opcions dels participants.

Tal com contempla l'article 3.3.a, de la Llei 1/1995, de 20 de gener, de la Generalitat Valenciana, la formació de les persones adultes ha de promoure una lectura crítica de l'entorn socioeconòmic amb el fi que aconseguisquen una millor inserció social i professional, a més a més d'afavorir l'adaptació a l'evolució cultural i als canvis tecnològics i socials que caracteritzen a la nostra societat actual. Ha de permetre que les persones adultes desenrotllen les potencialitats per al seu enriquiment personal, posant especial èmfasi en el desenrotllament de la capacitat d'autonomia, de juí, de sentit crític i de capacitat d'innovació desenrotllant, en particular, el gust de dependre a dependre, perquè este autoaprenentatge proporcione autoeducació permanent.

Segons els apartats b i c de l'article 3.3 de la Llei 1/1995, de 20 de gener, de la Generalitat Valenciana, estos ensenyaments, a més a més, han de contemplar transversalment en el currículum una educació no discriminatòria que considere les possibilitats de desenrotllament de les persones adultes, qualssevol que siguen les seues condicions personals i socials, capacitat, sexe, ètnia, llengua, origen sociocultural, creences o ideologia, exercint actuacions positives davant de la diversitat de les persones adultes i realitzant les adaptacions pertinents segons les seues característiques i les del centre.

I. DISPOSICIONES GENERALES

1. PRESIDENCIA Y CONSELLERIAS DE LA GENERALITAT VALENCIANA

Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia

DECRETO 220/1999, de 23 de noviembre, del Gobierno Valenciano, por el que se regulan los programas formativos que figuran en la Ley 1/1995, de 20 de enero, de la Generalitat Valenciana, de formación de las personas adultas, y se establece el currículo de los programas de alfabetización y programas para adquirir y actualizar la formación básica de las personas adultas hasta la obtención del título de Graduado en Educación Secundaria, en la Comunidad Valenciana. [1999/S10034]

Las necesidades formativas y culturales de la sociedad actual son especialmente dinámicas y los periodos de revisión, avance y de reconversión socioeconómica arrastran a todos los elementos implicados en la educación, y la formación de personas adultas, en particular, es especialmente sensible a estas transformaciones lo que obliga a que sea abordada desde múltiples ámbitos a fin de hacer frente a los nuevos retos sociales que se planteen las personas adultas, implicando a toda la sociedad en su resolución.

Estas exigencias de adaptación a un mundo complejo y en rápida evolución, aumentan cada vez más el interés por la educación de personas adultas, que deberá proporcionar a la población adulta una formación integral e integrada desde la doble perspectiva del enriquecimiento personal y de la participación en un desarrollo socioeconómico y cultural equilibrado.

Según estos planteamientos el artículo 3.1 de la Ley 1/1995, de 20 de enero, de la Generalitat Valenciana de Formación de Personas Adultas (DOGV 31.01.1995), establece que para afianzar el derecho de todas las personas a la educación, la formación de las personas adultas garantizará la adquisición y actualización de su educación básica, promoverá el acceso a los diferentes niveles del sistema educativo, estimulará su participación en el diseño del propio proceso formativo y dará atención preferente a los sectores sociales más desfavorecidos. La especificidad que debe tener esta oferta educativa viene determinada tanto por lo prescrito en el apartado b) del artículo 3.2 que establece que los currículos y ofertas formativas serán específicas y adaptadas a las características, condiciones y necesidades de la población adulta, como en el artículo 5.1 que prescribe que la formación de personas adultas se desarrollará mediante programas formativos específicos, que podrán realizarse en diferentes modalidades de enseñanza presencial y a distancia, formal e informal, institucional y comunitaria, conforme a las características de los programas de ámbito territorial, de las necesidades y de las opciones de los participantes.

Tal y como contempla el artículo 3.3.a de la Ley 1/1995, de 20 de enero, de la Generalitat Valenciana, la formación de las personas adultas ha de promover una lectura crítica del entorno socioeconómico con el fin de que logren una mejor inserción social y profesional, además de favorecer la adaptación a la evolución cultural y a los cambios tecnológicos y sociales que caracterizan a nuestra sociedad actual. Debe permitir que las personas adultas desarrollen sus potencialidades para su enriquecimiento personal, poniendo especial énfasis en el desarrollo de la capacidad de autonomía, de juicio, de sentido crítico y de capacidad de innovación desarrollando, en particular, el gusto de aprender a aprender, con el fin de que este auto-aprendizaje proporcione autoeducación permanente.

Según los apartados b y c del artículo 3.3 de la Ley 1/1995, de 20 de enero, de la Generalitat Valenciana, estas enseñanzas, además, deben contemplar transversalmente en el currículum una educación no discriminatoria que considere las posibilidades de desarrollo de las personas adultas, cualesquiera que sean sus condiciones personales y sociales, capacidad, sexo, etnia, lengua, origen sociocultural, creencias o ideología, ejerciendo actuaciones positivas ante la diversidad de las personas adultas y realizando las adaptaciones pertinentes según sus características y las del centro.

L'atenció que ha de prestar-se al respecte a les identitats i a les diferències culturals i la importància de lluitar contra tota forma de discriminació són components essencials de l'acció educativa.

En la configuració del currículum, és necessari partir del principi de contextualització com a eix orientador del treball educatiu, entenent-se el context en un sentit ampli de manera que incloga tant les variables individuals, com grupals, socials, laborals i culturals, articulant projectes de formació que respecten a les minories, des de plantejaments interculturals, que combaten la discriminació de tot tipus i que faciliten informació, formació i orientació per a millorar les condicions d'inserció social i laboral, a fi que les persones adultes puguin comprendre, interpretar i transformar les realitats socials, econòmiques i culturals, per a fer-les més justes, lliures i creadores.

A més a més, la formació de les persones adultes ha de contemplar la dimensió europea en els programes educatius, enfortint el sentit de la identitat europea, concretament en la salvaguarda dels principis de la democràcia, la justícia social i el respecte als drets humans, i preparar els ciutadans per a la seua participació en el desenvolupament econòmic i social de la Comunitat, analitzant els avantatges que esta suposa, però també els desafiaments que comporta, a l'obrir-los un espai econòmic, social i cultural més ampli.

En el present decret es regulen els programes formatius de l'article 5.2 de la Llei 1/1995, de 20 de gener, de la Generalitat Valenciana. En l'annex I d'este decret s'establix el currículum dels programes d'alfabetització i programes per a adquirir i actualitzar la formació bàsica que figuren en l'apartat a) del mencionat article; en l'annex III s'establixen les orientacions per al desenvolupament dels programes formatius que consten en els apartats b), c), d), e), j), de l'article 5.2., de la mencionada llei i la regulació de la qual és competència de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, i en l'annex IV s'establixen les orientacions per al desenvolupament dels programes formatius que figuren en els apartats f), g), h), i) de l'article citat anteriorment i la regulació dels quals és competència de la Conselleria d'Ocupació i de la Conselleria de Benestar Social. Per al desenvolupament d'estes competències s'estarà a allò que s'ha disposat en els articles 6 i 9 de la Llei 1/1995.

Així mateix, esta creixent rellevància de la formació de les persones adultes ha sigut arreplegada en l'article 2.1, de la Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu (LOGSE), a l'establir que el sistema educatiu tindrà com a principi bàsic l'educació permanent, i, a més a més, al dedicar-li el títol III, en el qual s'establixen els objectius i les directrius generals de l'educació de persones adultes, que la Llei 1/1995, de 20 de gener, de la Generalitat Valenciana, articula i desenrotlla.

Per a aconseguir estes finalitats relatives a la formació bàsica, la Llei 1/1995, de la Generalitat Valenciana, de Formació de Persones Adultes, estableix en l'article 5.2, apartat a) que esta s'articularà per mitjà de programes d'alfabetització i programes per a adquirir i actualitzar la formació bàsica. En este sentit, elaborar qualsevol altre programa formatiu dels que figuren en l'article 5.2, es tindrà en compte, en el seu cas, al cursar els ensenyaments relatius al programa a) del citat article, per al qual s'atendrà a allò que s'ha disposat en els apartats 1 i 2, de l'article sext de la Llei 1/1995.

A més a més, per tal d'aconseguir una educació bàsica adaptada a les condicions i necessitats de la població adulta, la LOGSE estableix en l'article 52.1 que les persones adultes que vullguen adquirir els coneixements equivalents a l'educació bàsica comptaran amb una oferta adaptada a les seues condicions i necessitats.

Tenint en compte els principis establits per les dos lleis respecte a la formació bàsica de les persones adultes és imprescindible comptar amb un currículum específic, obert, flexible i polivalent que done una resposta adequada a les múltiples i variades demandes de formació bàsica que les persones adultes plantegen.

El currículum que figura en l'annex I del present decret comunica els principis essencials de la proposta educativa determinant els objectius generals, els continguts i els criteris d'avaluació de la formació bàsica de les persones adultes.

Es tracta d'un currículum específic que, basat en les característiques, interessos i peculiaritats de la població adulta, estableix una ofer-

La atención que debe prestarse al respeto a las identidades y a las diferencias culturales y la importancia de luchar contra toda forma de discriminación son componentes esenciales de la acción educativa.

En la configuración del currículo, es necesario partir del principio de contextualización como eje orientador del trabajo educativo, entendiéndose el contexto en un sentido amplio de manera que incluya tanto las variables individuales, como grupales, sociales, laborales y culturales, articulando proyectos de formación que respeten a las minorías, desde planteamientos interculturales, que combatan la discriminación de todo tipo y que faciliten información, formación y orientación para mejorar las condiciones de inserción social y laboral, a fin de que las personas adultas puedan comprender, interpretar y transformar las realidades sociales, económicas y culturales, para hacerlas más justas, libres y creadoras.

Además, la formación de las personas adultas debe contemplar la dimensión europea en los programas educativos, fortaleciendo el sentido de la identidad europea, concretamente en la salvaguarda de los principios de la democracia, la justicia social y el respeto a los derechos humanos, y preparar a los ciudadanos para su participación en el desarrollo económico y social de la Comunidad, analizando las ventajas que ésta supone, pero también de los desafíos que entraña, al abrirles un espacio económico, social y cultural más amplio.

En el presente decreto se regulan los programas formativos del artículo 5.2 de la Ley 1/1995, de 20 de enero, de la Generalitat Valenciana. En el anexo I de este decreto se establece el currículo de los programas de alfabetización y programas para adquirir y actualizar la formación básica que figuran en el apartado a) del mencionado artículo; en el anexo III se establecen las orientaciones para el desarrollo de los programas formativos que constan en los apartados b), c), d), e), j), del artículo 5.2 de la mencionada ley y cuya regulación es competencia de la Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia, y en el anexo IV se establecen las orientaciones para el desarrollo de los programas formativos que figuran en los apartados f), g), h), i) del artículo citado anteriormente y cuya regulación es competencia de la Conselleria de Empleo y de la Conselleria de Bienestar Social. Para el desarrollo de estas competencias se estará a lo dispuesto en los artículos 6 y 9 de la Ley 1/1995.

Asimismo, esta creciente relevancia de la formación de las personas adultas ha sido recogida en el artículo 2.1 de la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo (LOGSE), al establecer que el sistema educativo tendrá como principio básico la educación permanente, y, además al dedicarle el título III, en el que se establecen los objetivos y las directrices generales de la educación de personas adultas, que la Ley 1/1995, de 20 de enero, de la Generalitat Valenciana, articula y desarrolla.

Para conseguir estas finalidades relativas a la formación básica, la Ley 1/1995, de la Generalitat Valenciana, de Formación de Personas Adultas, establece en el artículo 5.2 apartado a) que la misma se articulará mediante programas de alfabetización y programas para adquirir y actualizar la formación básica. En este sentido, la realización de cualquier otro programa formativo de los que figuran en el artículo 5.2 se tendrá en cuenta, en su caso, al cursar las enseñanzas relativas al programa a) del citado artículo, para lo cual se atenderá lo dispuesto en los apartados 1 y 2, del artículo sexto de la Ley 1/1995.

Además para conseguir una educación básica adaptada a las condiciones y necesidades de la población adulta, la LOGSE establece en el artículo 52.1 que las personas adultas que quieran adquirir los conocimientos equivalentes a la educación básica contarán con una oferta adaptada a sus condiciones y necesidades.

Teniendo en cuenta los principios establecidos por ambas leyes respecto a la formación básica de las personas adultas es imprescindible contar con un currículo específico, abierto, flexible y polivalente que dé una respuesta adecuada a las múltiples y variadas demandas de formación básica que las personas adultas plantean.

El currículo que figura en el anexo I del presente decreto comunica los principios esenciales de la propuesta educativa determinando los objetivos generales, los contenidos y los criterios de evaluación de la formación básica de las personas adultas.

Se trata de un currículo específico que basado en las características, intereses y peculiaridades de la población adulta, establece una

ta de formació bàsica adaptada a les seues condicions i necessitats. Este currículum ha d'assegurar una oferta específica de formació bàsica sobre la qual es desenvoluparan altres dimensions educatives (formació orientada al treball, formació per al desenvolupament personal), que potencien la capacitat de participació en la vida sociocultural i laboral de les persones adultes i permeten l'adaptació flexible i polivalent a les noves demandes que genera la societat actual.

L'annex I del present decret inclou, per a l'àmbit de la Comunitat Valenciana, els objectius corresponents a la formació bàsica de les persones adultes, així com els continguts i els criteris d'avaluació, per a garantir a esta població nivells formatius bàsics, validats socialment i acadèmicament a fi d'adquirir i actualitzar la seua formació bàsica i de possibilitar l'obtenció del títol de Graduat en Educació Secundària a través d'un currículum específic adaptat a les característiques, necessitats i interessos de les persones adultes i de l'àmbit territorial, que traduïsquen esta formació bàsica en educació permanent a través de la capacitat en processos d'autoaprenentatge.

El currículum que es presenta se centra en la intersecció dels tres sectors que tradicionalment han format l'educació de persones adultes: la dimensió acadèmica, l'animació sociocultural i la formació ocupacional, la qual cosa configura un àmbit que es defineix com a formació bàsica en la situació actual.

Per a possibilitar l'accés a titulacions acadèmiques, es considera formació bàsica de les persones adultes el procés educatiu continu que abraça des de l'alfabetització fins a l'obtenció del títol de Graduat en Educació Secundària.

Els objectius de la formació bàsica de persones adultes inclouen capacitats de tipus cognoscitiu, afectiu, de relació interpersonal i d'inserció i actuació sociocultural i laboral i de participació i gestió social. Es referixen a capacitats interrelacionades i no només a conductes mesurables, que les persones adultes han de desenvolupar.

Este currículum no ha de limitar-se a l'adquisició de coneixements i conceptes sinó que ha de proposar una educació estimuladora de totes les capacitats de les persones adultes. Tot això suposa dotar el currículum d'una considerable riquesa de continguts conceptuals, procedimentals i actitudinals. En este sentit, en la formació de les persones adultes resulta essencial prestar especial èmfasi a l'adquisició de procediments (habilitats, tècniques, mètodes, estratègies), tant des d'un punt de vista de desenvolupament cultural i personal, en la línia de aprendre a aprendre, aprendre a fer i aprendre a ser, com des d'un punt de vista de desenvolupament social en la línia de participació i protagonisme en els contextos en què realitzen l'acció educativa els mateixos centres.

Els continguts es presenten agrupats en camps de coneixements o àmbits d'experiència. S'han reunit en cada camp de coneixement o àmbit d'experiència aquells continguts que estan relacionats a través d'un eix vertebrador fonamental. Estos camps de coneixement o àmbits d'experiència no han de ser interpretats com a unitats temàtiques, serà en els projectes curriculars on s'hauran de prendre les decisions relatives a la seua seqüenciació i estructuració que quedaran reflectides en les programacions d'aula.

Els criteris d'avaluació estableixen el tipus d'aprenentatge que s'espera que les persones adultes hagen aconseguit com a resultat del procés d'ensenyament i aprenentatge, en referència als objectius i els continguts del currículum. Constitueixen criteris orientadors que s'hauran d'integrar de manera coherent en l'estratègia metodològica general.

Els criteris d'avaluació es referixen a tota l'etapa, la qual cosa implica que cal distribuir-los i seqüenciar-los en els dos Cicles en què es configura la formació bàsica de persones adultes, ja que hauran d'aplicar-se amb distints nivells d'exigència. Per tant, serà necessari adequar, completar i ampliar eixos criteris d'avaluació i reformular-los segons la seqüenciació de continguts per cicles, tenint en compte el context del centre i les característiques específiques de les persones adultes.

En l'aplicació i adequació dels criteris d'avaluació, s'haurà de determinar el procés a través del qual es realitza l'avaluació tant dels aprenentatges com dels processos d'ensenyament.

oferta de formació bàsica adaptada a sus condiciones y necesidades. Este currículo debe asegurar una oferta específica de formación básica sobre la que se desarrollarán otras dimensiones educativas (formación orientada al trabajo, formación para el desarrollo personal), que potencien la capacidad de participación en la vida sociocultural y laboral de las personas adultas y permitan la adaptación flexible y polivalente a las nuevas demandas que genera la sociedad actual.

El anexo I del presente decreto contempla, para el ámbito de la Comunidad Valenciana, los objetivos correspondientes a la formación básica de las personas adultas, así como los contenidos y los criterios de evaluación, para garantizar a esta población niveles formativos básicos, validados social y académicamente con el fin de adquirir y actualizar su formación básica y de posibilitar la obtención del Título de Graduado en Educación Secundaria a través de un currículo específico adaptado a las características, necesidades e intereses de las personas adultas y del ámbito territorial, que traduzcan esta formación básica en educación permanente a través de la capacitación en procesos de auto-aprendizaje.

El currículo que se presenta se centra en la intersección de los tres sectores que tradicionalmente han formado la educación de personas adultas: dimensión académica, la animación sociocultural y la formación ocupacional, lo que configura un ámbito que se define como formación básica en la situación actual.

Con el fin de posibilitar el acceso a titulaciones académicas, se considera formación básica de las personas adultas el proceso educativo continuo que abarca desde la alfabetización hasta la obtención del Título de Graduado en Educación Secundaria.

Los objetivos de la formación básica de personas adultas contemplan capacidades de tipo cognoscitivo, afectivo, de relación interpersonal y de inserción y actuación sociocultural y laboral y de participación y gestión social. Se refieren a capacidades interrelacionadas y no sólo a conductas mensurables, que las personas adultas deben desarrollar.

Este currículo no debe limitarse a la adquisición de conocimientos y conceptos sino que ha de proponer una educación estimuladora de todas las capacidades de las personas adultas. Todo ello supone dotar al currículo de una considerable riqueza de contenidos conceptuales, procedimentales y actitudinales. En este sentido, en la formación de las personas adultas resulta esencial prestar especial énfasis a la adquisición de procedimientos (habilidades, técnicas, métodos, estrategias), tanto desde un punto de vista de desarrollo cultural y personal, en la línea de aprender a aprender, aprender a hacer y aprender a ser, como desde un punto de vista de desarrollo social en la línea de participación y protagonismo en los contextos en los que realizan la acción educativa los propios centros.

Los contenidos se presentan agrupados en campos de conocimientos o ámbitos de experiencia. Se han reunido en cada campo de conocimiento o ámbito de experiencia aquellos contenidos que están relacionados a través de un eje vertebrador fundamental. Estos campos de conocimiento o ámbitos de experiencia no han de ser interpretados como unidades temáticas, será en los proyectos curriculares donde se deberán tomar las decisiones relativas a su secuenciación y estructuración que quedarán reflejadas en las programaciones de aula.

Los criterios de evaluación establecen el tipo de aprendizaje que se espera que las personas adultas hayan alcanzado como resultado del proceso de enseñanza y aprendizaje, en referencia a los objetivos y los contenidos del currículo. Constituyen criterios orientadores que se habrán de integrar de manera coherente en la estrategia metodológica general.

Los criterios de evaluación se refieren a toda la etapa, lo que implica que hay que distribuirlos y secuenciarlos en los dos ciclos en que se configura la formación básica de personas adultas, ya que deberán aplicarse con distintos niveles de exigencia. Por lo tanto, será necesario adecuar, completar y ampliar esos criterios de evaluación y reformularlos según la secuenciación de contenidos por ciclos, teniendo en cuenta el contexto del centro y las características específicas de las personas adultas.

En la aplicación y adecuación de los criterios de evaluación, se deberá determinar el proceso a través del cual se realiza la evaluación tanto de los aprendizajes como de los procesos de enseñanza.

La formació de les persones adultes que estableix este currículum és una proposta de formació bàsica cap a la idea fonamental del desenvolupament integral de la persona i la seua capacitat per a pensar i participar de forma racional, activa i crítica sobre l'entorn sociocultural i laboral, possibilitant diferents itineraris i ofertes obertes i flexibles que permeten l'adaptació a les noves demandes de la societat.

Estes consideracions porten a ressaltar el caràcter específic d'esta formació bàsica i obliguen a abandonar la idea d'una etapa educativa que tinga com a única funció la preparació de les persones adultes per a accedir a altres nivells educatius, concepció que reforça els criteris selectius i tendix a sobrecarregar els currículums de continguts acadèmics.

Es per això que, la formació bàsica de les persones adultes ha de ser, per tant, una etapa integradora, no segregadora, en la qual les persones adultes desenvolupen les seues capacitats a fi d'integrar-se i millorar la seua inserció sociolaboral.

També cal tindre en compte que les persones adultes formen un col·lectiu que té distints coneixements, experiències, necessitats i interessos i, ja que la diversitat és un fet inherent al desenvolupament humà, s'haurà d'assegurar l'equilibri entre la comprensivitat del currículum i la innegable diversitat de les persones adultes, valorant els seus coneixements i experiències prèvies.

Per això, encara conservant el seu caràcter comprensiu, la formació bàsica de les persones adultes facilitarà itineraris educatius distints, que es corresponguen amb la diversitat d'interessos de les persones adultes. Esta diversitat quedarà reflectida, sobretot, en les activitats educatives opcionals. L'opcionalitat curricular facilitarà, a través de diferents itineraris formatius, el desenvolupament de les capacitats expressades en els objectius generals. En este sentit, les administracions educatives afavoriran l'autonomia dels centres pel que fa a la definició i programació de les matèries optatives i al desenvolupament, des d'esta perspectiva, dels programes formatius.

Donat que el currículum aprovat en l'annex I del present decret es concep obert i flexible, això implica que requerisca posteriors nivells de concreció per part del professorat, atenent les diverses vies de participació que estableixen les disposicions legals vigents.

Es tracta, per tant, d'un currículum obert que busca fomentar l'autonomia pedagògica i organitzativa dels centres educatius, el treball en equip del professorat i les persones adultes, i la seua activitat investigadora a partir de la pràctica docent tal com estipulen els articles 3.3.d i 23 de la Llei 1/1995, de 20 de gener, de la Generalitat Valenciana i l'article 57 de la LOGSE.

Els equips docents hauran d'elaborar projectes curriculars adaptant el currículum de la Formació Bàsica a les característiques de les persones adultes, del centre i del seu entorn.

Esta primera concreció suposarà la presa de decisions sobre la seqüenciació per cicles dels diferents elements del currículum, així com pel que fa a les adaptacions curriculars pertinents i les seues implicacions en els aspectes d'organització i funcionament del centre.

Els equips de professors i, en el seu cas, els equips multiprofessionals corresponents, hauran de desenvolupar estos projectes curriculars en les programacions per cicles i per camps de coneixement o àmbits d'experiència.

El professorat, en el marc d'estos projectes curriculars i programacions de cicles i de camps de coneixement o àmbits d'experiència, realitzarà la seua programació d'aula en què concretarà la metodologia i les activitats que va a desenvolupar, i per a això tindrà en compte les estratègies de participació contemplades en les disposicions legals vigents.

Per una altra part, un currículum obert, com el que es proposa, ha de ser un dels instruments més valuosos per a respondre a la diversitat. La intervenció en les diferents necessitats educatives implica, per tant, ajudes pedagògiques per mitjà de les corresponents adaptacions curriculars. Estes adaptacions curriculars seran imprescindibles quan les necessitats de determinades persones adultes siguen específiques, i podran afectar els elements bàsics del

La formació de les persones adultes que estableix este currículum es una propuesta de formación básica hacia la idea fundamental del desarrollo integral de la persona y su capacitación para pensar y participar de forma racional, activa y crítica sobre el entorno socio cultural y laboral, posibilitando diferentes itinerarios y ofertas abiertas y flexibles que permitan la adaptación a las nuevas demandas de la sociedad.

Estas consideraciones llevan a resaltar el carácter específico de esta formación básica y obligan a abandonar la idea de una etapa educativa cuya única función sea la preparación de las personas adultas para acceder a otros niveles educativos, concepción que refuerza los criterios selectivos y tiende a sobrecargar los currículos de contenidos académicos.

Por ello, la formación básica de las personas adultas debe ser, por tanto, una etapa integradora, no segregadora, en la que las personas adultas desarrollen sus capacidades a fin de integrarse y mejorar su inserción socio laboral.

También hay que tener en cuenta que las personas adultas forman un colectivo que tiene distintos conocimientos, experiencias, necesidades e intereses y, puesto que la diversidad es un hecho inherente al desarrollo humano, se tendrá que asegurar el equilibrio entre la comprensividad del currículum y la innegable diversidad de las personas adultas, valorando sus conocimientos y experiencias previas.

Por ello, aún conservando su carácter comprensivo, la formación básica de las personas adultas facilitará itinerarios educativos distintos, que se correspondan con la diversidad de intereses de las personas adultas. Esta diversidad quedará reflejada, sobre todo, en las actividades educativas opcionales. La opcionalidad curricular, facilitará, a través de diferentes itinerarios formativos, el desarrollo de las capacidades expresadas en los objetivos generales. En este sentido, las administraciones educativas favorecerán la autonomía de los centros en lo que respecta a la definición y programación de las materias optativas y al desarrollo, desde esta perspectiva, de los programas formativos.

Dado que el currículum aprobado en el anexo I del presente decreto se concibe abierto y flexible, ello implica que el mismo requiera posteriores niveles de concreción por parte del profesorado, atendiendo a los diversos cauces de participación que establecen las disposiciones legales vigentes.

Se trata, por tanto, de un currículum abierto que busca fomentar la autonomía pedagógica y organizativa de los centros educativos, el trabajo en equipo del profesorado y las personas adultas, y su actividad investigadora a partir de la práctica docente tal y como contemplan los artículos 3.3.d y 23 de la Ley 1/1995, de 20 de enero, de la Generalitat Valenciana y el artículo 57 de la LOGSE.

Los equipos docentes deberán elaborar proyectos curriculares adaptando el currículum de la formación básica a las características de las personas adultas, del centro y de su entorno.

Esta primera concreción supondrá la toma de decisiones en torno a la secuenciación por ciclos de los diferentes elementos del currículum, así como respecto a las adaptaciones curriculares pertinentes y sus implicaciones en los aspectos de organización y funcionamiento del centro.

Los equipos de profesores y, en su caso, los equipos multiprofesionales correspondientes deberán desarrollar estos proyectos curriculares en las programaciones por ciclos y por campos de conocimiento o ámbitos de experiencia.

El profesorado, en el marco de estos proyectos curriculares y programaciones de ciclos y de campos de conocimiento o ámbitos de experiencia, realizará su programación de aula en la que concretará la metodología y las actividades que va a desarrollar, para lo cual tendrá en cuenta las estrategias de participación contempladas en las disposiciones legales vigentes.

Por otra parte, un currículum abierto, como el que se propone, debe ser uno de los instrumentos más valuosos para responder a la diversidad. La intervención en las diferentes necesidades educativas implica, por tanto, ayudas pedagógicas mediante las correspondientes adaptaciones curriculares. Estas adaptaciones curriculares serán imprescindibles cuando las necesidades de determinadas personas adultas sean específicas, pudiendo afectar a los elementos

currículum. Caldrà adaptar, en estos casos, els objectius, els continguts, la metodologia i les activitats d'ensenyament i aprenentatge, tenint en compte no només la temporalització sinó també l'eliminació i introducció de determinats continguts i objectius i la flexibilització i adequació dels criteris d'avaluació.

Per tot això, segons el que s'ha establert en els articles 3 i 5 de la Llei 1/1995, de 20 de gener, de la Generalitat Valenciana, de Formació de Persones Adultes, i en l'article 52 de la LOGSE, a proposta del conseller de Cultura, Educació i Ciència, del conseller d'Ocupació i de la consellera de Benestar Social, en virtut de les competències que els atribueix l'article 6 i la disposició final primera de la Llei 1/1995 amb el dictamen previ del Consell de la Formació de Persones Adultes i del Consell Escolar Valencià, conforme amb el Consell Jurídic Consultiu i després de deliberació del Govern Valencià, en la reunió del dia 23 de novembre de 1999,

DECRETE

Article 1

El present decret constituïx el desenrotllament d'allò que s'ha disposat en els articles 3 i 5 de la Llei 1/1995, de 20 de gener de 1995, de la Generalitat Valenciana, de Formació de Persones Adultes.

L'annex I d'este decret desenrotlla el currículum dels programes d'alfabetització i els programes per a adquirir i actualitzar la formació bàsica de les persones adultes fins a l'obtenció del títol de Graduat en Educació Secundària establerts en l'article 5.2.a de la Llei 1/1995, de 20 de gener de 1995, de la Generalitat Valenciana, de Formació de Persones Adultes, així com allò que s'ha establert en l'apartat un de l'article 52 de la Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, i en la disposició addicional dels decrets 20/1992 i 47/1992, del Govern Valencià.

S'integren, transversalment en el mencionat currículum, els programes que promouen el desenrotllament de la igualtat d'oportunitats, la superació de tot tipus de discriminacions, la participació sociocultural i laboral i la formació mediambiental, que figuren en l'apartat e) del citat article 5.2. Així mateix, es desenrotllen parcialment en dit currículum, els programes formatius que figuren en els apartats b), c), i), de l'article 5.2 de la Llei 1/1995; els aspectes relatius a l'orientació i promoció laboral del programa f) i la iniciació al treball del programa g) del citat article.

Els programes formatius que consten en els apartats b), c), d), e), j) de l'article 5.2, de la Llei 1/1995, de la Generalitat Valenciana, la regulació de la qual és competència de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, en els aspectes no desenrotllats en l'annex I del present decret, es regulen en l'annex III.

En l'annex IV del present decret s'establixen les orientacions per al desenrotllament dels programes formatius que figuren en els apartats f), g), h), i) de l'article 5.2, de la Llei 1/1995, la regulació de la qual és competència de la Conselleria d'Ocupació i de la Conselleria de Benestar Social.

Per a atendre les possibles demandes formatives que genere la societat, els nous programes formatius que poden establir-se a l'empara d'allò que s'ha disposat en l'apartat k) de l'article 5.2, de la Llei 1/1995, seran regulats per la conselleria que determine la Comissió Interdepartamental de la Formació de Persones Adultes, després de l'informe del Consell de la Formació de Persones Adultes.

Article 2

La Formació Bàsica de les persones adultes és el procés educatiu que abraça des de l'alfabetització fins a l'obtenció del títol de Graduat en Educació Secundària. La Formació Bàsica de les persones adultes és una etapa única, els ensenyaments de la qual s'organitzaran en dos cicles:

Cicle I: Programes d'alfabetització i d'iniciació a la formació bàsica de les persones adultes.

básicos del currículo. Habrá que adaptar, en estos casos, los objetivos, los contenidos, la metodología y las actividades de enseñanza y aprendizaje, contemplando no sólo la temporalización sino también la eliminación e introducción de determinados contenidos e objetivos y la flexibilización y adecuación de los criterios de evaluación.

Por todo ello, teniendo en cuenta lo establecido en los artículos 3 y 5 de la Ley 1/1995, de 20 de enero, de la Generalitat Valenciana, de Formación de Personas adultas, y en el artículo 52 de la LOGSE, a propuesta del conseller de Cultura, Educación y Ciencia, del conseller de Empleo y de la consellera de Bienestar Social, en virtud de las competencias que les atribuye el artículo 6 y la disposición final primera de la Ley 1/1995, previo dictamen del Consejo de la Formación de Personas Adultas y del Consejo Escolar Valenciano, conforme con el Consejo Jurídico Consultivo, y tras deliberación del Gobierno Valenciano, en la reunión del día 23 de noviembre de 1999,

DECRETO

Artículo 1

El presente decreto constituye el desarrollo de lo dispuesto en los artículos 3 y 5 de la Ley 1/1995, de 20 de enero de 1995, de la Generalitat Valenciana, de Formación de Personas Adultas.

El anexo I de este decreto desarrolla el currículo de los programas de alfabetización y los programas para adquirir y actualizar la formación básica de las personas adultas hasta la obtención del Título de Graduado en Educación Secundaria establecidos en el artículo 5.2.a) de la Ley 1/1995, de 20 de enero de 1995, de la Generalitat Valenciana, de Formación de Personas Adultas, así como lo establecido en el apartado uno del artículo 52 de la Ley Orgánica 1/1990, de 3 de octubre, y en la disposición adicional de los decretos 20/1992 y 47/1992, del Gobierno Valenciano.

Se integran, transversalmente en el mencionado currículo, los programas que promuevan el desarrollo de la igualdad de oportunidades, la superación de todo tipo de discriminaciones, la participación sociocultural y laboral y la formación medioambiental, que figuran en el apartado e) del citado artículo 5.2. Asimismo, se desarrollan parcialmente en dicho currículo, los programas formativos que figuran en los apartados b), c), i), del artículo 5.2. de la Ley 1/1995; los aspectos relativos a la orientación y promoción laboral del programa f) y la iniciación al trabajo del programa g) del citado artículo.

Los programas formativos que constan en los apartados b), c), d), e), j) del artículo 5.2 de la Ley 1/1995, de la Generalitat Valenciana, cuya regulación es competencia de la Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia, en los aspectos no desarrollados en el anexo I del presente decreto, se regulan en el anexo III.

En el anexo IV del presente decreto se establecen las orientaciones para el desarrollo de los programas formativos que figuran en los apartados f), g), h), i) del artículo 5.2 de la Ley 1/1995, cuya regulación es competencia de la Conselleria de Empleo y de la Conselleria de Bienestar Social.

Con el fin de atender las posibles demandas formativas que genere la sociedad, los nuevos programas formativos que pueden establecerse al amparo de lo dispuesto en el apartado k) del artículo 5.2., de la Ley 1/1995, serán regulados por la Conselleria que determine la Comisión Interdepartamental de la Formación de Personas Adultas, previo informe del Consejo de la Formación de Personas Adultas.

Artículo 2

1. La formación básica de las personas adultas es el proceso educativo que abarca desde la alfabetización hasta la obtención del Título de Graduado en Educación Secundaria. La formación básica de las personas adultas es una etapa única, cuyas enseñanzas se organizarán en dos ciclos:

Ciclo I: programas de alfabetización y de iniciación a la formación básica de las personas adultas.

Cicle II: Programes per a adquirir i actualitzar la formació bàsica de les persones adultes fins a l'obtenció del títol de Graduat en Educació Secundària.

Les persones adultes es podran incorporar a qualsevol Cicles d'estos ensenyaments, a partir de l'any natural que complixen d'uit anys d'edat, segons allò que s'ha disposat en l'article 11 d'este decret.

Article 3

Segons el que s'ha disposat en este decret, s'entén per currículum dels programes d'alfabetització i d'iniciació a la formació bàsica i programes per a adquirir i actualitzar la formació bàsica de les persones adultes fins a l'obtenció del títol de Graduat en Educació Secundària, el conjunt d'objectius, continguts, mètodes pedagògics i criteris d'avaluació que han de regular la pràctica docent.

El currículum d'estos programes formatius s'inclou en l'annex I d'este decret.

Article 4

Tenint en compte els objectius que figuren en l'article 3.1, de la Llei 1/1995, de 20 de gener, de la Generalitat Valenciana i en l'article 51.2, de la LOGSE i a fi de desenrotllar allò que s'ha establert en l'article 1.2, del present decret, i en l'apartat 1 de l'article 52, de la LOGSE, les persones adultes hauran d'arribar al llarg de la seua formació bàsica als objectius que figuren en l'annex I d'este decret.

Article 5

Els camps de coneixement o àmbits d'experiència de la Formació Bàsica de les persones adultes seran els següents:

A) Comunicació. Este camp de coneixement o àmbit d'experiència està integrat pels següents mòduls:

- . Valencià
- . Castellà
- . Llengües estrangeres.

Els mòduls de Valencià i Castellà, es cursaran en els cicles I i II. El mòdul de Llengües Estrangeres només es cursarà en el Cicle II.

B) Científicotecnològic. Este camp de coneixement o àmbit d'experiència està integrat pels següents mòduls:

- . Processos i Instruments Matemàtics.
- . Naturalesa, Ecologia i Salut.
- . Ciències i Tecnologia.

Els mòduls de Processos i Instruments Matemàtics i de Naturalesa, Ecologia i Salut, es cursaran en els cicles I i II. El mòdul de Ciències i Tecnologia només es cursarà en el Cicle II.

C) Ciències Socials. Integrat pels següents mòduls:

- . El món del treball
- . Societats, territori i processos historicoculturals.

Ambdós mòduls es cursaran en els cicles I i II.

Estos camps de coneixement o àmbits d'experiència formen part del currículum que integra la Formació Bàsica de les persones adultes, segons l'estructura del currículum que figura en l'annex I del present decret.

En este currículum estaran presents de manera transversal, entre altres, l'educació per a la pau, per a la salut, per a la igualtat d'oportunitats entre els sexes, l'educació ambiental, l'educació sexual, l'educació del consumidor, l'educació vial, l'educació per a l'orientació i promoció laboral i iniciació al treball, l'educació per a la convivència multicultural i la participació sociocultural i laboral.

Article 6

A més a més dels camps de coneixement o àmbits d'experiència que figuren en l'apartat 1 de l'article anterior, el currículum del Cicle II de la Formació Bàsica de persones adultes comprendrà 3 mòduls optatius, d'entre els que ofereix el centre. Esta oferta de mòduls optatius haurà de respondre als diferents interessos, motivacions i necessitats de les persones adultes i de l'àmbit territorial,

· Ciclo II: programas para adquirir y actualizar la formación básica de las personas adultas hasta la obtención del Título de Graduado en Educación Secundaria.

Las personas adultas se podrán incorporar a cualquier ciclo de estas enseñanzas, a partir del año natural en que cumplen dieciocho años de edad, según lo dispuesto en el artículo 11 de este decreto.

Artículo 3

A los efectos de lo dispuesto en este decreto, se entiende por currículo de los programas de alfabetización y de iniciación a la formación básica y programas para adquirir y actualizar la formación básica de las personas adultas hasta la obtención del Título de Graduado en Educación Secundaria, el conjunto de objetivos, contenidos, métodos pedagógicos y criterios de evaluación que han de regular la práctica docente.

El currículo de estos programas formativos se incluye en el anexo I de este decreto.

Artículo 4

Teniendo en cuenta los objetivos que figuran en el artículo 3.1 de la Ley 1/1995, de 20 de enero, de la Generalitat Valenciana y en el artículo 51.2 de la LOGSE y a fin de desarrollar lo establecido en el artículo 1.2 del presente decreto y en el apartado uno del artículo 52 de la LOGSE, las personas adultas deberán alcanzar a lo largo de su formación básica los objetivos que figuran en el anexo I de este decreto.

Artículo 5

Los campos de conocimiento o ámbitos de experiencia de la formación básica de las personas adultas serán los siguientes:

A) Comunicación. Este campo de conocimiento o ámbito de experiencia está integrado por los siguientes módulos:

- . Valenciano
- . Castellano
- . Lenguas extranjeras.

Los módulos de «Valenciano» y «Castellano», se cursarán en los ciclos I y II. El módulo de «Lenguas extranjeras» sólo se cursará en el Ciclo II.

B) Científico-Tecnológico. Este campo de conocimiento o ámbito de experiencias está integrado por los siguientes módulos:

- . Procesos e Instrumentos Matemáticos.
- . Naturaleza, Ecología y Salud.
- . Ciencias y Tecnología.

Los módulos de «Procesos e Instrumentos Matemáticos» y de «Naturaleza, Ecología y Salud», se cursarán en los ciclos I y II. El módulo de «Ciencias y Tecnología» sólo se cursará en el Ciclo II.

C) Ciencias Sociales. Integrado por los siguientes módulos:

- . El mundo del trabajo
- . Sociedades, territorio y procesos histórico-culturales.

Ambos módulos se cursarán en los ciclos I y II.

Estos campos de conocimiento o ámbitos de experiencia forman parte del currículo que integra la formación básica de las personas adultas, según la estructura del currículo que figura en el anexo I del presente decreto.

En este currículo estarán presentes de manera transversal, entre otros, la educación para la paz, para la salud, para la igualdad de oportunidades entre los sexos, la educación ambiental, la educación sexual, la educación del consumidor, la educación vial, la educación para la orientación y promoción laboral e iniciación al trabajo, la educación para la convivencia multicultural y la participación sociocultural y laboral.

Artículo 6

Además de los campos de conocimiento o ámbitos de experiencia que figuran en el apartado 1 del artículo anterior, el currículo del Ciclo II de la formación básica de personas adultas comprenderá 3 módulos optativos, de entre los que ofrece el centro. Esta oferta de módulos optativos deberá responder a los diferentes intereses, motivaciones y necesidades de las personas adultas y del ámbito

ampliar la seua orientació, facilitar la seua inserció sociolaboral i contribuir al desenvolupament de les capacitats generals a les quals es referixen els objectius de la formació bàsica de les persones adultes.

L'oferta de mòduls optatius haurà de ser diversa i equilibrada entre els diferents àmbits del saber i contribuirà a ampliar l'oferta educativa dels centres.

Els centres seleccionaran o, en el seu cas, elaboraran els mòduls optatius que oferiran a les persones adultes i els proposarà, per a la seua aprovació a la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.

La Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, en l'àmbit d'allò que s'ha disposat per les lleis, afavorirà l'autonomia dels centres en el que fa referència a la definició i programació dels mòduls optatius.

Article 7

En el Cicle I de la Formació Bàsica de persones adultes, es podran establir els nivells educatius adequats en funció de les característiques, les necessitats i els interessos de les persones que han de cursar-los. El desenvolupament, per part dels centres, de cada un d'estos nivells educatius tindrà una duració d'un any acadèmic.

El pas de les persones adultes del Cicle I al Cicle II serà flexible en el temps de conformitat amb el grau de coneixements aconseguits.

Els ensenyaments corresponents al Cicle II de la Formació Bàsica de persones adultes, s'estructuraran en dos nivells educatius diferenciats en funció de les característiques, les necessitats i els interessos de les persones que han de cursar-los. El desenvolupament, per part dels centres, de cada un dels dos nivells del Cicle II, serà d'un any acadèmic.

El pas de les persones adultes del primer al segon nivell educatiu del Cicle II de la Formació Bàsica de persones adultes serà flexible en el temps, de conformitat amb el grau de coneixements aconseguits.

Article 8

L'administració educativa fomentarà l'autonomia pedagògica i organitzativa dels centres, afavorirà el treball en equip del professorat i estimularà l'activitat investigadora a partir de la pràctica docent.

Els centres de formació de persones adultes previstos en l'article 12 de la Llei 1/1995, de la Generalitat Valenciana, que impartixen els ensenyaments per a la Formació Bàsica de les persones adultes, que figuren en l'annex I d'este decret, concretaran, completaran i desenvoluparan este currículum, per mitjà de l'elaboració de projectes curriculars, els objectius, continguts, metodologies i criteris d'avaluació dels quals respondran a les característiques, expectatives, necessitats i interessos de les persones adultes.

Els projectes curriculars de la Formació Bàsica de les persones adultes hauran d'adequar els seus objectius generals al context socioeconòmic, cultural i lingüístic del centre i a les característiques de les persones adultes, adoptaran uns criteris metodològics generals i decidiran sobre les adaptacions curriculars i el procés d'avaluació.

Els projectes curriculars dels diferents camps de coneixement o àmbits d'experiència, inclouran la seqüència per cicles i nivells del grau de desenvolupament de les capacitats expressades en els objectius generals, així com dels continguts i dels criteris d'avaluació.

Estos projectes curriculars garantirán una acció coherent, i coordinada de l'equip docent.

El professorat desenvoluparà programacions de la seua activitat docent segons el currículum de la Formació Bàsica de les persones adultes.

Els centres de formació de persones adultes elaboraran projectes de desenvolupament curricular d'aquells programes formatius que impartixen dels que figuren en els annexos III i IV d'este decret.

La Comissió Interdepartamental de la Formació de persones adultes fomentarà l'elaboració de projectes i materials de desenvolupament curricular que faciliten i orienten el treball del professorat.

territorial, ampliar su orientación, facilitar su inserción sociolaboral y contribuir al desarrollo de las capacidades generales a las que se refieren los objetivos de la formación básica de las personas adultas.

La oferta de módulos optativos deberá ser diversa y equilibrada entre los distintos ámbitos del saber y contribuirá a ampliar la oferta educativa de los centros.

Los centros seleccionarán o, en su caso, elaborarán los módulos optativos que ofrecerán a las personas adultas y los propondrán, para su aprobación a la Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia.

La Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia, en el ámbito de lo dispuesto por las leyes, favorecerá la autonomía de los centros en lo que respecta a la definición y programación de los módulos optativos.

Artículo 7

En el Ciclo I de la formación básica de personas adultas, se podrán establecer los niveles educativos adecuados en función de las características, necesidades e intereses de las personas que han de cursarlos. El desarrollo, por parte de los centros, de cada uno de estos niveles educativos tendrá una duración de un año académico.

El paso de las personas adultas del Ciclo I al Ciclo II, será flexible en el tiempo, de conformidad con el grado de conocimientos alcanzados.

Las enseñanzas correspondientes al Ciclo II de la formación básica de personas adultas, se estructurarán en dos niveles educativos diferenciados en función de las características, necesidades e intereses de las personas que han de cursarlos. El desarrollo, por parte de los centros, de cada uno de los dos niveles del Ciclo II, será de un año académico.

El paso de las personas adultas del primer al segundo nivel educativo del Ciclo II de la formación básica de personas adultas, será flexible en el tiempo, de conformidad con el grado de conocimientos alcanzados.

Artículo 8

La administración educativa fomentará la autonomía pedagógica y organizativa de los centros, favorecerá el trabajo en equipo del profesorado y estimulará la actividad investigadora a partir de la práctica docente.

Los centros de formación de personas adultas previstos en el artículo 12 de la Ley 1/1995, de la Generalitat Valenciana, que impartan las enseñanzas para la formación básica de las personas adultas, que figuran en el anexo I de este decreto, concretarán, completarán y desarrollarán este currículum, mediante la elaboración de proyectos curriculares, cuyos objetivos, contenidos, metodologías y criterios de evaluación responderán a las características, expectativas, necesidades e intereses de las personas adultas.

Los proyectos curriculares de la formación básica de las personas adultas deberán adecuar los objetivos generales de la misma al contexto socioeconómico, cultural y lingüístico del centro y a las características de las personas adultas, adoptarán unos criterios metodológicos generales así como decisiones sobre las adaptaciones curriculares y el proceso de evaluación.

Los proyectos curriculares de los diferentes campos de conocimiento o ámbitos de experiencia, incluirán la secuencia por ciclos y niveles del grado de desarrollo de las capacidades expresadas en los objetivos generales, así como de los contenidos y de los criterios de evaluación.

Estos proyectos curriculares garantizarán una acción coherente, y coordinada del equipo docente.

El profesorado desarrollará programaciones de su actividad docente según el currículum de la formación básica de las personas adultas.

Los centros de formación de personas adultas elaborarán proyectos de desarrollo curricular de aquellos programas formativos que impartan de los que figuran en los anexos III y IV de este decreto.

La Comisión Interdepartamental de la Formación de personas adultas fomentará la elaboración de proyectos y materiales de desarrollo curricular que faciliten y orienten el trabajo del profesorado.

Article 9

El professorat realitzarà l'orientació educativa i laboral en el procés de la formació de les persones adultes, de mode que estes puguen adquirir les suficients habilitats i destreses per a poder respondre a les distintes possibilitats formatives i professionals con cordes amb les seues capacitats i interessos.

Cada grup de persones adultes tindrà un professor que coordinarà l'orientació educativa i laboral, amb el suport, del Departament d'Orientació del centre o, si no h'hi ha, els servicis d'orientació i d'altres organitzacions i professionals.

Article 10

L'avaluació en la Formació Bàsica de les persones adultes serà contínua, integradora, formativa i participativa.

L'avaluació de l'aprenentatge de les persones adultes es portarà a cap segons els objectius educatius i els criteris d'avaluació establits en el currículum. L'avaluació tindrà en compte el context i els diferents ritmes d'aprenentatge de cada persona adulta.

Els centres especificaran, així mateix, en el projecte curricular, els criteris, les estratègies i els instruments d'avaluació i determinaran els mecanismes per a la participació de les persones adultes en el procés d'avaluació.

S'avaluaran tant l'aprenentatge de cadascuna de les persones adultes, com els processos d'ensenyament i la pràctica docent. Esta avaluació ha de potenciar la reflexió i la investigació de l'equip educatiu i de les persones adultes, per tal de millorar, en el seu cas, el projecte curricular que s'estiga desenrotllant. Igualment, s'avaluarà la programació docent i el desenrotllament del currículum en relació amb la seua adequació a les necessitats educatives i a les característiques específiques de les persones adultes.

L'avaluació serà realitzada, en el seu cas, pel conjunt de professors del respectiu grup, coordinats pel professor responsable del grup, amb l'assessorament, en el seu cas, del Departament d'Orientació del centre.

Article 11

A fi d'orientar i adscriure cada persona al cicle i nivell educatiu de la Formació Bàsica de persones adultes, o al grup d'aprenentatge corresponent dels altres programes formatius que regula este decret, el professorat del centre efectuarà una valoració inicial individual de cada persona adulta. Esta valoració inicial comprendrà aspectes relacionats amb els coneixements, les experiències, les habilitats i els procediments que posseïssa cada persona i tindrà en compte tant els seus estudis anteriors com les seues expectatives i interessos.

Esta valoració inicial permetrà l'adscripció directa, oberta i flexible, a qualsevol dels distintos nivells educatius de la Formació Bàsica de les persones adultes, i així la persona adulta quedarà exempta de cursar el cicle o nivell anterior.

En el cas que haja realitzat estudis previs d'altres ensenyaments, quedarà exempta de cursar els mòduls del Cicle II que tinga superats, segons les revalidacions i equivalències que establisca la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència.

Així mateix, la valoració inicial per a cursar els altres programes formatius regulats en este decret, permetrà l'adscripció directa, oberta i flexible al programa corresponent.

L'estructura modular dels camps de coneixement o àmbits d'experiència s'adaptarà a les característiques i interessos de les persones adultes, a través d'una flexibilització del sistema d'aprenentatge, que permetrà a cada persona l'elecció del ritme d'aprenentatge i del seu propi itinerari formatiu, donat que elegirà quan accedisca al centre els mòduls que desitja cursar.

En el procés d'avaluació cada mòdul podrà superar-se de mode independent, de forma que les persones adultes rebran una acreditació del centre de formació de persones adultes en la qual constaran els cicles cursats i les qualificacions obtingudes en els distintos mòduls.

Artículo 9

El profesorado realizará la orientación educativa y laboral en el proceso de la formación de las personas adultas, de modo que éstas puedan adquirir las suficientes habilidades y destrezas para poder responder a las distintas posibilidades formativas y profesionales acordes con sus capacidades e intereses.

Cada grupo de personas adultas tendrá un profesor que, coordinará la orientación educativa y laboral, con el apoyo del Departamento de Orientación del centro o, en su defecto, los servicios de orientación, y de otras organizaciones y profesionales.

Artículo 10

1. La evaluación en la formación básica de las personas adultas será continua, integradora, formativa y participativa.

2. La evaluación del aprendizaje de las personas adultas se llevará a cabo según los objetivos educativos y los criterios de evaluación establecidos en el currículo. La evaluación tendrá en cuenta el contexto y los diferentes ritmos de aprendizaje de cada persona adulta.

3. Los centros especificarán, asimismo, en el proyecto curricular, los criterios, las estrategias y los instrumentos de evaluación y determinarán los mecanismos para la participación de las personas adultas en el proceso de evaluación.

4. Se evaluarán tanto el aprendizaje de cada una de las personas adultas, como los procesos de enseñanza y la práctica docente. Esta evaluación debe potenciar la reflexión y la investigación del equipo educativo y de las personas adultas, para mejorar, en su caso, el proyecto curricular que se esté desarrollando. Igualmente se evaluará la programación docente y el desarrollo del currículo en relación con su adecuación a las necesidades educativas y a las características específicas de las personas adultas.

5. La evaluación será realizada, en su caso, por el conjunto de profesores del respectivo grupo, coordinados por el profesor responsable del grupo, con el asesoramiento, en su caso, del departamento de orientación del centro.

Artículo 11

A fin de orientar y adscribir a cada persona al ciclo y nivel educativo de la formación básica de personas adultas, o al grupo de aprendizaje correspondiente de los otros programas formativos que regula este decreto, el profesorado del centro efectuará una valoración inicial individual de cada persona adulta. Esta valoración inicial comprenderá aspectos relacionados con los conocimientos, experiencias, habilidades y procedimientos que posea cada persona y tendrá en cuenta sus estudios anteriores, expectativas e intereses.

Esta valoración inicial permitirá la adscripción directa, abierta y flexible, a cualquiera de los distintos niveles educativos de la formación básica de las personas adultas, en cuyo caso la persona adulta quedará exenta de cursar el ciclo o nivel anterior.

En el caso de que haya realizado estudios previos de otras enseñanzas, quedará exenta de cursar los módulos del Ciclo II que tenga superados, según las convalidaciones y equivalencias que establezca la Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia.

Asimismo, la valoración inicial para cursar los otros programas formativos regulados en este decreto, permitirá la adscripción directa, abierta y flexible, al programa correspondiente.

La estructura modular de los campos de conocimiento o ámbitos de experiencia se adaptará a las características e intereses de las personas adultas, a través de una flexibilización del sistema de aprendizaje, que permitirá a cada persona la elección del ritmo de aprendizaje y de su propio itinerario formativo, dado que la misma elegirá cuando acceda al centro los módulos que desea cursar.

En el proceso de evaluación cada módulo podrá superarse de modo independiente, de forma que las personas adultas recibirán una acreditación del centro de formación de personas adultas en la que constarán los ciclos cursados y las calificaciones obtenidas en los distintos módulos.

Article 12

El professorat del centre, comptant amb la persona implicada, podrà realitzar adaptacions curriculars que s'aparten significativament dels continguts i criteris d'avaluació del currículum, dirigides a persones amb diferents necessitats educatives. Estes adaptacions podran consistir en l'adequació dels objectius educatius, l'eliminació o la inclusió de determinats continguts i la consegüent modificació dels criteris d'avaluació.

Article 13

Les persones que a l'acabament de la Formació Bàsica de les persones adultes hagen aconseguit els objectius que hi eren establert rebran el títol de Graduat en Educació Secundària.

Promocionaran les persones que hagen aconseguit globalment els objectius educatius de cada cicle, encara quan no hagen sigut avaluades positivament en algun mòdul.

Les decisions de promoció i proposta per a l'expedició del títol de Graduat en Educació Secundària seran adoptades de forma col·legiada pel conjunt de professors del grup, a través del procediment que s'establisca en el projecte curricular.

Es podrà proposar l'expedició del títol a aquelles persones adultes que hagen aconseguit globalment els objectius educatius de la Formació Bàsica, encara quan no hagen sigut avaluats positivament en algun dels mòduls. En esta decisió es tindran en compte les possibilitats formatives i d'integració en l'activitat laboral de cada persona adulta.

Totes les persones adultes, en qualsevol cas, rebran una acreditació del centre en què constaran els estudis cursats i les qualificacions obtingudes en els diferents mòduls. Esta acreditació que figurarà en el seu expedient, serà estesa pel secretari del centre, amb el vistiplau del director.

Article 14

Al final de cada cicle de la Formació Bàsica de persones adultes, es realitzarà una estimació global de l'avanç de cada persona en la consecució dels objectius educatius. Esta valoració es traslladarà a l'acta d'avaluació final de cicle i al seu expedient.

Com a conseqüència de l'avaluació final del cicle, el professor, tenint en compte, en el seu cas, els informes dels altres professors del grup decidirà, amb la participació de la persona adulta, la seua promoció o no al cicle següent i en el cas de la fi del segon cicle la corresponent proposta de l'expedició del títol.

Article 15

Els documents del procés d'avaluació per a la Formació Bàsica de les persones adultes són: l'expedient, les actes d'avaluació i els informes d'avaluació individualitzats.

Article 16

Tota la informació relativa al procés d'avaluació s'arreglarà, de manera sintètica, en l'expedient de cada persona adulta, que s'ajustarà en el seu contingut bàsic el model que figura en l'annex I.A). En l'expedient figuraran, juntament a les dades d'identificació del centre i les dades personals, la data de matrícula, la valoració inicial, els programes formatius cursats, els resultats de l'avaluació, les decisions de promoció i titulació, i, en el seu cas, les mesures d'adaptació curricular que s'aparten significativament dels continguts i dels criteris d'avaluació.

Quan la persona adulta finalitze el primer cicle de la Formació Bàsica de persones adultes, es consignarà en el seu expedient, la valoració del seu procés d'aprenentatge, amb el terme de «promociona» en el cas d'haver superat els corresponents mòduls.

La valoració sobre el progrés de cada persona adulta en el seu aprenentatge, en el segon cicle de la Formació Bàsica de persones adultes, s'expressarà per mitjà de l'escala de qualificacions següent: excel·lent, notable, bé, suficient i insuficient.

A l'acabament del segon cicle es consignaran en el seu expedient les qualificacions quan haja superat els corresponents mòduls.

Artículo 12

El profesorado del centro, contando con la persona implicada, podrá realizar adaptaciones curriculares que se aparten significativamente de los contenidos y criterios de evaluación del currículo, dirigidas a personas con diferentes necesidades educativas. Tales adaptaciones podrán consistir en la adecuación de los objetivos educativos, la eliminación o inclusión de determinados contenidos y la consiguiente modificación de los criterios de evaluación.

Artículo 13

Las personas que al término de la formación básica de las personas adultas hayan alcanzado los objetivos de la misma recibirán el Título de Graduado en Educación Secundaria.

Promocionarán las personas que hayan alcanzado globalmente los objetivos educativos de cada ciclo, aún cuando no hayan sido evaluadas positivamente en algún módulo.

Las decisiones de promoción y propuesta para la expedición del Título de Graduado en Educación Secundaria serán adoptadas de forma colegiada por el conjunto de profesores del grupo, a través del procedimiento que se establezca en el proyecto curricular.

Se podrá proponer la expedición del título a aquellas personas adultas que hayan alcanzado globalmente los objetivos educativos de la formación básica, aún cuando no hayan sido evaluados positivamente en alguno de los módulos. En esta decisión se tendrán en cuenta las posibilidades formativas y de integración en la actividad laboral de cada persona adulta.

Todas las personas adultas, en cualquier caso, recibirán una acreditación del centro en la que constarán los estudios cursados y las calificaciones obtenidas en los distintos módulos. Esta acreditación que figurará en su expediente, será extendida por el secretario del centro, con el visto bueno del director.

Artículo 14

Al final de cada ciclo de la formación básica de personas adultas, se realizará una estimación global del avance de cada persona en la consecución de los objetivos educativos. Esta valoración se trasladará al acta de evaluación final de ciclo y a su expediente.

Como consecuencia de la evaluación final del ciclo, el profesor, teniendo en cuenta, en su caso, los informes de los otros profesores del grupo, decidirá, con la participación de la persona adulta, su promoción o no al ciclo siguiente y en el caso del término del segundo ciclo la correspondiente propuesta de la expedición del título.

Artículo 15

Los documentos del proceso de evaluación para la formación básica de las personas adultas son: el expediente, las actas de evaluación y los informes de evaluación individualizados.

Artículo 16

Toda la información relativa al proceso de evaluación se recogerá, de manera sintética, en el expediente de cada persona adulta, que se ajustará en su contenido básico al modelo que figura en el anexo I.A). En el expediente figurarán, junto a los datos de identificación del centro y los datos personales, la fecha de matrícula, la valoración inicial, los programas formativos cursados, los resultados de la evaluación, las decisiones de promoción y titulación, y, en su caso, las medidas de adaptación curricular que se aparten significativamente de los contenidos y de los criterios de evaluación.

Cuando la persona adulta finalice el primer ciclo de la formación básica de personas adultas, se consignará en su expediente, la valoración de su proceso de aprendizaje, con el término de promoción en el caso de haber superado los correspondientes módulos.

La valoración sobre el progreso de cada persona adulta en su aprendizaje, en el segundo ciclo de la formación básica de personas adultas, se expresará mediante la escala de calificaciones siguiente: sobresaliente, notable, bien, suficiente e insuficiente.

Al término del segundo ciclo se consignarán en su expediente las calificaciones cuando haya superado los correspondientes módulos.

Article 17

Les actes d'avaluació s'estendran a l'acabament de cada un dels cicles de la Formació Bàsica de Persones Adultes. S'ajustaran, en el seu contingut, al model que figura en l'annex I.B) d'este decret.

Les actes del primer cicle arrebregaran les decisions relatives a la promoció de cada persona adulta.

Les actes corresponents al segon cicle contindran la relació nominal de les persones adultes, les qualificacions obtingudes en els diferents mòduls i les propostes per a l'expedició del títol de Graduat en Educació Secundària.

Les actes d'avaluació seran firmades pel professor responsable del grup i, en el seu cas, per tots els professors del grup, amb el vistiplau del director/a del centre.

A partir de les dades consignades en les actes s'elaborarà un informe global dels resultats de l'avaluació final de les persones adultes, segons el model que figura en l'annex I.C) del present decret. Una còpia d'este informe serà remesa a la direcció territorial de Cultura i Educació corresponent.

Article 18

Les persones adultes que cursen qualsevol programa formatiu dels que figuren en els annexos III i IV d'este decret, rebran un certificat acreditatiu dels estudis realitzats.

Estos certificats acreditatius d'haver cursat amb aprofitament qualsevol d'estos programes formatius, seran tinguts en compte, en el seu cas, en la valoració inicial i posterior adscripció per a cursar la Formació Bàsica de persones adultes.

Les persones adultes que cursen programes formatius dels que figuren en l'annex III d'este decret, rebran una acreditació, segons el model que figura en l'annex III.A) d'este decret.

Les actes corresponents a cada un dels programes formatius que figuren en els annexos III i IV d'este decret, contindran la relació nominal de les persones adultes que els hagen cursat amb aprofitament. Així mateix, figurarà en l'acta el nombre d'hores de què consta cada programa formatiu.

Les actes dels programes formatius de l'annex III s'ajustaran en el seu contingut al model que figura en l'annex III.B) d'este decret.

Article 19

La custòdia i l'arxiu dels expedients i de les actes d'avaluació correspon al centre. Dits documents es conservaran al centre, mentre este existisca. Les direccions territorials de Cultura i Educació proveiran les mesures adequades per a la seua conservació i trasllat en cas de supressió del centre.

Correspondrà al secretari/ària tant la seua custòdia com l'expedició dels certificats que se sol·liciten.

Qualsevol sol·licitud de consulta d'estos documents haurà de ser autoritzada prèviament pel/per la director/a del centre.

Article 20

Els informes d'avaluació individualitzats consistiran en un document elaborat pels professors, al final de cada nivell educatiu de la Formació Bàsica de les persones adultes, que s'adone de la situació de la persona adulta, en el moment en què s'emete l'informe, respecte a la consecució dels objectius establits, la valoració de l'aprenentatge i les possibles mesures d'adaptació curricular. La seua finalitat és proporcionar dades rellevants que faciliten la continuïtat del procés d'aprenentatge de les persones adultes.

Els informes d'avaluació individualitzats es posaran a disposició del professor-tutor del grup a què s'incorpore la persona adulta, del mateix o d'un altre centre educatiu.

S'elaborarà preceptivament un informe d'avaluació individualitzat quan alguna persona adulta es trasllade a un altre centre, bé sense finalitzar el cicle o bé quan l'acabe.

El centre receptor traslladarà les dades de l'informe al seu expedient.

Artículo 17

Las actas de evaluación se extenderán al término de cada uno de los ciclos de la formación básica de personas adultas. Se ajustarán, en su contenido, al modelo que figura en el anexo I.B) de este decreto.

Las actas del primer ciclo recogerán las decisiones relativas a la promoción de cada persona adulta.

Las actas correspondientes al segundo ciclo contendrán la relación nominal de las personas adultas, las calificaciones obtenidas en los diferentes módulos y las propuestas para la expedición del título de Graduado en Educación Secundaria.

Las actas de evaluación serán firmadas por el profesor responsable del grupo y, en su caso, por todos los profesores del mismo, con el visto bueno del director/a del centro.

A partir de los datos consignados en las actas se elaborará un informe global de los resultados de la evaluación final de las personas adultas, según el modelo que figura en el anexo I.C) del presente decreto. Una copia del mismo será remitida a la dirección territorial de Cultura y Educación correspondiente.

Artículo 18

Las personas adultas que cursen cualquier programa formativo de los que figuran en los anexos III y IV de este decreto, recibirán una certificación acreditativa de los estudios realizados.

Estas certificaciones acreditativas de haber cursado con aprovechamiento cualquiera de estos programas formativos, serán tenidas en cuenta, en su caso, en la valoración inicial y posterior adscripción para cursar la formación básica de personas adultas.

Las personas adultas que cursen programas formativos de los que figuran en el anexo III de este decreto, recibirán una acreditación, según el modelo que figura en el anexo III.A) de este decreto.

Las actas correspondientes a cada uno de los programas formativos que figuran en los anexos III y IV de este decreto, contendrán la relación nominal de las personas adultas que los hayan cursado con aprovechamiento. Asimismo, figurará en el acta el número de horas de que consta cada programa formativo.

Las actas de los programas formativos del anexo III se ajustarán en su contenido al modelo que figura en el anexo III.B) de este decreto.

Artículo 19

La custodia y el archivo de los expedientes y de las actas de evaluación corresponde al centro. Dichos documentos se conservarán en el centro, mientras éste exista. Las direcciones territoriales de Cultura y Educación proveerán las medidas adecuadas para su conservación y traslado en caso de supresión del centro.

Corresponderá al secretario/a tanto su custodia como la expedición de las certificaciones que se soliciten.

Cualquier solicitud de consulta de estos documentos deberá ser autorizada previamente por el/la director/a del centro.

Artículo 20

Los informes de evaluación individualizados consistirán en un documento elaborado por los profesores, al final de cada nivel educativo de la formación básica de las personas adultas, en que se dé cuenta de la situación de la persona adulta, en el momento en que se emite el informe, respecto a la consecució de los objetivos establecidos, la valoración del aprendizaje y las posibles medidas de adaptación curricular. Su finalidad es proporcionar datos relevantes que faciliten la continuidad del proceso de aprendizaje de las personas adultas.

Los informes de evaluación individualizados se pondrán a disposición del profesor-tutor del grupo al que se incorpore la persona adulta, del mismo o de otro centro educativo.

Se elaborará preceptivament un informe de evaluación individualizado cuando alguna persona adulta se trasllade a otro centro, bien sin finalizar el ciclo o bien al término del mismo.

El centro receptor trasladará los datos del informe a su expediente.

Article 21

El professorat informará regularment les persones adultes sobre el desenvolupament del seu procés formatiu.

Esta informació es podrà realitzar, per escrit, periòdicament. A este fi, els centres elaboraran models de comunicació, segons els seus projectes curriculars.

Les persones adultes seran informades dels criteris d'avaluació conformement als continguts i objectius programats en cada cicle de la Formació Bàsica de les persones adultes i període d'avaluació, a fi d'assegurar l'intercanvi dels aclariments necessaris sobre el procés educatiu i, en el seu cas, poder formular les reclamacions oportunes.

Segons el que determine el projecte curricular, el professorat mantindrà entrevistes i reunions amb les persones adultes per a afavorir la participació d'estes en el procés educatiu i d'avaluació.

Article 22

Els professors i les persones adultes avaluaran periòdicament els processos d'ensenyament i la pròpia pràctica docent en relació amb l'èxit dels objectius educatius del currículum.

Article 23

L'avaluació dels processos d'ensenyament i de la pràctica docent, inclourà, al menys, els següents elements:

- a) L'organització i l'aprofitament dels recursos del centre.
- b) L'acció coherent i coordinada de l'equip docent.
- c) La coordinació entre els òrgans i les persones responsables al centre de la planificació i del desenvolupament de la pràctica docent.
- d) El sistema d'avaluació i l'intercanvi d'informació entre les persones adultes i el professorat en el que fa referència als objectius, continguts i criteris d'avaluació, així com sobre les valoracions del procés d'ensenyament i aprenentatge.
- e) El disseny i la implementació de les estratègies i pràctiques participatives

Article 24

El professorat avaluarà, igualment, el projecte curricular que s'estiga desenvolupant en relació amb la seua adequació al context socioeconòmic del centre i a les característiques, les necessitats i els interessos de les persones adultes.

Article 25

L'avaluació del projecte curricular es referirà, almenys, als següents elements:

Els objectius programats en relació amb el context socioeconòmic cultural i lingüístic del centre i les característiques i interessos de les persones adultes.

Els criteris metodològics de caràcter general adoptats.

La distribució dels continguts i dels criteris d'avaluació per cicles de la Formació Bàsica de persones adultes.

El sistema d'avaluació i de promoció de les persones adultes.

Les mesures adoptades per a realitzar les adaptacions curriculars individualitzades que s'aparten significativament dels continguts i dels criteris d'avaluació del currículum.

El desenvolupament curricular en relació amb els objectius dels programes formatius que imparta el centre, dels que figuren en els annexos III i IV d'este decret.

El disseny i la implementació de les estratègies i pràctiques participatives.

Article 26

Els resultats de l'avaluació de les persones adultes, dels processos d'aprenentatge i del projecte curricular s'inclouran en la memòria de final de curs.

A partir d'estos resultats es derivaran aquelles propostes de perfeccionament de la pràctica docent i del projecte curricular que hagen sigut detectats com a poc adequats a les característiques, les

Artículo 21

El profesorado informará regularmente a las personas adultas sobre el desarrollo de su proceso formativo.

Esta información se podrá realizar, por escrito, periódicamente. A este fin, los centros elaborarán modelos de comunicación, según sus proyectos curriculares.

Las personas adultas serán informadas de los criterios de evaluación conforme a los contenidos y objetivos programados en cada ciclo de la formación básica de las personas adultas y período de evaluación, a fin de asegurar el intercambio de las aclaraciones necesarias sobre el proceso educativo y, en su caso, poder formular las reclamaciones oportunas.

De acuerdo con lo que determine el proyecto curricular, el profesorado mantendrá entrevistas y reuniones con las personas adultas para favorecer la participación de éstas en el proceso educativo y de evaluación.

Artículo 22

Los profesores y las personas adultas evaluarán periódicamente los procesos de enseñanza y la propia práctica docente en relación con el logro de los objetivos educativos del currículo.

Artículo 23

La evaluación de los procesos de enseñanza y de la práctica docente, incluirá, al menos, los siguientes elementos:

- a) La organización y el aprovechamiento de los recursos del centro.
- b) La acción coherente y coordinada del equipo docente.
- c) La coordinación entre los órganos y las personas responsables en el centro de la planificación y del desarrollo de la práctica docente.
- d) El sistema de evaluación y el intercambio de información entre las personas adultas y el profesorado en lo relativo a los objetivos, contenidos y criterios de evaluación, así como sobre las valoraciones del proceso de enseñanza y aprendizaje.
- e) El diseño y la implementación de las estrategias y prácticas participativas

Artículo 24

El profesorado evaluará, igualmente, el proyecto curricular que se esté desarrollando en relación con su adecuación al contexto socioeconómico del centro y a las características, necesidades e intereses de las personas adultas.

Artículo 25

La evaluación del proyecto curricular se referirá, al menos, a los siguientes elementos:

Los objetivos programados en relación con el contexto socioeconómico cultural y lingüístico del centro y las características e intereses de las personas adultas.

Los criterios metodológicos de carácter general adoptados.

La distribución de los contenidos y de los criterios de evaluación por ciclos de la formación básica de personas adultas.

El sistema de evaluación y de promoción de las personas adultas.

Las medidas adoptadas para realizar las adaptaciones curriculares individualizadas que se aparten significativamente de los contenidos y de los criterios de evaluación del currículo.

El desarrollo curricular en relación con los objetivos de los programas formativos que imparta el centro, de los que figuran en los anexos III y IV de este decreto.

g) El diseño y la implementación de las estrategias y prácticas participativas.

Artículo 26

Los resultados de la evaluación de las personas adultas, de los procesos de aprendizaje y del proyecto curricular se incluirán en la memoria de final de curso.

A partir de estos resultados se derivarán aquellas propuestas de perfeccionamiento de la práctica docente y del proyecto curricular que hayan sido detectados como poco adecuados a las característi-

necessitats i els interessos de les persones adultes i al context socioeconòmic i cultural del centre.

La Inspecció Educativa supervisarà el desenvolupament del procés d'avaluació i proposarà l'adopció de les mesures que contribueixen a perfeccionar-lo.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera

Als centres públics de formació de persones adultes dependents de la Generalitat Valenciana, els ensenyaments corresponents al Cicle I de la Formació Bàsica de persones adultes seran impartides per professorat integrat al cos de mestres. Este professorat també podrà impartir els ensenyaments corresponents al primer nivell del Cicle II de la Formació Bàsica de persones adultes.

En estos mateixos centres el professorat que impartisca els ensenyaments corresponents al Cicle II de la Formació Bàsica de persones adultes, serà el que preveu la Llei Orgànica d'Ordenació General del Sistema Educatiu en les disposicions addicionals desena i transitòria quarta. Així mateix, l'atribució docent dels diferents camps de coneixement o àmbits d'experiència corresponents al segon nivell del Cicle II, a especialitats del cos de professors d'ensenyament secundari, és la que s'arregla en l'annex II d'este decret.

Als centres públics de formació de persones adultes dependents de la Generalitat Valenciana, el programa formatiu que figura en l'apartat b) de l'article 5.2, de la Llei 1/1995, de 20 de gener de la Generalitat Valenciana, serà impartit per professorat del Cos de Mestres o per professorat del cos de Professors d'ensenyament secundari, depenent del tipus de titulació a què s'accedisca. Així mateix, els programes formatius que figuren en els apartats c), e), j) del citat article 5.2, seran impartits, preferentment, per professorat del cos de mestres, i el programa formatiu que consta en l'apartat d), del mateix article, serà impartit, preferentment, per professorat del cos de professors d'ensenyament secundari.

Segona

A l'objecte de poder realitzar les corresponents autoritzacions administratives per a impartir exclusivament el Cicle I de la Formació Bàsica de Persones Adultes, la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència podrà distribuir els continguts corresponents dita formació, que figuren en l'annex I d'este decret.

Tercera

La Conselleria de Cultura, Educació i Ciència fixarà, per als centres de formació de persones adultes no dependents de la Generalitat Valenciana, els requisits de titulació que haurà de reunir el professorat per a poder impartir els programes formatius que són de la seua competència, els quals figuren en els annexos I i III d'este decret.

Així mateix, la Conselleria d'Ocupació i la Conselleria de Benestar Social, fixaran els requisits de titulació que haurà de reunir el professorat per a poder impartir els programes formatius que són de les seues respectives competències i que consten en l'annex IV d'este decret.

DISPOSICIO TRANSITORIA

A partir del curs en què els centres implanten els programes formatius establits en este decret, hauran d'utilitzar els documents que s'hi defixen i regir-se per les normes que s'hi estableixen.

DISPOSICIO DEROGATORIA

L'Ordre d'1 de juny de 1993 de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, per la qual s'aprova l'aplicació del currículum de l'educació de persones adultes experimentat en la Comunitat

cas, necesidades e intereses de las personas adultas y al contexto socioeconómico y cultural del centro.

La Inspección Educativa supervisarà el desarrollo del proceso de evaluación y propondrá la adopción de las medidas que contribuyan a perfeccionarlo.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera

En los centros públicos de formación de personas adultas dependientes de la Generalitat Valenciana, las enseñanzas correspondientes al Ciclo I de la formación básica de personas adultas serán impartidas por profesorado integrado en el Cuerpo de Maestros. Este profesorado también podrá impartir las enseñanzas correspondientes al primer nivel del Ciclo II de la formación básica de personas adultas.

En estos mismos centros el profesorado que imparta las enseñanzas correspondientes al Ciclo II de la formación básica de personas adultas, será el que prevé la Ley Orgánica de Ordenación General del Sistema Educativo en las disposiciones adicional diez y transitoria cuarta. Asimismo, la atribución docente de los diferentes campos de conocimiento o ámbitos de experiencia correspondientes al segundo nivel del Ciclo II, a especialidades del Cuerpo de Profesores de Enseñanza Secundaria, es la que se recoge en el anexo II de este decreto.

En los centros públicos de formación de personas adultas dependientes de la Generalitat Valenciana, el programa formativo que figura en el apartado b) del artículo 5.2. de la Ley 1/1995, de 20 de enero de la Generalitat Valenciana, será impartido, por profesorado del Cuerpo de Maestros o por profesorado del Cuerpo de Profesores de Enseñanza Secundaria, dependiendo del tipo de titulación a la que se acceda. Asimismo, los programas formativos que figuran en los apartados c), e), j) del citado artículo 5.2, serán impartidos, preferentemente, por profesorado del cuerpo de maestros, y el programa formativo que consta en el apartado d), del mismo artículo, será impartido, preferentemente, por profesorado del Cuerpo de Profesores de Enseñanza Secundaria.

Segunda

Al objeto de poder realizar las correspondientes autorizaciones administrativas para impartir exclusivamente el Ciclo I de la formación básica de personas adultas, la Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia podrá distribuir los contenidos correspondientes a dicha formación, que figuran en el anexo I de este decreto.

Tercera

La Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia fijará, para los centros de formación de personas adultas no dependientes de la Generalitat Valenciana, los requisitos de titulación que deberá reunir el profesorado para poder impartir los programas formativos que son de su competencia, los cuales figuran en los anexos I y III de este decreto.

Asimismo, la Conselleria de Empleo y la Conselleria de Bienestar Social, fijarán los requisitos de titulación que deberá reunir el profesorado para poder impartir los programas formativos que son de sus respectivas competencias y que constan en el anexo IV de este decreto.

DISPOSICION TRANSITORIA

A partir del curso en que los centros implanten los programas formativos establecidos en este decreto, deberán utilizar los documentos definidos en el mismo y regirse por las normas que en él se establecen.

DISPOSICION DEROGATORIA

La Orden de 1 de junio de 1993 de la Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia, por la que se aprueba la aplicación del currículum de la educación de personas adultas experimentado en la

Valenciana mentre continua vigent l'obtenció del títol de Graduat Escolar (DOGV 21.07.1993), quedarà derogada després de la implantació del currículum de la Formació Bàsica de persones adultes establert en l'annex I d'este decret.

DISPOSICIONS FINALS

Primera

S'autoritza a la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, a la Conselleria d'Ocupació i a la Conselleria de Benestar Social per a dictar, en l'àmbit de les seues respectives competències, totes les normes que siguen necessàries per a l'aplicació i el desenvolupament d'allò que s'ha disposat en este decret.

Segona

Este decret entrarà en vigor l'endemà de la seua publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

València, 23 de novembre de 1999

El president de la Generalitat Valenciana
EDUARDO ZAPLANA HERNÁNDEZ-SORO

El conseller de Cultura, Educació i Ciència
MANUEL TARANCÓN I FANDOS

El conseller d'Ocupació
RAFAEL BLASCÓ CASTANY

La consellera de Benestar Social
MARÍA CARMEN MAS RUBIO

ANNEX I

Currículum dels programes d'alfabetització i d'iniciació a la Formació Bàsica i programes per a adquirir i actualitzar la Formació Bàsica de les persones adultes, fins a l'obtenció del Títol de Graduat en Educació Secundària, que figuren en l'apartat a), de l'article 5.2 de la Llei 1/1995, de 20 de gener, de la Generalitat Valenciana, de Formació de les Persones Adultes.

I. Estructura del currículum

Els programes d'alfabetització i d'iniciació a la formació bàsica i programes per a adquirir i actualitzar la formació bàsica de les persones adultes, tenen com a finalitat oferir l'accés als béns culturals, als nivells educatius i a les titulacions que es requereixen per a la inserció i promoció laboral, potenciar la capacitat per a jutjar críticament i participar activament en la realitat cultural, social i econòmica, i possibilitar l'accés i la consolidació de les capacitats bàsiques de desenvolupament i comunicació, fins a l'obtenció del Títol de Graduat en Educació Secundària.

L'estructura d'este currículum contempla el desenvolupament dels programes d'alfabetització i d'iniciació a la formació bàsica i els programes per a adquirir i actualitzar la formació bàsica de les persones adultes i, transversalment, els programes que promouen el desenvolupament de la igualtat d'oportunitats, la superació de tot tipus de discriminacions, la participació sociocultural i laboral i la formació mediambiental. Així mateix, es desenvolupen parcialment en dit currículum, els programes per a promoure el coneixement de la realitat valenciana en tots els seus aspectes i, de manera específica, en tot allò que es relaciona amb la llengua i la cultura; els programes que faciliten a les persones adultes la participació i l'obtenció de titulacions que possibiliten l'accés al món del treball i als diferents nivells educatius, per mitjà de modalitats, organitzacions i metodologies adaptades a les característiques de l'aprenentatge de les persones adultes; els programes que afavorisquen l'orientació, la promoció i inserció laboral i la iniciació al treball, i els programes que afavorisquen la integració en la societat de les persones amb minusvaldeses físiques i psíquiques.

El currículum de la Formació Bàsica de les persones adultes pretén maximitzar la intersecció dels tres sectors que tradicional-

Comunidad Valenciana mientras continúe vigente la obtención del Título de Graduado Escolar (DOGV 21.07.1993), quedará derogada tras la implantación del currículo de la formación básica de personas adultas establecido en el anexo I de este decreto.

DISPOSICIONES FINALES

Primera

Se autoriza a la Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia, a la Conselleria de Empleo y a la Conselleria de Bienestar Social para dictar, en el ámbito de sus respectivas competencias, cuantas normas sean precisas para la aplicación y el desarrollo de lo dispuesto en este decreto.

Segunda

Este decreto entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Valencia, 23 de noviembre de 1999

El presidente de la Generalitat Valenciana,
EDUARDO ZAPLANA HERNÁNDEZ-SORO

El conseller de Cultura, Educación y Ciencia,
MANUEL TARANCÓN I FANDOS

El conseller de Empleo,
RAFAEL BLASCÓ CASTANY

La consellera de Bienestar Social,
MARÍA CARMEN MAS RUBIO

ANEXO I

Currículo de los programas de alfabetización y de iniciación a la formación básica y programas para adquirir y actualizar la formación básica de las personas adultas, hasta la obtención del título de Graduado en Educación Secundaria, que figuran en el apartado a), del artículo 5.2 de la Ley 1/1995, de 20 de enero, de la Generalitat Valenciana, de Formación de las Personas Adultas.

I. Estructura del currículo

Los programas de alfabetización y de iniciación a la formación básica y programas para adquirir y actualizar la formación básica de las personas adultas, tienen como finalidad ofrecer el acceso a los bienes culturales, a los niveles educativos y a las titulaciones que se requieren para la inserción y promoción laboral, potenciar la capacidad para juzgar críticamente y participar activamente en la realidad cultural, social y económica, y posibilitar el acceso, afianzamiento y consolidación de las capacidades básicas de desarrollo y comunicación, hasta la obtención del Título de Graduado en Educación Secundaria.

La estructura de este currículo contempla el desarrollo de los programas de alfabetización y de iniciación a la formación básica y los programas para adquirir y actualizar la formación básica de las personas adultas y, transversalmente, los programas que promueven el desarrollo de la igualdad de oportunidades, la superación de todo tipo de discriminaciones, la participación sociocultural y laboral y la formación medioambiental. Asimismo, se desarrollan parcialmente en dicho currículo, los programas para promover el conocimiento de la realidad valenciana en todos sus aspectos y, de manera específica, en todo aquello que se relaciona con la lengua y la cultura; los programas que faciliten a las personas adultas la participación y la obtención de titulaciones que posibiliten el acceso al mundo del trabajo y a los diferentes niveles educativos, mediante modalidades, organizaciones y metodologías adaptadas a las características del aprendizaje de las personas adultas; los programas que favorezcan la orientación, la promoción e inserción laboral y la iniciación al trabajo, y los programas que favorezcan la integración en la sociedad de las personas con minusvalías físicas y psíquicas.

El currículo de la formación básica de las personas adultas pretende maximitzar la intersección de los tres sectores que tradicional-

ment han integrat l'educació bàsica de les persones adultes: l'acadèmic, l'ocupacional i el sociocultural, de tal manera que se supere esta segmentació i es configure un nou àmbit que es defineix com a formació bàsica en la situació actual.

L'estructura d'este currículum es fonamenta en una concepció de la formació bàsica sobre la qual es desenrotllaran altres dimensions educatives (formació orientada al treball, formació per a l'exercici dels drets i responsabilitats cíviques, formació per al desenrotllament personal, etc.).

En la configuració d'este currículum, és necessari partir del principi de contextualització com a eix orientador del treball educatiu, entenent-se el context en sentit ampli, de manera que incloga tant les variables individuals, com grupals, socials, laborals, culturals, etc.

L'estructura curricular de la Formació Bàsica de les persones adultes es basa en una visió integradora de les diferents dimensions educatives que la conformen i partix d'una forma d'entendre i construir els aprenentatges en què les persones adultes i professionals de l'educació es voran implicats en processos d'autoformació. La consciència de viure noves formes d'accés a la comprensió del món i del protagonisme social, vol reafirmar el paper actiu de tots els implicats en la creació d'estratègies d'actuació dirigida a donar resposta a les necessitats detectades com a conseqüència del procés de contextualització previ.

Tal com es desprén de l'article 3 de la Llei 1/1995, de 20 de gener, de la Generalitat Valenciana, i de l'article 52.1 de la LOGSE, les persones adultes que vullguen adquirir els coneixements equivalents a l'educació bàsica comptaran amb una oferta adaptada a les seues condicions i necessitats. Per això, per a aconseguir esta formació bàsica és imprescindible comptar amb un currículum específic, flexible, obert i polivalent que done resposta adequada a les múltiples i variades demandes formatives de les persones adultes i a les diferents necessitats socials.

A fi de possibilitar l'accés a titulacions acadèmiques, es considera formació bàsica de les persones adultes el procés educatiu que abraça des de l'alfabetització fins a l'obtenció del títol de Graduat en Educació Secundària. Es per això que, l'estructura curricular d'este procés educatiu se seqüencialitza en dos cicles:

Cicle I: Programes d'alfabetització i d'iniciació a la formació bàsica de les persones adultes.

Cicle II: Programes per a adquirir i actualitzar la formació bàsica de les persones adultes fins a l'obtenció del Títol de Graduat en Educació Secundària.

En qualsevol cas, s'ha de facilitar la flexibilitat intercicles a causa dels desiguals nivells de formació amb què accedixen les persones adultes als centres de formació de persones adultes.

Els objectius i continguts curriculars que conformen la Formació Bàsica de les persones adultes s'organitzaran en els dos cicles descrits, a través d'un currículum integrat per distintes dimensions formatives complementàries i interrelacionades entre si: formació orientada a l'exercici dels drets i de les responsabilitats ciutadanes, formació orientada al desenrotllament personal i a la participació sociolaboral i cultural.

Esta estructura curricular facilita a les persones adultes la consecució d'una formació bàsica adaptada a les seues condicions i necessitats i possibilita, així mateix, l'obtenció del títol de Graduat en Educació Secundària tenint en compte les recomanacions legals i les adaptacions que la formació de persones adultes exigeix.

Els objectius de la formació bàsica de les persones adultes contemplen capacitats de tipus cognoscitiu, afectiu, de relació interpersonal i d'inserció i actuació sociocultural i laboral. Es referixen a capacitats interrelacionades i no només a conductes mesurables, que les persones adultes han de desenrotllar en la seua formació bàsica. Els objectius es consideren «expressius», és a dir, s'indiquen com una labor o treball a realitzar, com a processos al voltant dels quals giraran les activitats, sense especificar fins a quin punt concret o fins a quin coneixement operatiu s'ha d'arribar en el procés d'aprenentatge; es tracta d'una forma de definir les finalitats de l'ensenyament que pretén fomentar, en els educadors i educands,

mente han integrado la educación básica de las personas adultas: el académico, el ocupacional y el sociocultural, de tal manera que se supere esta segmentación y se configure un nuevo ámbito que se define como formación básica en la situación actual.

La estructura de este currículo se fundamenta en una concepció de la formació bàsica sobre la qual se desenvoluparan altres dimensions educatives (formació orientada al treball, formació para el exercicio de los derechos y responsabilidades cívicas, formación para el desarrollo personal, etc.).

En la configuració de este currículo, es necesario partir del principio de contextualización como eje orientador del trabajo educativo, entendiéndose el contexto en sentido amplio, de manera que incluya tanto las variables individuales, como grupales, sociales, laborales, culturales, etc.

La estructura curricular de la formación básica de las personas adultas se basa en una visión integradora de las diferentes dimensiones educativas que la conforman y parte de una forma de entender y construir los aprendizajes en la que las personas adultas y profesionales de la educación se verán implicados en procesos de autoformación. La conciencia de vivir nuevas formas de acceso a la comprensión del mundo y del protagonismo social, quiere reafirmar el papel activo de todos los implicados en la creación de estrategias de actuación dirigidas a dar respuesta a las necesidades detectadas como consecuencia del proceso de contextualización previo.

Tal y como se desprende del artículo 3 de la Ley 1/1995, de 20 de enero, de la Generalitat Valenciana y del artículo 52.1 de la LOGSE, las personas adultas que quieran adquirir los conocimientos equivalentes a la educación básica contarán con una oferta adaptada a sus condiciones y necesidades. Por ello, para alcanzar esta formación básica es imprescindible contar con un currículo específico, flexible, abierto y polivalente que dé respuesta adecuada a las múltiples y variadas demandas formativas de las personas adultas y a las diferentes necesidades sociales.

A fin de possibilitar el acceso a titulaciones académicas, se considera formación básica de las personas adultas el proceso educativo que abarca desde la alfabetización hasta la obtención del título de Graduado en Educación Secundaria. Por ello, la estructura curricular de este proceso educativo se secuencializa en dos ciclos:

Ciclo I: programas de alfabetización y de iniciación a la formación básica de las personas adultas.

Ciclo II: programas para adquirir y actualizar la formación básica de las personas adultas hasta la obtención del Título de Graduado en Educación Secundaria.

En cualquier caso, se ha de facilitar la flexibilidad interciclos a causa de los desiguales niveles de formación con que acceden las personas adultas a los centros de formación de personas adultas.

Los objetivos y contenidos curriculares que conforman la formación básica de las personas adultas se organizarán en los dos ciclos descritos, a través de un currículo integrado por distintas dimensiones formativas complementarias e interrelacionadas entre sí: formación orientada al ejercicio de los derechos y de las responsabilidades ciudadanas, formación orientada al desarrollo personal y a la participación sociolaboral y cultural.

Esta estructura curricular, facilita a las personas adultas la consecución de una formación básica adaptada a sus condiciones y necesidades y posibilita, asimismo, la obtención del título de Graduado en Educación Secundaria teniendo en cuenta las recomendaciones legales y las adaptaciones que la Formación de personas adultas exige.

Los objetivos de la formación básica de las personas adultas contemplan capacidades de tipo cognoscitivo, afectivo, de relación interpersonal y de inserción y actuación sociocultural y laboral. Se refieren a capacidades interrelacionadas y no sólo a conductas mensurables, que las personas adultas deben desarrollar en su formación básica. Los objetivos se consideran «expresivos», es decir, se indican como una labor o trabajo a realizar, como procesos en torno a los cuales girarán las actividades, sin especificar hasta qué punto concreto o hasta qué conocimiento operativo se ha de llegar en el proceso de aprendizaje; se trata de una forma de definir las finalidades de la enseñanza que pretende fomentar, en los educadores y

respostes creatives en les tasques d'aprenentatge. D'esta manera, es facilita la tasca d'adaptació dels continguts curriculars a les diferents situacions que es presenten en l'educació de persones adultes.

Esta concepció oberta del currículum possibilita als centres de formació de persones adultes que puguen completar-lo i desenvolupar-lo en el marc de la seua programació docent.

La formació bàsica de les persones adultes constituïx un mitjà per a donar resposta a les demandes formatives, expresses o latents, de diferents col·lectius socials que requereixen conèixer, analitzar i protagonitzar iniciatives en els diferents camps (personal, cultural, laboral, etc.) que els presenta la configuració quotidiana de la societat actual.

Segons el principi de formació integral, el currículum de la Formació Bàsica de les persones adultes no pot limitar-se a l'àmbit acadèmic, perquè això infravaloraria els processos dirigits al desenvolupament social, cultural i professional. No obstant això cal entendre que una formació instrumental bàsica i suficient és imprescindible per a aconseguir cotes significatives de comprensió global i científica del món.

La formació de les persones adultes ha de prestar especial èmfasi a l'adquisició de coneixements, procediments (tècniques, habilitats, estratègies, mètodes), actituds i valors amb la finalitat d'aconseguir aprenentatges útils i significatius per al desenvolupament personal, la potenciació de la participació i el protagonisme de les persones adultes en el context sociocultural i l'adquisició d'aprenentatges bàsics, que permeten l'adaptació flexible a les noves demandes que genera el mercat laboral.

La formació bàsica ha de generar en les persones adultes eines i instruments bàsics per a aconseguir cotes significatives de comprensió global i científica del món, que faciliten el seu desenvolupament integral.

A fi d'aconseguir la formació integral és necessari establir una estructura curricular encaminada a la integració coherent de totes les actuacions educatives que s'orienten cap a la idea fonamental del desenvolupament de la persona i la seua participació activa i crítica en la dinàmica social actual. Estes actuacions, sempre interrelacionades, constituïxen fonts educatives que han de ser el suport fonamental del contingut del que se servix l'acció de l'aprenentatge.

II. Objectius generals de la Formació Bàsica de les Persones Adultes.

Els objectius generals de la Formació Bàsica de les Persones Adultes hauran de desenvolupar-se en els dos cicles a través d'un tractament progressiu i seqüencial, de manera que s'iniciarà la seua aplicació en el primer cicle, i s'ampliarà el seu desenvolupament i s'aprofundirà en la consecució en el segon cicle, de forma que al finalitzar l'etapa única, les persones adultes els hagen aconseguit segons els criteris d'avaluació expressats en el projecte curricular, que inclourà la seqüència per cicles del grau de desenvolupament de les capacitats expressades en els objectius generals.

A fi de desenvolupar les capacitats que els adults han d'aconseguir al llarg dels dos cicles de la Formació Bàsica de les persones adultes, els objectius generals que s'han d'aconseguir són:

1. Llegir, escriure i expressar oralment informacions, textos o qüestions senzilles procedents de diferents situacions comunicatives sorgides en el desenvolupament de la vida quotidiana, i interpretar oralment símbols i imatges senzilles.

2. Consolidar el domini verbal i escrit del vocabulari bàsic dominant progressivament l'ordre alfabètic en les diferents situacions que exigixen estes destreses.

3. Superar estereotips i prejudis en relació amb les varietats dialectals d'una mateixa llengua i respecte a la importància sociocultural de les diverses llengües.

4. Desenvolupar la capacitat comunicativa comprenent i produint de forma ordenada i clara missatges orals i escrits en diferents contextos de comunicació i amb diferents intencions expressives.

5. Utilitzar la lectura com a font de gaudi, informació i aprenentatge i com a mitjà de perfeccionament i enriquiment lingüístic, cultural i personal.

6. Adquirir conceptes lingüístics generals a fi de consolidar la

educandos, respuestas creativas en las tareas de aprendizaje. De esta manera, se facilita la tarea de adaptación de los contenidos curriculares a las diferentes situaciones que se presentan en la educación de personas adultas.

Esta concepción abierta del currículo posibilita a los centros de formación de personas adultas que puedan completarlo y desarrollarlo en el marco de su programación docente.

La formación básica de las personas adultas constituye un medio para dar respuesta a las demandas formativas, expresadas o latentes, de diferentes colectivos sociales que requieren conocer, analizar y protagonizar iniciativas en los diferentes campos (personal, cultural, laboral, etc.) que les presenta la configuración cotidiana de la sociedad actual.

Según el principio de formación integral, el currículo de la formación básica de las personas adultas no puede limitarse al ámbito académico, porque ello infravaloraría los procesos dirigidos al desarrollo social, cultural y profesional. No obstante hay que entender que una formación instrumental básica y suficiente es imprescindible para conseguir cotas significativas de comprensión global y científica del mundo.

La formación de las personas adultas debe prestar especial énfasis a la adquisición de conocimientos, procedimientos (técnicas, habilidades, estrategias, métodos), actitudes y valores con la finalidad de conseguir aprendizajes útiles y significativos para el desarrollo personal, la potenciación de la participación y el protagonismo de las personas adultas en el contexto sociocultural y la adquisición de aprendizajes básicos, que permitan la adaptación flexible a las nuevas demandas que genera el mercado laboral.

La formación básica debe generar en las personas adultas herramientas e instrumentos básicos para conseguir cotas significativas de comprensión global y científica del mundo, que faciliten su desarrollo integral.

A fin de conseguir la formación integral es necesario establecer una estructura curricular encaminada a la integración coherente de todas las actuaciones educativas que se orientan hacia la idea fundamental del desarrollo de la persona y su participación activa y crítica en la dinámica social actual. Estas actuaciones, siempre interrelacionadas, constituyen fuentes educativas que han de ser el soporte fundamental del contenido del que se sirve la acción del aprendizaje.

II. Objetivos generales de la formación básica de las personas adultas.

Los objetivos generales de la formación básica de las personas adultas deberán desarrollarse en los dos ciclos a través de un tratamiento progresivo y secuencial, de manera que se iniciará su aplicación en el primer ciclo, ampliándose su desarrollo y profundizándose en su consecución en el segundo ciclo, de forma que al finalizar la etapa única, las personas adultas los hayan alcanzado según los criterios de evaluación expresados en el proyecto curricular, que incluirá la secuencia por ciclos del grado de desarrollo de las capacidades expresadas en los objetivos generales.

A fin de desarrollar las capacidades que los adultos deben lograr a lo largo de los dos ciclos de la formación básica de las personas adultas, los objetivos generales, que se han de alcanzar son:

1. Leer, escribir y expresar oralmente informaciones, textos o cuestiones sencillas procedentes de diferentes situaciones comunicativas surgidas en el desarrollo de la vida cotidiana, e interpretar oralmente símbolos e imágenes sencillas.

2. Afianzar el dominio verbal y escrito del vocabulario básico dominando progresivamente el orden alfabético en las diferentes situaciones que exigen estas destrezas.

3. Superar estereotipos y prejuicios en relación con las variedades dialectales de una misma lengua y respecto a la importancia sociocultural de las diversas lenguas.

4. Desarrollar la capacidad comunicativa comprendiendo y produciendo de forma ordenada y clara mensajes orales y escritos en distintos contextos de comunicación y con diferentes intenciones expresivas.

5. Utilizar la lectura como fuente de disfrute, información y aprendizaje y como medio de perfeccionamiento y enriquecimiento lingüístico, cultural y personal.

comprensió i l'expressió oral i escrita.

7. Conscienciar sobre el valor de la pròpia llengua com a vehicle d'identitat cultural i utilitzar-la com a instrument per a l'adquisició de nous aprenentatges, el desenrotllament del pensament i la comprensió i anàlisi de la realitat social, econòmica i cultural.

8. Desenrotllar una actitud crítica cap als distints tipus de missatges gràfics, plàstics i visuals, reconeixent i interpretant les seues formes d'expressió, distingint la seua adequació a les necessitats expressives i reflexionant sobre la seua incidència en la vida quotidiana.

9. Buscar, obtenir i utilitzar informació de forma autònoma i crítica, coneixent les formes en què esta es troba disponible, seleccionant el pertinent per a una finalitat concreta i presentant esta informació als altres de forma adequada.

10. Desenrotllar la capacitat per a analitzar i regular les produccions lingüístiques, utilitzant les pròpies idees i experiències en la producció de textos d'intenció creativa i literària.

11. Interpretar i comparar les principals tècniques i llenguatges utilitzats en els mitjans de comunicació social, a fi d'ampliar les habilitats discursives i de desenrotllar una actitud crítica davant dels missatges procedents d'estos mitjans.

12. Obtindre un coneixement de la realitat lingüística espanyola a fi d'afavorir una actitud d'interés i respecte per les realitats plurilingües.

13. Comprendre la funció de la literatura com a instrument de transmissió i creació cultural i com a expressió historicosocial, mostrant una actitud crítica i descobrint que la seua lectura pot ser font d'ampliació d'experiències, gaudi personal i estímul per a l'escriptura creativa.

14. Establir relacions entre obres, autors i moviments que constitueixen un referent clau en la història de l'art i de la literatura i, els elements més destacats del context social i històric que apareixen, valorant les obres rellevants com mostres destacades del patrimoni cultural.

15. Apreciar que l'estudi d'altres llengües i les seues cultures constitueix un mitjà per a conèixer i valorar la multiculturalitat i afavorir l'enteniment intercultural i internacional.

16. Llegir de forma comprensiva i autònoma textos senzills en llengua estrangera i emetre missatges orals i per escrit referents a les situacions de comunicació més habituals.

17. Desenrotllar estratègies de comunicació elementals, en llengua estrangera, afavoridores de l'aprenentatge autònom de llengües.

18. Iniciar-se en el càlcul mental amb les operacions bàsiques partint de procediments intuïtius propis de les persones adultes.

19. Adquirir el valor conceptual i instrumental dels nombres, utilitzant-los correctament i introduir-se en l'anàlisi de la dimensió matemàtica de la realitat i de l'evolució històrica del llenguatge matemàtic, de manera que s'arribi al concepte de les operacions bàsiques a través de situacions vivencials concretes.

20. Plantejar i resoldre problemes senzills de la vida quotidiana utilitzant procediments matemàtics de forma que siga possible identificar, plantejar i resoldre interrogants i problemes a partir de l'experiència.

21. Conèixer els distints sistemes de mesura, així com els conceptes de proporcionalitat, tant per cent i representació gràfica de percentatges, per a entendre el seu ús social.

22. Conèixer els elements fonamentals de la geometria i les principals figures planes i realitzar càlculs i mesures sobre elles.

23. Elaborar estratègies d'identificació i resolució de problemes, de forma individual i col·lectiva, en els diversos camps del coneixement i l'experiència quotidiana, per mitjà de procediments intuïtius i de raonament lògic, verbal i matemàtic.

24. Incorporar al llenguatge i a les formes d'argumentació habituals distintes formes d'expressió per tal de poder comunicar-se de manera precisa i rigorosa, identificant els elements lingüístics, matemàtics i estadístics bàsics presents en la informació, analitzant críticament les funcions que exercixen i les seues aportacions per a una millor comprensió dels missatges.

25. Elaborar estratègies personals de resolució de problemes i

6. Adquirir conceptos lingüísticos generales a fin de afianzar la comprensión y la expresión oral y escrita.

7. Concienciar acerca del valor de la propia lengua como vehículo de identidad cultural y utilizarla como instrumento para la adquisición de nuevos aprendizajes, el desarrollo del pensamiento y la comprensión y análisis de la realidad social, económica y cultural.

8. Desarrollar una actitud crítica hacia los distintos tipos de mensajes gráficos, plásticos y visuales, reconociendo e interpretando sus formas de expresión, distinguiendo su adecuación a las necesidades expresivas y reflexionando sobre su incidencia en la vida cotidiana.

9. Buscar, obtener y utilizar información de forma autónoma y crítica, conociendo las formas en que ésta se encuentra disponible, seleccionando lo pertinente para una finalidad concreta y presentando esta información a los otros de forma adecuada.

10. Desarrollar la capacidad para analizar y regular las producciones lingüísticas, utilizando las propias ideas y experiencias en la producción de textos de intención creativa y literaria.

11. Interpretar y comparar las principales técnicas y lenguajes utilizados en los medios de comunicación social, a fin de ampliar las habilidades discursivas y de desarrollar una actitud crítica ante los mensajes procedentes de estos medios.

12. Alcanzar un conocimiento de la realidad lingüística española a fin de favorecer una actitud de interés y respeto por las realidades plurilingües.

13. Comprender la función de la literatura como instrumento de transmisión y creación cultural y como expresión histórico-social, mostrando una actitud crítica y descubriendo que su lectura puede ser fuente de ampliación de experiencias, disfrute personal y estímulo para la escritura creativa.

14. Establecer relaciones entre obras, autores y movimientos que constituyan un referente clave en la historia del arte y de la literatura y, los elementos más destacados del contexto social e histórico en que aparecen, valorando las obras relevantes como muestras destacadas del patrimonio cultural.

15. Apreciar que el estudio de otras lenguas y sus culturas constituye un medio para conocer y valorar la multiculturalidad y favorecer el entendimiento intercultural e internacional.

16. Leer de forma comprensiva y autónoma textos sencillos en lengua extranjera y emitir mensajes orales y por escrito referentes a las situaciones de comunicación más habituales.

17. Desarrollar estrategias de comunicación elementales, en lengua extranjera, favorecedoras del aprendizaje autónomo de lenguas.

18. Iniciarse en el cálculo mental con las operaciones básicas partiendo de procedimientos intuitivos propios de las personas adultas.

19. Adquirir el valor conceptual e instrumental de los números, utilizándolos correctamente e introducirse en el análisis de la dimensión matemática de la realidad y de la evolución histórica del lenguaje matemático, de manera que se alcance el concepto de las operaciones básicas a través de situaciones vivenciales concretas.

20. Plantear y resolver problemas sencillos de la vida cotidiana utilizando procedimientos matemáticos de forma que sea posible identificar, plantear y resolver interrogantes y problemas a partir de la experiencia.

21. Conocer los distintos sistemas de medida, así como los conceptos de proporcionalidad, tanto por ciento y representación gráfica de porcentajes, para entender su uso social.

22. Conocer los elementos fundamentales de la geometría y las principales figuras planas y realizar cálculos y medidas sobre ellas.

23. Elaborar estrategias de identificación y resolución de problemas, de forma individual y colectiva, en los diversos campos del conocimiento y la experiencia cotidiana, mediante procedimientos intuitivos y de razonamiento lógico, verbal y matemático.

24. Incorporar al lenguaje y a las formas de argumentación habituales distintas formas de expresión matemática para poder comunicarse de manera precisa y rigurosa, identificando los elementos lingüísticos, matemáticos y estadísticos básicos presentes en la información, analizando críticamente las funciones que desempeñan y sus aportaciones para una mejor comprensión de los mensajes.

expressar amb claredat els passos següents, valorant la importància del procés i la seua aplicació en diferents contextos, desenrotllant les destreses cognitives més rellevants que intervien en la formació del pensament matemàtic.

26. Utilitzar tècniques senzilles d'arreglada i classificació de dades sobre temes d'interés i situacions diverses, i ser capaç de representar la informació de forma verbal, gràfica i numèrica i de formar-se un juí sobre la mateixa.

27. Utilitzar els camps numèrics i dominar els mecanismes operatius bàsics a fi de resoldre situacions problemàtiques quotidianes, realitzant els càlculs apropiats a cada situació.

28. Conèixer i utilitzar procediments algebraics elementals i els conceptes bàsics d'estadística i probabilitat que tinguen una aplicació real i funcional.

29. Analitzar i valorar els efectes que sobre la salut personal i col·lectiva tenen la determinació i el respecte d'unes normes de seguretat i higiene, i de tot allò que contribueix a la consecució d'un ambient saludable en distints entorns.

30. Utilitzar els coneixements sobre el funcionament del cos humà per a desenrotllar hàbits de prevenció i salut corporal que propicien un clima individual i social saludables, i contribuir al desenrotllament equilibrat de la persona.

31. Conèixer els principals aspectes del desenrotllament evolutiu des de la infància a l'edat adulta, així com les característiques fonamentals que configuren cada etapa.

32. Analitzar els distints modes de viure els fets bàsics de l'edat adulta, especialment les transicions afectives i la maternitat / paternitat.

33. Fomentar la tolerància i el respecte per les diferències individuals físiques i psíquiques, a fi de superar tot tipus de discriminacions, per mitjà de l'anàlisi, la reflexió crítica i les accions socials amb les persones adultes amb discapacitats motrius, psíquiques i sensorials.

34. Desenrotllar actituds de cooperació i respecte, reconeixent els aspectes de relació que tenen les activitats físiques i el valor cultural dels esports i jocs autòctons.

35. Reconèixer la riquesa expressiva del cos i el moviment com a mitjans de comunicació i expressió creativa, apreciando el ritme, el moviment i la dansa, com a mitjans de representació d'imatges, de sensacions, d'idees i com a forma d'expressió individual i col·lectiva.

36. Adquirir els instruments teòrics i metodològics que permeten desenrotllar progressivament una interpretació científica de la naturalesa i una reorganització de les idees segons ella i elaborar criteris raonats sobre qüestions científiques i tecnològiques bàsiques de la nostra època, per mitjà del contrast i l'avaluació d'informació obtinguda de distintes fonts, utilitzant els conceptes bàsics de les Ciències.

37. Descobrir la capacitat que té la naturalesa de produir canvis, desenrotllant una actitud crítica i responsable cap a la degradació ecològica i l'impacte de certes tecnologies.

38. Utilitzar els coneixements bàsics sobre els sers vius i els elements físics i les seues interaccions per a comprendre millor l'ecosistema.

39. Desenrotllar la imatge de la ciència com a procés, com a mètode i com a activitat humana realitzada per dones i hòmens, davant de la concepció de la ciència com a dogma, prenent consciència de la seua provisionalitat i valorant el coneixement científic com un procés en construcció lligat a les característiques i necessitats de la societat en cada moment històric i sotmés a evolució i revisió contínua.

40. Reconèixer i valorar les aportacions de la ciència per a la millora de les condicions d'existència dels sers vius, apreciando la importància de la formació científica, utilitzant en les activitats quotidianes i en l'elaboració de coneixements els valors i les actituds pròpies de la ciència, adoptant una actitud crítica i fonamentada davant dels grans problemes que actualment plantegen les relacions entre ciència, tècnica i societat.

41. Iniciar-se de manera progressiva en l'ús de les noves tecnologies, com a part de la formació polivalent, per a facilitar l'aprenentatge i millorar les condicions d'integració laboral i social.

25. Elaborar estrategias personales de resolución de problemas y expresar con claridad los pasos seguidos, valorando la importancia del proceso y su aplicación en diferentes contextos, desarrollando las destrezas cognitivas más relevantes que intervienen en la formación del pensamiento matemático.

26. Utilizar técnicas sencillas de recogida y clasificación de datos sobre temas de interés y situaciones diversas, siendo capaz de representar la información de forma verbal, gráfica y numérica y de formarse un juicio sobre la misma.

27. Utilizar los campos numéricos y dominar los mecanismos operativos básicos a fin de resolver situaciones problemáticas cotidianas, realizando los cálculos apropiados a cada situación.

28. Conocer y utilizar procedimientos algebraicos elementales y los conceptos básicos de estadística y probabilidad que tengan una aplicación real y funcional.

29. Analizar y valorar los efectos que sobre la salud personal y colectiva tienen la determinación y el respeto de unas normas de seguridad e higiene, y de todo aquello que contribuya a la consecución de un ambiente saludable en distintos entornos.

30. Utilizar los conocimientos sobre el funcionamiento del cuerpo humano para desarrollar hábitos de prevención y salud corporal que propicien un clima individual y social saludables, y contribuir al desarrollo equilibrado de la persona.

31. Conocer los principales aspectos del desarrollo evolutivo desde la infancia a la adultez, así como las características fundamentales que configuran cada etapa.

32. Analizar los distintos modos de vivir los hechos básicos de la edad adulta, especialmente las transiciones afectivas y la maternidad/paternidad.

33. Fomentar la tolerancia y el respeto por las diferencias individuales físicas y psíquicas, a fin de superar todo tipo de discriminaciones, mediante el análisis, la reflexión crítica y las acciones sociales con las personas adultas con discapacidades motrices, psíquicas y sensoriales.

34. Desarrollar actitudes de cooperación y respeto, reconociendo los aspectos de relación que tienen las actividades físicas y el valor cultural de los deportes y juegos autóctonos.

35. Reconocer la riqueza expresiva del cuerpo y el movimiento como medios de comunicación y expresión creativa, apreciando el ritmo, el movimiento y la danza, como medios de representación de imágenes, de sensaciones, de ideas y como forma de expresión individual y colectiva.

36. Adquirir los instrumentos teóricos y metodológicos que permitan desarrollar progresivamente una interpretación científica de la naturaleza y una reorganización de las ideas según ella y elaborar criterios razonados sobre cuestiones científicas y tecnológicas básicas de nuestra época, mediante el contraste y la evaluación de información obtenida de distintas fuentes, utilizando los conceptos básicos de las ciencias.

37. Descubrir la capacidad que tiene la naturaleza de producir cambios, desarrollando una actitud crítica y responsable hacia la degradación ecológica y el impacto de ciertas tecnologías.

38. Utilizar los conocimientos básicos sobre los seres vivos y los elementos físicos y sus interacciones para comprender mejor el ecosistema.

39. Desarrollar la imagen de la ciencia como proceso, como método y como actividad humana realizada por mujeres y hombres, ante la concepción de la ciencia como dogma, tomando conciencia de su provisionalidad y valorando el conocimiento científico como un proceso en construcción ligado a las características y necesidades de la sociedad en cada momento histórico y sometido a evolución y revisión continua.

40. Reconocer y valorar las aportaciones de la ciencia para la mejora de las condiciones de existencia de los seres vivos, apreciando la importancia de la formación científica, utilizando en las actividades cotidianas y en la elaboración de conocimientos, los valores y las actitudes propias de la ciencia, adoptando una actitud crítica y fundamentada ante los grandes problemas que actualmente plantean las relaciones entre ciencia, técnica y sociedad.

41. Iniciarse de manera progresiva en el uso de las nuevas tecnologías, como parte de la formación polivalente, para facilitar el

42. Conèixer els problemes derivats d'un ús irracional de les tecnologies analitzant-los des d'una perspectiva científica i fomentant una actitud de respecte i atenció del medi ambient i d'aprofitament racional dels recursos existents.

43. Desenvolupar una actitud crítica i d'indagació cap a l'enorme presència d'elements i processos tecnològics en el nostre entorn, valorant els efectes econòmics, morals i culturals de les aplicacions de les ciències i de les tecnologies en la qualitat de vida, així com el seu paper en la configuració de determinades professions i en l'organització i realització d'activitats del temps lliure.

44. Comprendre i expressar missatges científics utilitzant el llenguatge oral i escrit adequadament així com altres sistemes de notació i de representació quan corresponga i aplicar estratègies coherents amb els procediments de la ciència, en la resolució de problemes.

45. Indagar sobre les causes dels fenòmens socials des d'una actitud oberta cap a la complexitat dels problemes, i apreciar que les anàlisis socials són processos en constant elaboració.

46. Desenvolupar una actitud positiva cap al treball manual, com a mitjà de suport i realització personal, superant la tradicional dicotomia entre l'activitat intel·lectual i l'activitat manual.

47. Analitzar críticament les concepcions que inspira el funcionament de l'economia de la nostra societat a fi d'actuar com a consumidor i/o productor conscient.

48. Conèixer tècniques i estratègies de recerca d'ocupació i desenvolupar mecanismes d'adaptació a les noves situacions del món del treball, a fi de millorar les condicions d'inserció social i laboral en un món en canvi permanent.

49. Adquirir instruments polivalents, metodològics i de coneixement que permeten aprofitar ofertes formatives destinades a la millora professional i a la inserció social, així com dels recursos temporals, materials i humans de l'entorn immediat que puguin contribuir al desenvolupament d'iniciatives pròpies en l'àmbit professional i social.

50. Utilitzar els coneixements i experiències adquirits sobre els diferents recursos, tècniques, instruments, ..., així com sobre els diferents certificats i perfils de professionalitat per a organitzar-se una idea respecte als coneixements, experiències i condicions necessàries per a incorporar-se al món del treball, millorar o canviar l'ocupació.

51. Adquirir les estratègies intel·lectuals i culturals que permeten utilitzar amb llibertat i racionalitat el consum i la producció de béns, així com els recursos naturals i econòmics i els servicis socio-culturals.

52. Conèixer els mecanismes i valors que regixen el funcionament de les societats, en especial els referits als drets i deures que regulen la participació política, econòmica, cultural i social dels ciutadans i ciutadanes.

53. Conèixer el medi geogràfic i natural immediat a fi de conservar-lo i utilitzar-lo responsablement, en tant que determinant de la qualitat de vida i adquirir una actitud crítica davant de l'impacte que sobre eixe entorn tenen determinades accions humanes derivades d'un ús no degudament planificat de la tecnologia.

54. Conèixer la varietat de factors geogràfics i històrics i la seua interrelació amb la societat actual i la interdisciplinarietat entre ambdós dimensions del coneixement social, distingint i analitzant els elements bàsics manejats en l'explicació de la societat, en les seues manifestacions tant temporals com espacials.

55. Conèixer la dimensió europea i mundial d'una nova ciutadania basada en la igualtat, la solidaritat, la llibertat, el respecte als altres i la participació democràtica.

56. Conèixer, apreciar i respectar el patrimoni natural, cultural, i historicoartístic, entenent la diversitat cultural i lingüística com un dret dels pobles i dels individus a la seua identitat.

57. Acostar-se, conceptualment i estèticament, al patrimoni cultural i al fet artístic contribuint activament a la seua conservació i millora, respectant la diversitat lingüística, ètnica i cultural i impulsant el coneixement crític de les creences, actituds i valors bàsics

aprendizaje y mejorar las condiciones de integración laboral y social.

42. Conocer los problemas derivados de un uso irracional de las tecnologías analizándolos desde una perspectiva científica y fomentando una actitud de respeto y cuidado del medio ambiente y de aprovechamiento racional de los recursos existentes.

43. Desarrollar una actitud crítica y de indagación frente a la enorme presencia de elementos y procesos tecnológicos en nuestro entorno, valorando los efectos económicos, morales y culturales de las aplicaciones de las ciencias y de las tecnologías en la calidad de vida, así como su papel en la configuración de determinadas profesiones y en la organización y realización de actividades del tiempo libre.

44. Comprender y expresar mensajes científicos utilizando el lenguaje oral y escrito adecuadamente así como otros sistemas de notación y de representación cuando corresponda y aplicar estrategias coherentes con los procedimientos de la ciencia, en la resolución de problemas.

45. Indagar sobre las causas de los fenómenos sociales desde una actitud abierta hacia la complejidad de los problemas, y apreciar que los análisis sociales son procesos en constante elaboración.

46. Desarrollar una actitud positiva hacia al trabajo manual, como medio de sustento y realización personal, superando la tradicional dicotomía entre la actividad intelectual y la actividad manual.

47. Analizar críticamente las concepciones que inspira el funcionamiento de la economía de nuestra sociedad a fin de actuar como consumidor y/o productor consciente.

48. Conocer técnicas y estrategias de búsqueda de empleo y desarrollar mecanismos de adaptación a las nuevas situaciones del mundo del trabajo, a fin de mejorar las condiciones de inserción social y laboral en un mundo en cambio permanente.

49. Adquirir instrumentos polivalentes, metodológicos y de conocimiento que permitan aprovechar ofertas formativas destinadas a la mejora profesional y a la inserción social, así como de los recursos temporales, materiales y humanos del entorno inmediato que puedan contribuir al desarrollo de iniciativas propias en el ámbito profesional y social.

50. Utilizar los conocimientos y experiencias adquiridos sobre los diferentes recursos, técnicas, instrumentos, así como sobre los distintos certificados y perfiles de profesionalidad para organizarse una idea respecto a los conocimientos, experiencias y condiciones necesarias para incorporarse al mundo del trabajo, mejorar o cambiar la ocupación.

51. Adquirir las estrategias intelectuales y culturales que permitan utilizar con libertad y racionalidad el consumo y producción de bienes, así como los recursos naturales y económicos y los servicios socioculturales.

52. Conocer los mecanismos y valores que rigen el funcionamiento de las sociedades, en especial los referidos a los derechos y deberes que regulan la participación política, económica, cultural y social de los ciudadanos y ciudadanas.

53. Conocer el medio geográfico y natural inmediato a fin de conservarlo y utilizarlo responsablemente, en tanto que determinante de la calidad de vida y adquirir una actitud crítica ante el impacto que sobre ese entorno tienen determinadas acciones humanas derivadas de un uso no debidamente planificado de la tecnología.

54. Conocer la variedad de factores geográficos e históricos y su interrelación con la sociedad actual y la interdisciplinarietat entre ambas dimensiones del conocimiento social, distinguiendo y analizando los elementos básicos manejados en la explicación de la sociedad, en sus manifestaciones tanto temporales como espaciales.

55. Conocer la dimensión europea y mundial de una nueva ciudadanía basada en la igualdad, la solidaridad, la libertad, el respeto a los otros y la participación democrática.

56. Conocer, apreciar y respetar el patrimonio natural, cultural, e histórico-artístico, entendiendo la diversidad cultural y lingüística como un derecho de los pueblos y de los individuos a su identidad.

57. Acercarse, conceptual y estéticamente, al patrimonio cultural y al hecho artístico contribuyendo activamente a su conservación y mejora, respetando la diversidad lingüística, étnica y cultural

que conformen les nostres tradicions i les d'altres cultures, per tal d'afavorir el respecte i la convivència multicultural.

58. Desenvolupar una actitud crítica i de gaudi, front a les creacions musicals enteses com a formes de comunicació i d'expressió cultural i històrica, a fi d'apreciar i d'elaborar criteris personals sobre la qualitat i els usos socials de la música.

59. Comprendre les relacions existents entre el desenvolupament personal i el context sociocultural i ecològic, a fi de formar-se criteris per a avaluar les normes que regulen la convivència i actuar en conseqüència.

60. Desenvolupar destreses i habilitats bàsiques per a les relacions interpersonals i socials.

61. Fomentar la participació de manera deliberada i crítica en l'espai de diferents institucions, fent ús dels drets de ciutadà.

62. Utilitzar els coneixements i les experiències sobre les organitzacions socials per a activar i implementar modes de participació social que garantiscen el gaudi de béns i servicis que milloren les condicions de vida de la comunitat.

63. Adquirir tècniques, recursos i procediments expressius que permeten interpretar i produir amb propietat, autonomia i creativitat missatges que utilitzen els diferents codis actuals. Tot això per tal d'enriquir les seues possibilitats de comunicació (interpersonal i social) i reflexionar sobre els fets culturals, artístics, científics i tecnològics que configuren la societat actual i que estan compromesos amb la millora de la qualitat de vida.

III. Continguts

Els continguts curriculars s'organitzen a través d'una proposta integrada per les distintes dimensions formatives complementàries i interrelacionades entre si, que configuren la formació de persones adultes.

S'inclouen continguts conceptuals, procedimentals i actitudinals, per tal que les persones adultes adquirisquen un conjunt de coneixements, habilitats, tècniques, mètodes, estratègies, actituds i valors que possibiliten la seua formació integral, i faciliten el seu desenvolupament personal i sociocultural, en la línia de aprendre a aprendre i aprendre a fer.

Per tal de flexibilitzar el procés d'aprenentatge i d'acomodar-se a les característiques i necessitats de les persones adultes, s'han distribuït els continguts a través d'una estructura modular. S'han reunit en cada camp de coneixement o àmbit d'experiència aquells mòduls que estan relacionats, a través d'un eix vertebrador fonamental, amb el fi d'aconseguir un conjunt determinat de coneixements, procediments, actituds i valors, que responen als objectius generals de la formació bàsica de les persones adultes.

Estos mòduls no han de ser interpretats com a unitats temàtiques; serà en els projectes curriculars on s'hauran de prendre les decisions relatives a la seua seqüenciació i estructuració que quedaran reflectides en les programacions d'aula.

Els camps de coneixement o àmbits d'experiència que integren la Formació Bàsica de les persones adultes són:

A) Comunicació

Este camp de coneixement o àmbit d'experiència està integrat per tres mòduls:

A.1. Mòduls:

- . Valencià.
- . castellà.

Estos dos mòduls es cursaran en els Cicles I i II.

A.2. Mòdul:

- . Llengües estrangeres (només es cursarà en el Cicle II).

B) Científicotecnològic:

Este camp de coneixement o àmbit d'experiència està integrat per tres mòduls:

- B.1. Mòdul: Processos i Instruments Matemàtics.
- B.2. Mòdul: Naturalesa, Ecologia i Salut.
- B.3. Mòdul: Ciències i Tecnologia.

Els mòduls de Processos i Instruments Matemàtics i de Naturalesa, Ecologia i Salut, es cursaran en els Cicles I i II. El mòdul de

e impulsando el conocimiento crítico de las creencias, actitudes y valores básicos que conforman nuestras tradiciones y las de otras culturas, para favorecer el respeto y la convivencia multicultural.

58. Desarrollar una actitud crítica y de disfrute, frente a las creaciones musicales entendidas como formas de comunicación y de expresión cultural e histórica, a fin de apreciarlas y de elaborar criterios personales sobre la calidad y los usos sociales de la música.

59. Comprender las relaciones existentes entre el desarrollo personal y el contexto sociocultural y ecológico, a fin de formarse criterios para evaluar las normas que regulan la convivencia y actuar en consecuencia.

60. Desarrollar destrezas y habilidades básicas para las relaciones interpersonales y sociales.

61. Fomentar la participación de manera deliberada y crítica en el espacio de diferentes instituciones, haciendo uso de los derechos de ciudadano.

62. Utilizar los conocimientos y las experiencias sobre las organizaciones sociales para activar e implementar modos de participación social que garantizan el disfrute de bienes y servicios que mejoren las condiciones de vida de la comunidad.

63. Adquirir técnicas, recursos y procedimientos expresivos que permitan interpretar y producir con propiedad, autonomía y creatividad mensajes que utilicen los diferentes códigos actuales. Todo eso para enriquecer sus posibilidades de comunicación (interpersonal y social) y reflexionar sobre los hechos culturales, artísticos, científicos y tecnológicos que configuran la sociedad actual y que están comprometidos con la mejora de la calidad de vida.

III. Contenidos

Los contenidos curriculares se organizan a través de una propuesta integrada por las distintas dimensiones formativas complementarias e interrelacionadas entre sí, que configuran la formación de personas adultas.

Se incluyen contenidos conceptuales, procedimentales y actitudinales, con el fin de que las personas adultas adquieran un conjunto de conocimientos, habilidades, técnicas, métodos, estrategias, actitudes y valores que posibiliten su formación integral, y faciliten su desarrollo personal y sociocultural, en la línea de aprender a aprender y aprender a hacer.

Para flexibilizar el proceso de aprendizaje y de acomodarse a las características y necesidades de las personas adultas, se han distribuido los contenidos a través de una estructura modular. Se han reunido en cada campo de conocimiento o ámbito de experiencia aquellos módulos que están relacionados, a través de un eje vertebrador fundamental, con el fin de alcanzar un conjunto determinado de conocimientos, procedimientos, actitudes y valores, que responden a los objetivos generales de la formación básica de las personas adultas.

Estos módulos no han de ser interpretados como unidades temáticas; será en los proyectos curriculares donde se deberán tomar las decisiones relativas a su secuenciación y estructuración que quedarán reflejadas en las programaciones de aula.

Los campos de conocimiento o ámbitos de experiencia que integran la formación básica de las personas adultas son:

A) Comunicació

Este campo de conocimiento o ámbito de experiencia está integrado por tres módulos:

A.1. Módulos:

- . Valenciano.
- . Castellano.

Estos dos módulos se cursarán en los Ciclos I y II.

A.2. Módulo:

- . Lenguas extranjeras (sólo se cursará en el Ciclo II).

B) Científico-Tecnológico:

Este campo de conocimiento o ámbito de experiencia está integrado por tres módulos:

- B.1. Módulo: Procesos e Instrumentos Matemáticos.
- B.2. Módulo: Naturaleza, Ecología y Salud.
- B.3. Módulo: Ciencias y Tecnología.

Los módulos de «Procesos e Instrumentos Matemáticos» y de

Ciències i Tecnologia només es cursarà en el Cicle II.

C) Ciències socials

Este camp de coneixement o àmbit d'experiència està integrat per dos mòduls:

C.1. Mòdul: El món del treball.

C.2. Mòdul: Societats, territori i processos historicoculturals

Estos dos mòduls es cursaran en els Cicles I i II.

D) 3 Mòduls optatius (només es cursaran en el Cicle II).

IV. Criteris d'avaluació

Els criteris d'avaluació establixen el tipus d'aprenentatge que s'espera que les persones adultes hagen aconseguit com resultat del procés formatiu, en referència als objectius i els continguts del currículum. Constituïxen criteris orientadors que s'hauran d'integrar de manera coherent en l'estratègia metodològica general.

Els criteris presentats es referixen a tota l'etapa, el que implica que cal distribuir-los i seqüenciar-los en els dos cicles de la Formació Bàsica de persones adultes, ja que hauran d'aplicar-se amb diferents nivells d'exigència. Per tant, serà necessari adequar, completar i ampliar els criteris d'avaluació i reformular-los segons la seqüenciació de continguts per cicles, tenint en compte el context del centre i les característiques específiques de les persones adultes.

En l'aplicació i adequació dels criteris d'avaluació, s'haurà de determinar el procés a través del qual es realitza l'avaluació tant de les persones adultes com dels processos d'ensenyament.

Per a poder permetre una flexibilització en el procés formatiu que possibilita l'adequació als diferents ritmes d'aprenentatge, els criteris d'avaluació que apareixen en cada mòdul permeten que, en el procés d'avaluació, cada mòdul pugui superar-se de mode independent, és dir que siga capitalitzable, i podrà integrar-se en diversos itineraris formatius.

A. Camp de coneixement o àmbit d'experiència de comunicació.

Este camp de coneixement o àmbit d'experiència està integrat per tres mòduls:

A.1. Mòduls: Valencià i Castellà.

Estos dos mòduls es cursaran en els Cicles I i II.

A.2. Mòdul: Llengües Estrangeres (només es cursarà en segon cicle).

Els continguts i criteris d'avaluació a desenvolupar als mòduls d'este camp de coneixement o àmbit d'experiència són els següents:

A.1. Mòduls: Valencià i castellà.

1. Continguts

* L'adquisició de recursos i procediments expressius que permeten interpretar i produir amb autonomia i creativitat missatges en diferents contextos comunicatius (interpersonals i socials).

* Desenvolupament d'una actitud crítica cap als diferents tipus de missatges gràfics, plàstics i visuals, ja siguen artístics o comercials, reconeixent i interpretant tant la seua estructura i organització interna com les seues formes d'expressió i la seua incidència en la vida quotidiana.

* Adquisició de recursos expressius i comprensius que permeten enfrontar-se amb llibertat i racionalitat al consum i producció de béns i a la utilització de recursos naturals i servicis socioculturals.

* Adquisició de tècniques i mecanismes tendents a refermar el sentit de grup, afavorir la relació interpersonal i la convivència, i contribuir a l'ocupació conscient del temps lliure, a través d'intercanvis comunicatius.

* Adopció d'una actitud favorable a la comunicació respectuosa, fluida i gratificant, superant estereotips i prejudis sociolingüístics respecte a la vàlua i importància sociocultural de les diverses llen-

«Naturaleza, Ecología y Salud», se cursarán en los Ciclos I y II. El módulo de «Ciencias y Tecnología» sólo se cursará en el Ciclo II.

C) Ciencias Sociales

Este campo de conocimiento o ámbito de experiencia está integrado por dos módulos:

C.1. Módulo: El mundo del trabajo.

C.2. Módulo: Sociedades, territorio y procesos histórico-culturales.

Estos dos módulos se cursarán en los Ciclos I y II.

D) 3 Módulos optativos (sólo se cursarán en el Ciclo II).

IV. Criterios de evaluación

Los criterios de evaluación establecen el tipo de aprendizaje que se espera que las personas adultas hayan alcanzado como resultado del proceso formativo, en referencia a los objetivos y los contenidos del currículo. Constituyen criterios orientadores que se habrán de integrar de manera coherente en la estrategia metodológica general.

Los criterios presentados se refieren a toda la etapa, lo que implica que hay que distribuirlos y secuenciarlos en los dos ciclos de la formación básica de personas adultas, ya que deberán aplicarse con distintos niveles de exigencia. Por lo tanto, será necesario adecuar, completar y ampliar los criterios de evaluación y reformularlos según la secuenciación de contenidos por ciclos, teniendo en cuenta el contexto del centro y las características específicas de las personas adultas.

En la aplicación y adecuación de los criterios de evaluación, se deberá determinar el proceso a través del cual se realiza la evaluación tanto de las personas adultas como de los procesos de enseñanza.

Para poder permitir una flexibilización en el proceso formativo que posibilite la adecuación a los distintos ritmos de aprendizaje, los criterios de evaluación que aparecen en cada módulo permiten que, en el proceso de evaluación, cada módulo pueda superarse de modo independiente, es decir que sea capitalizable, pudiendo integrarse en diversos itinerarios formativos.

A. Campo de conocimiento o ámbito de experiencia de comunicación.

Este campo de conocimiento o ámbito de experiencia está integrado por tres módulos:

A.1. Módulos: Valenciano y Castellano.

Estos dos módulos se cursarán en los ciclos I y II.

A.2. Módulo: Lenguas extranjeras (sólo se cursará en segundo ciclo).

Los contenidos y criterios de evaluación a desarrollar en los módulos de este campo de conocimiento o ámbito de experiencia son los siguientes:

A.1. Módulos: Valenciano y castellano.

1. Contenidos

* La adquisición de recursos y procedimientos expresivos que permitan interpretar y producir con autonomía y creatividad mensajes en diferentes contextos comunicativos (interpersonales y sociales).

* Desarrollo de una actitud crítica hacia los distintos tipos de mensajes gráficos, plásticos y visuales, ya sean artísticos o comerciales, reconociendo e interpretando tanto su estructura y organización interna como sus formas de expresión y su incidencia en la vida cotidiana.

* Adquisición de recursos expresivos y comprensivos que permitan enfrentarse con libertad y racionalidad al consumo y producción de bienes y a la utilización de recursos naturales y servicios socioculturales.

* Adquisición de técnicas y mecanismos tendentes a afianzar el sentido de grupo, favorecer la relación interpersonal y la convivencia, y contribuir a la ocupación consciente del tiempo libre, a través de intercambios comunicativos.

* Adopción de una actitud favorable a la comunicación respetuosa, fluida y gratificante, superando estereotipos y prejuicios

gües, així com de les seues varietats dialectals.

* Conscienciació sobre el valor de la llengua pròpia com a vehicle d'identitat cultural.

* Utilització de la llengua com a instrument per a l'adquisició de nous aprenentatges que faciliten la comprensió i l'anàlisi de la realitat social, econòmica i cultural, analitzant els seus diferents usos socials així com els mitjans, tecnològics o no, que utilitza.

* La lectura i l'escriptura com a formes de comunicació i com a fonts d'enriquiment cultural i de plaer personal.

* Desenvolupament d'una actitud crítica i de gaudi front a les creacions musicals enteses com a formes de comunicació.

* Valoració del ritme, el moviment i la dansa, com a mitjà de representació d'imatges, de sensacions, d'idees i com a forma d'expressió individual i col·lectiva.

* Coneixement de la conducta motriu com a organització significativa del comportament humà, reconeixent la riquesa expressiva del cos com a mitjà de comunicació i expressió creativa.

* L'expressió oral d'opinions personals, indicacions, instruccions, etc., amb claredat, ordre i bona pronunciació en diferents situacions comunicatives (exposició, diàleg, col·loqui, etc.).

* L'escolta i el respecte a les opinions dels altres, així com a saber guardar el torn de paraula en comunicacions de grup.

* El resum oral d'informacions senzilles procedents de qualsevol de les fonts d'informació existents (ràdio o televisió, pel·lícules, conversacions, entrevistes, etc.).

* La interpretació oral de símbols, imatges, plans i gràfics senzills.

* La lectura correcta i de forma autònoma, amb una comprensió bàsica, de textos senzills, escrits amb diferents tipus de lletra i diferent intencionalitat (cartes, impresos, missatges publicitaris, titulars de premsa, narracions breus, etc.).

* L'escriptura de forma autònoma de textos curts i senzills (encàrrecs, notes, avisos, refranys, etc.), utilitzant correctament l'ortografia natural i sent capaç d'aplicar esta destresa en l'ompliment d'impresos i formularis senzills relacionats amb necessitats quotidianes.

* Consolidació del domini verbal i escrit del vocabulari bàsic a fi de facilitar una comunicació fluida i precisa.

* Comprensió i producció en forma ordenada i clara de missatges orals atenent a diferents intencions expressives (idees pròpies, vivències, informacions breus, queixes, reclamacions, etc.) i contextos de comunicació (públics i privats), deprenent a respectar les regles socials, gramaticals i de pronunciació que regulen l'intercanvi comunicatiu.

* Desenvolupament de la capacitat comunicativa exercitant l'expressió i la comprensió oral i escrita a partir de discursos (orals, escrits, icònics, gràfics, etc.) de dificultat mitjana (periodístics, literaris, exposicions orals, conversacions, etc.) seguint un mètode d'anàlisi basada en la distinció entre el fonamental i l'accessori, a través de resums, interpretacions, preguntes i respostes, etc.

* Utilització de la lectura com a font de gaudi, d'informació i d'aprenentatge i com a mitjà de perfeccionament i enriquiment personal, lingüístic i cultural, desenvolupant destreses de lectura silenciosa que incrementen la velocitat i la comprensió lectora.

* Consolidació de l'expressió escrita, tenint en compte l'ortografia i la coherència en l'elaboració de textos curts amb una determinada intenció comunicativa (opinions, vivències, receptes, consells, instruccions, composicions literàries, ...).

* Elaboració per escrit de textos i formularis que responguen a necessitats quotidianes (impresos, sol·licituds, instàncies, telegrams, girs postals, cartes, etc.).

* Adquisició de conceptes lingüístics generals, referits als elements de la situació comunicativa, a l'ordre de la frase, a la noció del temps, a l'estructura de l'oració, etc.

* Comprensió de les relacions del llenguatge visual i plàstic amb altres llenguatges, triant la fórmula expressiva més adequada en funció de les necessitats i possibilitats de comunicació.

* Domini de l'ordre alfabètic per a utilitzar-lo amb agilitat i

socio-lingüístics respecto a la valía e importancia sociocultural de las diversas lenguas, así como de sus variedades dialectales.

* Concienciación sobre el valor de la lengua propia como vehículo de identidad cultural.

* Utilización de la lengua como instrumento para la adquisición de nuevos aprendizajes que faciliten la comprensión y el análisis de la realidad social, económica y cultural, analizando sus diferentes usos sociales así como los medios, tecnológicos o no, que utiliza.

* La lectura y la escritura como formas de comunicación y como fuentes de enriquecimiento cultural y de placer personal.

* Desarrollo de una actitud crítica y de disfrute frente a las creaciones musicales entendidas como formas de comunicación.

* Valoración del ritmo, el movimiento y la danza, como medio de representación de imágenes, de sensaciones, de ideas y como forma de expresión individual y colectiva.

* Conocimiento de la conducta motriz como organización significativa del comportamiento humano, reconociendo la riqueza expresiva del cuerpo como medio de comunicación y expresión creativa.

* La expresión oral de opiniones personales, indicaciones, instrucciones, etc., con claridad, orden y buena pronunciación en diferentes situaciones comunicativas (exposición, diálogo, coloquio, etc.).

* La escucha y el respeto a las opiniones de los demás, así como a saber guardar el turno de palabra en comunicaciones de grupo.

* El resumen oral de informaciones sencillas procedentes de cualquiera de las fuentes de información existentes (radio o televisión, películas, conversaciones, entrevistas, etc.).

* La interpretación oral de símbolos, imágenes, planos y gráficos sencillos.

* La lectura correcta y de forma autónoma, con una comprensión básica, de textos sencillos, escritos con diferentes tipos de letra y diferente intencionalidad (cartas, impresos, mensajes publicitarios, titulares de prensa, narraciones breves ...)

* La escritura de forma autónoma de textos cortos y sencillos (encargos, notas, avisos, refranes, etc.), utilizando correctamente la ortografía natural, siendo capaz de aplicar esta destreza en la cumplimentación de impresos y formularios sencillos relacionados con necesidades cotidianas.

* Afianzamiento del dominio verbal y escrito del vocabulario básico a fin de facilitar una comunicación fluida y precisa.

* Comprensió i producció en forma ordenada i clara de missatges orals atenent a diferents intencions expressives (idees pròpies, vivències, informacions breves, queixes, reclamacions, etc.) i contextos de comunicació (públics i privats), deprenent a respectar les regles socials, gramaticals i de pronunciació que regulen el intercanvi comunicatiu.

* Desenvolupament de la capacitat comunicativa exercitant l'expressió i la comprensió oral i escrita a partir de discursos (orals, escrits, icònics, gràfics, etc.) de dificultat mitjana (periodístics, literaris, exposicions orals, conversacions, etc.) seguint un mètode d'anàlisi basada en la distinció entre el fonamental i l'accessori, a través de resums, interpretacions, preguntes i respostes, etc.

* Utilització de la lectura com a font de gaudi, d'informació i d'aprenentatge i com a mitjà de perfeccionament i enriquiment personal, lingüístic i cultural, desenvolupant destreses de lectura silenciosa que incrementen la velocitat i la comprensió lectora.

* Consolidació de l'expressió escrita, tenint en cuenta la ortografia i la coherència en l'elaboració de textos curts amb una determinada intenció comunicativa (opinions, vivències, receptes, consells, instruccions, composicions literàries, ...).

* Elaboració per escrit de textos i formularis que responguen a necessitats quotidianes (impresos, sol·licituds, instàncies, telegrams, girs postals, cartes, etc.).

* Adquisició de conceptes lingüístics generals, referits als elements de la situació comunicativa, a l'ordre de la frase, a la noció del temps, a l'estructura de l'oració, etc.

* Comprensió de les relacions del llenguatge visual i plàstic amb altres llenguatges, escogint la fórmula expressiva més adequada en funció de les necessitats i possibilitats de comunicació.

sentit en diferents situacions: consulta de guies telefòniques, llistats alfabètics, diccionari, etc. D'igual manera s'ha de manejar amb fluïdesa el vocabulari bàsic, les sigles i abreviatures més comunes i altres elements formals del llenguatge escrit.

* Comunicació a través de mitjans d'expressió verbal, desenvolupant el raonament lògic i verbal.

* Selecció entre els diferents llenguatges gràfics, plàstics i visuals, del més adequat a les necessitats d'expressió, integrant, si és necessari, dos o més llenguatges en les produccions creatives.

* Recerca, obtenció i utilització d'informació de forma autònoma i crítica, coneixent les formes en què esta es troba disponible, seleccionant allò que pugui ser pertinent per a una finalitat concreta i presentant esta informació als altres de forma adequada.

* Coneixement de tècniques per al tractament de la informació: arreplegada i registre de dades, anàlisi crítica, contrast i síntesi interpretativa.

* La comunicació oral i escrita, amb coherència i correcció, segons les diferents finalitats i situacions comunicatives, a través del coneixement de la gramàtica bàsica com a mitjà de perfeccionament de l'expressió lingüística, oral i escrita.

* Desenvolupament de la capacitat per a analitzar i regular les produccions lingüístiques, utilitzant les pròpies idees i experiències, i fent servir conscientment les possibilitats expressives, estètiques i lúdiques de la llengua en la producció de textos d'intenció creativa i literària.

* Expressió per escrit d'opinions, crítiques, reclamacions i vivències personals, etc., amb coherència, correcció gramatical i ortogràfica, en diferents contextos de comunicació com ara l'ompliment d'impresos i formularis, l'elaboració de recensions d'articles i llibres i en la producció de diferents tipus de textos (narratiu, descriptiu, expositiu i argumentatiu).

* Interpretació del llenguatge figurat (frases fetes, refranys, figures literàries, etc.), tenint en compte el context en què s'utilitza, com a reforç lexicortogràfic i lúdic.

* Interpretació i comparació de les principals tècniques i llenguatges utilitzats en els mitjans de comunicació social (premsa, ràdio, televisió, publicitat, etc.), a fi d'ampliar les habilitats discursives i de desenvolupar una actitud crítica davant dels missatges procedents d'estos mitjans.

* Coneixement de la realitat lingüística de l'Estat espanyol amb el fi d'afavorir una actitud d'interès i respecte per les realitats plurilingües.

* Utilització de tècniques senzilles d'arreplegada i classificació de dades a fi de documentar-se i obtenir informació sobre temes d'interès sent capaç de presentar esta informació de forma verbal i gràfica, i de formar-se'n un juí.

* Establiment de relacions entre obres, autors, i moviments que constituïsquen referents claus en la història de la literatura i, els elements més destacats del context social i històric que van aparèixer, valorant les obres rellevants de la tradició literària com a mostres destacades del patrimoni cultural.

* Comprensió de la literatura com a instrument de transmissió, de creació cultural i com a expressió historicosocial, mostrant una actitud crítica davant del contingut ideològic de les obres literàries, descobrint que la seua lectura pot ser font d'ampliació d'experiències, de gaudi personal i d'estímul per a l'escriptura creativa.

2. Criteris d'avaluació dels mòduls: Valencià i Castellà.

* Valorar oportunament les distintes possibilitats que ofereix el conjunt d'elements de llenguatge i comunicació, en relació amb el món del treball i la participació social, buscant en cada cas els més adequats a cada situació concreta.

* Comprendre i produir missatges en què s'integren, el llenguatge verbal i els llenguatges no verbals (icònic, gestual, musical), atenent a les principals característiques de la situació de comunicació i utilitzant els procediments expressius dels diferents codis.

* Planificar i portar a terme, individualment o en equip, la con-

* Dominio del orden alfabético para utilizarlo con agilidad y sentido en diferentes situaciones: consulta de guías telefónicas, listados alfabéticos, diccionario, etc. De igual manera se ha de manejar con fluidez el vocabulario básico, las siglas y abreviaturas más comunes y otros elementos formales del lenguaje escrito.

* Comunicación a través de medios de expresión verbal, desarrollando el razonamiento lógico y verbal.

* Selección entre los distintos lenguajes gráficos, plásticos y visuales, del más adecuado a las necesidades de expresión, integrando, si es necesario, dos o más lenguajes en las producciones creativas.

* Búsqueda, obtención y utilización de información de forma autónoma y crítica, conociendo las formas en que ésta se encuentra disponible, seleccionando aquello que pueda ser pertinente para una finalidad concreta y presentando esta información a los otros de forma adecuada.

* Conocimiento de técnicas para el tratamiento de la información: recogida y registro de datos, análisis crítico, contrastación y síntesis interpretativa.

* La comunicación oral y escrita, con coherencia y corrección, de acuerdo con las diferentes finalidades y situaciones comunicativas, a través del conocimiento de la gramática básica como medio de perfeccionamiento de la expresión lingüística, oral y escrita.

* Desarrollo de la capacidad para analizar y regular las producciones lingüísticas, utilizando las propias ideas y experiencias, y haciendo servir conscientemente las posibilidades expresivas, estéticas y lúdicas de la lengua en la producción de textos de intención creativa y literaria.

* Expresión por escrito de opiniones, críticas, reclamaciones y vivencias personales, etc., con coherencia, corrección gramatical y ortográfica, en diferentes contextos de comunicación tales como la cumplimentación de impresos y formularios, la elaboración de recensiones de artículos y libros y en la producción de diferentes tipos de textos (narrativos, descriptivos, expositivos y argumentativos).

* Interpretación del lenguaje figurado (frases hechas, refranes, figuras literarias, etc.), teniendo en cuenta el contexto en el que se utiliza, como refuerzo léxico-ortográfico y lúdico.

* Interpretación y comparación de las principales técnicas y lenguajes utilizados en los medios de comunicación social (prensa, radio, televisión, publicidad, etc.), a fin de ampliar las habilidades discursivas y de desarrollar una actitud crítica ante los mensajes procedentes de estos medios.

* Conocimiento de la realidad lingüística del estado español con el fin de favorecer una actitud de interés y respeto por las realidades plurilingües.

* Utilización de técnicas sencillas de recogida y clasificación de datos a fin de documentarse y obtener información sobre temas de interés siendo capaz de presentar esta información de forma verbal y gráfica, y de formarse un juicio sobre la misma.

* Establecimiento de relaciones entre obras, autores, y movimientos que constituyan referentes claves en la historia de la literatura y, los elementos más destacados del contexto social e histórico en que aparecieron, valorando las obras relevantes de la tradición literaria como muestras destacadas del patrimonio cultural.

* Comprensió de la literatura como instrumento de transmissió, de creació cultural i com a expressió històric social, mostrant una actitud crítica ante el contenido ideològic de las obras literarias, descubriendo que su lectura puede ser fuente de ampliación de experiencias, de disfrute personal y de estímulo para la escritura creativa.

2. Criterios de evaluación de los módulos: Valenciano y Castellano.

* Valorar oportunamente las distintas posibilidades que ofrece el conjunto de elementos de lenguaje y comunicación, en relación con el mundo del trabajo y la participación social, buscando en cada caso los más adecuados a cada situación concreta.

* Comprender y producir mensajes en los que se integren, el lenguaje verbal y lenguajes no verbales (icónico, gestual, musical), atendiendo a las principales características de la situación de comunicación y utilizando los procedimientos expresivos de los diferentes códigos.

sulta de diverses fonts d'informació, per mitjà del maneig d'índexs, fitxes i altres sistemes de classificació, en el marc de treballs senzills d'investigació.

* Captar les idees essencials i intencions de produccions orals i escrites, de diferent tipus i distint nivell de formalització, reproduint el seu contingut oralment i per escrit, per mitjà de resums, exposicions, debats, etc.

* Sintetitzar oralment i per escrit, informacions procedents d'idees i experiències pròpies i alienes, així com de diferents fonts d'informació sobre un mateix tema, amb el fi d'elaborar conclusions pròpies.

* Produir textos escrits de diferent tipus (narratius, descriptius, expositius i argumentatius), adequant-los a la situació de comunicació, utilitzant l'estructura organitzativa de cada un i respectant els criteris de correcció.

* Utilitzar les pròpies idees i experiències, així com la reflexió sobre els mecanismes de la llengua i els seus elements formals per a una millor comprensió i producció de textos d'intenció creativa, possibilitant la incorporació conscient de procediments literaris.

* Identificar els principals recursos utilitzats pels mitjans de comunicació per a l'elaboració i difusió d'informacions i d'opinions.

* Identificar, respectar i valorar les diferents llengües i varietats dialectals de l'Estat, en relació amb les manifestacions històriques, socials i culturals.

* Identificar en textos orals, escrits i en mitjans audiovisuals de distint tipus, imatges i expressions que denoten alguna forma de discriminació social, ètnica, sexual, etc., utilitzant els llenguatges com a mitjans de resolució de conflictes interpersonals.

* Obtindre informació concreta i rellevant sobre temes d'interès prèviament delimitats a partir de les consultes de diverses fonts (enquestes, qüestionaris, documents, escrits, etc.) elaborant la informació arreplegada, traient conclusions i presentant esta informació de forma verbal i gràfica.

* Establir relacions entre obres, autors i moviments que constitueixen un referent clau en la història de la literatura i els elements més destacats del context cultural, social i històric que apareixen.

* Reconèixer les característiques literàries més destacades en els textos llegits per a la seua valoració, manifestant preferències en la selecció de lectures i expressant les pròpies opinions i gustos personals sobre els mateixos.

A.2. Mòdul: Llengües estrangeres (este mòdul només es cursarà en el Cicle II)

1. Continguts:

* Comprensió que l'estudi d'altres llengües constitueix un mitjà per a conèixer i valorar la diversitat entre persones de diferents cultures i nacions.

* Adopció d'una actitud favorable a la comunicació respectuosa, fluida i gratificant, superant estereotips i prejudis respecte a la vàlua i importància de les diverses llengües, així com de les seues varietats dialectals.

* Constatar la presència de llengües estrangeres en la Comunitat Valenciana a través d'anuncis de periòdics, fullets informatius i turístics, cançons, ràdio i televisió..., i iniciar-se en l'estudi d'alguna d'elles aconseguint expressar i comprendre missatges orals i escrits relatius a les situacions de comunicació més habituals en la vida quotidiana.

* Desenvolupament de coneixements i destreses que faciliten la comprensió i expressió lingüística amb respecte al seu espai vital immediat, el seu desenvolupament en el medi i en el seu món laboral.

* Desenvolupament d'estratègies de comunicació elementals, en llengua estrangera, així com d'aprenentatge autònom de llengües, a fi d'iniciar situacions comunicatives, evitar que s'interrupta la comunicació i sol·licitar i verificar informació.

* Desenvolupament de destreses cognitives que permeten establir analogies, comparacions i contrastos entre les llengües i la cultura que estes transmeten.

* Lectura i audició de forma comprensiva i autònoma de pro-

* Planificar y llevar a cabo, individualmente o en equipo, la consulta de diversas fuentes de información, mediante el manejo de índices, fichas y otros sistemas de clasificación, en el marco de trabajos sencillos de investigación.

* Captar las ideas esenciales e intenciones de producciones orales y escritas, de diferente tipo y distinto nivel de formalización, reproduciendo su contenido oralmente y por escrito, mediante resúmenes, exposiciones, debates, etc.

* Sintetizar oralmente y por escrito, informaciones procedentes de ideas y experiencias propias y ajenas, así como de diferentes fuentes de información sobre un mismo tema, con el fin de elaborar conclusiones propias.

* Producir textos escritos de diferente tipo (narrativos, descriptivos, expositivos y argumentativos), adecuándolos a la situación de comunicación, utilizando la estructura organizativa de cada uno y respetando los criterios de corrección.

* Utilizar las propias ideas y experiencias, así como la reflexión sobre los mecanismos de la lengua y sus elementos formales para una mejor comprensión y producción de textos de intención creativa, posibilitando la incorporación consciente de procedimientos literarios.

* Identificar los principales recursos utilizados por los medios de comunicación para la elaboración y difusión de informaciones y de opiniones.

* Identificar, respetar y valorar las diferentes lenguas y variedades dialectales del estado, en relación con las manifestaciones históricas, sociales y culturales.

* Identificar en textos orales, escritos y en medios audiovisuales de distinto tipo, imágenes y expresiones que denoten alguna forma de discriminación social, étnica, sexual, etc., utilizando los lenguajes como medios de resolución de conflictos interpersonales.

* Obtener información concreta y relevante sobre temas de interés previamente delimitados a partir de las consultas de diversas fuentes (encuestas, cuestionarios, documentos, escritos, etc.) elaborando la información recogida, sacando conclusiones y presentando esta información de forma verbal y gráfica.

* Establecer relaciones entre obras, autores y movimientos que constituyen un referente clave en la historia de la literatura y los elementos más destacados del contexto cultural, social e histórico en que aparecen.

* Reconocer las características literarias más destacadas en los textos leídos para su valoración, manifestando preferencias en la selección de lecturas y expresando las propias opiniones y gustos personales sobre los mismos.

A.2. Módulo: Lenguas extranjeras (Este módulo sólo se cursará en el Ciclo II)

1. Contenidos:

* Comprensión de que el estudio de otras lenguas constituye un medio para conocer y valorar la diversidad entre personas de diferentes culturas y naciones.

* Adopción de una actitud favorable a la comunicación respetuosa, fluida y gratificante, superando estereotipos y prejuicios respecto a la valía e importancia de las diversas lenguas, así como de sus variedades dialectales.

* Constatación de la presencia de lenguas extranjeras en la Comunidad Valenciana a través de anuncios de periódicos, folletos informativos y turísticos, canciones, radio y televisión..., e iniciarse en el estudio de alguna de ellas logrando expresar y comprender mensajes orales y escritos relativos a las situaciones de comunicación más habituales en la vida cotidiana.

* Desarrollo de conocimientos y destrezas que faciliten la comprensión y expresión lingüística con respecto a su espacio vital inmediato, su desarrollo en el medio y en su mundo laboral.

* Desarrollo de estrategias de comunicación elementales, en lengua extranjera, así como de aprendizaje autónomo de lenguas, a fin de iniciar situaciones comunicativas, evitar que se interrumpa la comunicación, solicitar y verificar información.

* Desarrollo de destrezas cognitivas que permitan establecer analogías, comparaciones y contrastes entre las lenguas y la cultura que éstas transmiten.

duccions senzilles, en llengua estrangera, i emissió de missatges orals i escrits referents a les situacions de comunicació més habituals.

2. Criteris d'avaluació del mòdul: Llengües estrangeres.

* Valorar oportunament les distintes possibilitats que ofereix el conjunt d'elements de llenguatge i comunicació en un idioma modern, en relació amb el món del treball i la participació social, buscant en cada cas els més adequats a cada situació concreta, i respectant sempre les diferències socials i culturals que eixe idioma suposa.

* Comprendre globalment missatges orals i escrits expressats en una llengua estrangera, emesos en una situació de comunicació, sobre temes pròxims al món i interessos de les persones adultes.

* Participar en conversacions breus, expressant-se en llengua estrangera, utilitzant les estratègies adequades per a iniciar, mantenir i fer progressar la comunicació, produint un discurs comprensible i adaptat a les característiques de la situació i a la intenció de comunicació.

* Llegir i redactar de manera autònoma, utilitzant correctament el diccionari, produccions senzilles en llengua estrangera relacionades amb les situacions de comunicació habituals.

* Emprar totes les estratègies de comunicació i els recursos expressius disponibles per a superar les possibles dificultats de comprensió mútua en les situacions de comunicació interactives, insistint per a comprendre i fer-se comprendre i evitant que la comunicació es trenque.

B. Camp de coneixement o àmbit. d'experiència científicotecnològic

Este camp de coneixement o àmbit d'experiència està integrat per tres mòduls:

B.1. Processos i instruments matemàtics.

B.2. Naturalesa, ecologia i salut.

B.3. Ciències i tecnologia.

Els mòduls de «Processos i instruments matemàtics» i de «Naturalesa, ecologia i salut», es cursaran en els Cicles I i II. El mòdul de «Ciències i Tecnologia» només es cursarà en el Cicle II.

Els continguts i criteris d'avaluació a desenvolupar en els mòduls d'este camp de coneixement o àmbit d'experiència són els següents:

B.1. Mòdul: Processos i instruments matemàtics

1. Continguts

* Elaboració d'estratègies d'identificació i resolució de problemes de forma individual i col·lectiva en els diversos camps del coneixement i l'experiència quotidiana per mitjà de procediments intuïtius i de raonament lògic, segons els modes propis de l'activitat matemàtica.

* Adquisició de formes de pensament lògic que permeten enfrontar-se amb llibertat i racionalitat al consum i producció de béns i a la utilització de recursos naturals i servicis socioculturals.

* Valoració del treball matemàtic aplicant-lo a la resolució de problemes i situacions quotidianes, en ordre de dificultat i complexitat creixent.

* Plantejament i resolució de problemes senzills de la vida quotidiana (ofertes, descomptes, rebaixes, etc.) de solució única i de solució oberta, utilitzant procediments matemàtics.

* Iniciació al càlcul mental amb les operacions bàsiques i adquisició del valor conceptual i instrumental dels nombres, utilitzant-los correctament i introducció a l'anàlisi de la dimensió matemàtica de la realitat i de l'evolució històrica del llenguatge matemàtic, de manera que s'aconsegueixca el concepte de les operacions bàsiques a través de situacions vivencials concretes.

* Iniciació per mitjà de senzills treballs d'indagació, en el coneixement dels distints sistemes de mesura, com a necessitat d'objectivar la realitat.

* Identificació, plantejament i resolució d'interrogants i problemes, sobre l'experiència diària, posant en joc els coneixements i els recursos materials disponibles, així com la col·laboració d'altres persones.

* Coneixement i utilització amb desimboltura dels nombres

* Lectura y escucha de forma comprensiva y autónoma de producciones sencillas, en lengua extranjera, y emisión de mensajes orales y escritos referentes a las situaciones de comunicación más habituales.

2. Criterios de evaluación del módulo: Lenguas extranjeras.

* Valorar oportunamente las distintas posibilidades que ofrece el conjunto de elementos de lenguaje y comunicación en un idioma moderno, en relación con el mundo del trabajo y la participación social, buscando en cada caso los más adecuados a cada situación concreta, y respetando siempre las diferencias sociales y culturales que ese idioma supone.

* Comprender globalmente mensajes orales y escritos expresados en una lengua extranjera, emitidos en una situación de comunicación, sobre temas cercanos al mundo e intereses de las personas adultas.

* Participar en conversaciones breves, expresándose en lengua extranjera, utilizando las estrategias adecuadas para iniciar, mantener y hacer progresar la comunicación, produciendo un discurso comprensible y adaptado a las características de la situación y a la intención de comunicación.

* Leer y redactar de manera autónoma, utilizando correctamente el diccionario, producciones sencillas en lengua extranjera relacionadas con las situaciones de comunicación habituales.

* Emplear todas las estrategias de comunicación y los recursos expresivos disponibles para superar las posibles dificultades de comprensión mutua en las situaciones de comunicación interactivas, insistiendo para comprender y hacerse comprender y evitando que la comunicación se rompa.

B. Campo de conocimiento o ámbito de experiencia científico-tecnológico

Este campo de conocimiento o ámbito de experiencia está integrado por tres módulos:

B.1. Procesos e Instrumentos matemáticos.

B.2. Naturaleza, Ecología y Salud.

B.3. Ciencias y Tecnología.

Los módulos de «Procesos e Instrumentos Matemáticos» y de «Naturaleza, Ecología y Salud», se cursarán en los Ciclos I y II. El módulo de «Ciencias y Tecnología sólo se cursará en el Ciclo II.

Los contenidos y criterios de evaluación a desarrollar en los módulos de este campo de conocimiento o ámbito de experiencia son los siguientes:

B.1. Módulo: Procesos e Instrumentos Matemáticos

1. Contenidos

* Elaboración de estrategias de identificación y resolución de problemas de forma individual y colectiva en los diversos campos del conocimiento y la experiencia cotidiana mediante procedimientos intuitivos y de razonamiento lógico, según los modos propios de la actividad matemática.

* Adquisición de formas de pensamiento lógico que permitan enfrentarse con libertad y racionalidad al consumo y producción de bienes y a la utilización de recursos naturales y servicios socioculturales.

* Valoración del trabajo matemático aplicándolo a la resolución de problemas y situaciones cotidianas, en orden de dificultad y complejidad creciente.

* Planteamiento y resolución de problemas sencillos de la vida cotidiana (ofertas, descuentos, rebajas, etc.) de solución única y de solución abierta, utilizando procedimientos matemáticos.

* Iniciación al cálculo mental con las operaciones básicas y adquisición del valor conceptual e instrumental de los números, utilizándolos correctamente e introducción al análisis de la dimensión matemática de la realidad y de la evolución histórica del lenguaje matemático, de manera que se alcance el concepto de las operaciones básicas a través de situaciones vivenciales concretas.

* Iniciación mediante sencillos trabajos de indagación, en el conocimiento de los distintos sistemas de medida, como necesidad de objetivar la realidad.

* Identificación, planteamiento y resolución de interrogantes y problemas, sobre la experiencia diaria, poniendo en juego los conocimientos y los recursos materiales disponibles, así como la colaboración de otras personas.

naturals, així com de les fraccions més usuals i inici en la numeració romana aplicant-la al coneixement de capítols, segles, anys, jornades, etc.

* Desenvolupament del càlcul mental aproximat i exacte (tanteo o arredoniment) aplicant-lo a situacions de la realitat, i inici, de forma intuïtiva, pràctica i senzilla, en els conceptes de proporcionalitat, tants per cent, descomptes i representació gràfica de percentatges.

* Utilització de les unitats de mesura més usuals de longitud, pes, capacitat, superfície, temps, temperatura..., i relacionar-les amb les d'utilització tradicional de l'entorn.

* Coneixement dels elements fonamentals de la geometria i de les principals figures planes (quadrat, rectangle, triangles, cercle).

* Comunicació a través de mitjans d'expressió verbal i matemàtica, desenvolupant el raonament lògic, verbal i matemàtic.

* Recerca, obtenció i utilització d'informació de forma autònoma i crítica, coneixent les formes en què esta es troba disponible, seleccionant allò que pugui ser pertinent per a la identificació i resolució de problemes, utilitzant diferents recursos i instruments i presentant esta informació als altres de forma adequada.

* Coneixement de tècniques i identificació dels elements matemàtics per al tractament de la informació: arrellegada i registre de dades, anàlisi crítica, contrastació i síntesi interpretativa.

* Incorporació al llenguatge i a les formes d'argumentació habituals, de les distintes formes d'expressió matemàtica (numèrica, gràfica, geomètrica, lògica, algebraica, probabilística), amb la finalitat de comunicar-se de manera precisa i rigorosa.

* Elaboració d'estratègies personals de resolució de problemes, sabent expressar amb claredat els passos seguits en la seua resolució, valorant la importància del procés i la seua possibilitat d'aplicació en diferents situacions.

* Utilització de tècniques senzilles d'arrellegada i classificació de dades a fi de documentar-se i obtenir informació sobre temes d'interès i situacions diverses, sent capaç de presentar esta informació de forma verbal, gràfica i numèrica i de formar-se'n un juí.

* Identificació dels elements lingüístics i matemàtics i les informacions estadístiques presents en les notícies, opinions, publicitat, etc., analitzant críticament les funcions que exercixen per a una millor comprensió dels missatges.

* Desenvolupament de les destreses cognitives més rellevants que intervien en la formació del pensament matemàtic i que permeten operar amb els coneixements matemàtics d'una manera òptima (intuïció, deducció, invenció, memòria aritmètica, càlcul mental aproximat i exacte, ...), que possibiliten la incorporació de programes senzills realitzables amb calculadora i ordinadors personals.

* Utilització dels camps numèrics (naturals, enters, decimals i fraccionaris) i domini de les operacions bàsiques a fi de resoldre situacions problemàtiques quotidianes, per diferents procediments (mental, amb calculadora, amb algorismes ...) apropiats a cada situació.

* Domini del sistema decimal de mesures i conceptes bàsics de geometria, amb especial atenció a la proporció i a l'escala, utilitzant en cada situació problemàtica les estratègies i les unitats de mesura adequades per a resoldre-la, tenint en compte les relacions de proporció i l'aplicació d'escalas representatives de la realitat.

* Reconeixement, en contextos pròxims, de formes, propietats i relacions elementals de cossos, figures i configuracions geomètriques, utilitzant els instruments i les unitats adequades i realitzant càlculs i mesures sobre ells, per estimació i per mètodes sistemàtics.

* Coneixement i utilització de l'equació de primer grau i els conceptes bàsics d'estadística i probabilitat que tinguen una aplicació real i funcional a fi d'interpretar les dades observades en gràfiques (de barres, sectors, línies, pictogrames, piràmides de població,

* Conocimiento y utilización con desenvolvura de los números naturales, así como de las fracciones más usuales e inicio en la numeración romana aplicándola al conocimiento de capítulos, siglos, años, jornadas, etc.

* Desarrollo del cálculo mental aproximado y exacto (tanteo o redondeo) aplicándolo a situaciones de la realidad, e inicio, de forma intuitiva, práctica y sencilla, en los conceptos de proporcionalidad tantos por ciento, descuentos y representación gráfica de porcentajes.

* Utilización de las unidades de medida más usuales de longitud, peso, capacidad, superficie, tiempo, temperatura..., y relacionarlas con las de utilización tradicional del entorno.

* Conocimiento de los elementos fundamentales de la geometría y de las principales figuras planas (cuadrado, rectángulo, triángulos, círculo).

* Comunicación a través de medios de expresión verbal y matemática, desarrollando el razonamiento lógico, verbal y matemático.

* Búsqueda, obtención y utilización de información de forma autónoma y crítica, conociendo las formas en que ésta se encuentra disponible, seleccionando aquello que pueda ser pertinente para la identificación y resolución de problemas, utilizando distintos recursos e instrumentos y presentando esta información a los otros de forma adecuada.

* Conocimiento de técnicas e identificación de los elementos matemáticos para el tratamiento de la información: recogida y registro de datos, análisis crítico, contrastación y síntesis interpretativa.

* Incorporación al lenguaje y a las formas de argumentación habituales, de las distintas formas de expresión matemática (numérica, gráfica, geométrica, lógica, algebraica, probabilística), con la finalidad de comunicarse de manera precisa y rigurosa.

* Elaboración de estrategias personales de resolución de problemas, sabiendo expresar con claridad los pasos seguidos en su resolución, valorando la importancia del proceso y su posibilidad de aplicación en diferentes situaciones.

* Utilización de técnicas sencillas de recogida y clasificación de datos a fin de documentarse y obtener información sobre temas de interés y situaciones diversas, siendo capaz de presentar esta información de forma verbal, gráfica y numérica y de formarse un juicio sobre la misma.

* Identificación de los elementos lingüísticos y matemáticos y las informaciones estadísticas presentes en las noticias, opiniones, publicidad, etc., analizando críticamente las funciones que desempeñan para una mejor comprensión de los mensajes.

* Desarrollo de las destrezas cognitivas más relevantes que intervien en la formación del pensamiento matemático y que permiten operar con los conocimientos matemáticos de una manera óptima (intuición, deducción, invención, memoria aritmética, cálculo mental aproximado y exacto, ...), que posibiliten la incorporación de programas sencillos realizables con calculadora y ordenadores personales.

* Utilización de los campos numéricos (naturales, enteros, decimales y fraccionarios) y dominio de las operaciones básicas a fin de resolver situaciones problemáticas cotidianas, por diferentes procedimientos (mental, con calculadora, con algoritmos ...) apropiados a cada situación.

* Dominio del sistema decimal de medidas y conceptos básicos de geometría, con especial atención a la proporción y a la escala, utilizando en cada situación problemática las estrategias y las unidades de medida adecuadas para resolverla, teniendo en cuenta las relaciones de proporción y la aplicación de escalas representativas de la realidad.

* Reconocimiento, en contextos cercanos, de formas, propiedades y relaciones elementales de cuerpos, figuras y configuraciones geométricas, utilizando los instrumentos y las unidades adecuadas y realizando cálculos y medidas sobre ellos, por estimación y por métodos sistemáticos.

* Conocimiento y utilización de la ecuación de primer grado y los conceptos básicos de estadística y probabilidad que tengan una aplicación real y funcional a fin de interpretar los datos observados en gráficas (de barras, sectores, líneas, pictogramas, pirámides de

climogrames, ...) i aplicació d'estos conceptes a casos concrets (IPC, vendes, compres, beneficis, dèficit-superàvit, nivells d'equipament, nivell de vida, inflació ...).

2. Criteris d'avaluació del mòdul: Processos i instruments matemàtics.

* Valorar oportunament les distintes possibilitats que ofereix el conjunt d'instruments i procediments matemàtics en relació amb el món del treball i la participació social, buscant en cada cas els més adequats a cada situació concreta.

* Utilitzar símbols, estratègies, unitats de mesura i sistemes de numeració i operacions bàsiques per a analitzar la realitat, representar relacions, intercanviar informació i resoldre problemes de la vida quotidiana.

* Elaborar, analitzar i interpretar informacions estadístiques tenint en compte l'adequació de les representacions gràfiques i la significativitat dels paràmetres, valorant qualitativament la representativitat de les mostres utilitzades.

* Assignar i interpretar la freqüència i la probabilitat en fenòmens aleatoris de forma empírica, com a resultat de recomptes, per mitjà del càlcul o per altres mitjans.

* Utilitzar estratègies senzilles per a l'anàlisi i resolució de problemes, tals com la reorganització de la informació de partida, la recerca d'exemples, contraexemples i casos particulars o els mètodes d'assaig i error sistemàtic.

* Identificar relacions de proporcionalitat numèrica i geomètrica en situacions diverses i utilitzar-les per al càlcul de termes proporcionals i raons de semblança en la resolució de problemes.

* Utilitzar els nombres enters, decimals i fraccionaris i els percentatges per a intercanviar informació i resoldre problemes i situacions de la vida quotidiana, bé per mitjà de la simbolització de les relacions que presenten, bé elegint la forma de càlcul apropiada, valorant l'adequació del resultat al context, i quan procedisca, estimant l'error comés per les aproximacions efectuades.

* Interpretar i realitzar representacions planes d'espais i objectes de l'entorn, obtenint informació sobre les seues característiques geomètriques (mesures, posicions, orientacions ...) a partir de dites representacions, utilitzant les escales quan calga.

Estimar la mesura de superfícies i volums d'espais i objectes, amb una precisió concorde amb la regularitat de la seua forma i amb la seua grandària, i calcular superfícies de formes planes i volums de cossos.

B.2. Mòdul: Naturalesa, ecologia i salut

1. Continguts

* Elaboració d'estratègies d'identificació i resolució de problemes, de forma individual i col·lectiva, en els diversos camps de les ciències de la naturalesa i l'experiència quotidiana, per mitjà de procediments intuïtius i de raonament científic.

* Adquisició d'estratègies intel·lectuals i culturals que permeten enfrontar-se amb llibertat i racionalitat al consum i producció de béns i a la utilització de recursos naturals i servicis relacionats amb la salut i el consum.

* Adquisició de tècniques i mecanismes tendents a refermar el sentit de grup, afavorir la relació interpersonal i la convivència, i contribuir a l'ocupació conscient del temps lliure.

* Coneixement, apreciació i respecte de l'entorn natural a fi de conservar-lo i utilitzar-lo responsablement, en tant que determinant de la qualitat de vida, i adquisició d'una actitud crítica davant de l'impacte que tenen sobre els ecosistemes determinades accions humanes contaminants del medi ambient.

* Utilització dels coneixements bàsics sobre els sers vius i els elements físics i les seues interaccions per a comprendre millor el medi natural.

* Capacitació dels individus i les comunitats perquè augmenten el control sobre determinants de la salut i, pel tant, siguen capaços de millorar-la, intervenint sobre l'entorn, tant per a reforçar els factors que contribueixen al desenvolupament d'estils de vida saludables, com per a modificar aquells que impedisquen posar-los en

población, climogramas, ...) y aplicación de estos conceptos a casos concretos (IPC, ventas, compras, beneficios, déficit-superávit, niveles de equipamiento, nivel de vida, inflación ...).

2. Criterios de evaluación del módulo: Procesos e Instrumentos Matemáticos.

* Valorar oportunamente las distintas posibilidades que ofrece el conjunto de instrumentos y procedimientos matemáticos en relación con el mundo del trabajo y la participación social, buscando en cada caso los más adecuados a cada situación concreta.

* Utilizar símbolos, estrategias, unidades de medida y sistemas de numeración y operaciones básicas para analizar la realidad, representar relaciones, intercambiar información y resolver problemas de la vida cotidiana.

* Elaborar, analizar e interpretar informaciones estadísticas teniendo en cuenta la adecuación de las representaciones gráficas y la significatividad de los parámetros, valorando cualitativamente la representatividad de las muestras utilizadas.

* Asignar e interpretar la frecuencia y la probabilidad en fenómenos aleatorios de forma empírica, como resultado de recuentos, por medio del cálculo o por otros medios.

* Utilizar estrategias sencillas para el análisis y resolución de problemas, tales como la reorganización de la información de partida, la búsqueda de ejemplos, contraejemplos y casos particulares o los métodos de ensayo y error sistemático.

* Identificar relaciones de proporcionalidad numérica y geométrica en situaciones diversas y utilizarlas para el cálculo de términos proporcionales y razones de semejanza en la resolución de problemas.

* Utilizar los números enteros, decimales y fraccionarios y los porcentajes para intercambiar información y resolver problemas y situaciones de la vida cotidiana, bien por medio de la simbolización de las relaciones que presenten, bien eligiendo la forma de cálculo apropiada, valorando la adecuación del resultado al contexto, y cuando proceda, estimando el error cometido por las aproximaciones efectuadas.

* Interpretar y realizar representaciones planas de espacios y objetos del entorno, obteniendo información sobre sus características geométricas (medidas, posiciones, orientaciones ...) a partir de dichas representaciones, utilizando las escalas cuando sea preciso.

* Estimar la medida de superficies y volúmenes de espacios y objetos, con una precisión acorde con la regularidad de su forma y con su tamaño, y calcular superficies de formas planas y volúmenes de cuerpos.

B.2. Módulo: Naturaleza, Ecología y Salud

1. Contenidos

* Elaboración de estrategias de identificación y resolución de problemas, de forma individual y colectiva, en los diversos campos de las Ciencias de la Naturaleza y la experiencia cotidiana, mediante procedimientos intuitivos y de razonamiento científico.

* Adquisición de estrategias intelectuales y culturales que permitan enfrentarse con libertad y racionalidad al consumo y producción de bienes y a la utilización de recursos naturales y servicios relacionados con la salud y el consumo.

* Adquisición de técnicas y mecanismos tendentes a afianzar el sentido de grupo, favorecer la relación interpersonal y la convivencia, y contribuir a la ocupación consciente del tiempo libre.

* Conocimiento, apreciación y respeto del entorno natural a fin de conservarlo y utilizarlo responsablemente, en tanto que determinante de la calidad de vida, y adquisición de una actitud crítica ante el impacto que tienen sobre los ecosistemas determinadas acciones humanas contaminantes del medio ambiente.

* Utilización de los conocimientos básicos sobre los seres vivos y los elementos físicos y sus interacciones para comprender mejor el medio natural.

* Capacitación de los individuos y las comunidades para que aumenten el control sobre determinantes de la salud y, por lo tanto, sean capaces de mejorarla, interviniendo sobre el entorno, tanto para reforzar los factores que contribuyan al desarrollo de estilos de vida saludables, como para modificar aquellos que impidan poner-

pràctica.

* Anàlisi i valoració dels efectes que sobre la salut i seguretat personal i col·lectiva tenen la determinació i el respecte de les normes de seguretat i higiene, i de tot allò que contribueix a la consecució d'un ambient saludable en els diferents entorns: familiars, laborals, urbans, etc.

* Utilització dels coneixements sobre el funcionament del cos humà per a desenvolupar hàbits de salut que contribueixin al desenvolupament equilibrat de la persona.

* Coneixement dels principals aspectes del desenvolupament evolutiu des de la infància a l'edat adulta, així com de les característiques fonamentals que configuren cada etapa.

* Anàlisi dels diferents modes de viure determinats aspectes fonamentals de l'edat adulta, especialment les transicions afectives (processos de presa de decisions, separació, pèrdua, ...) i la maternitat/paternitat.

* Foment de la tolerància i el respecte per les diferències individuals físiques i psíquiques.

* Desenvolupament d'actituds de cooperació i respecte, reconeixent els aspectes de relació que tenen les activitats físiques i el valor cultural dels esports i jocs autòctons.

* Coneixement de tècniques per al tractament de la informació referida a diferents camps de les ciències naturals: arrellegada i registre de dades, anàlisi crítica, contrastació i síntesi interpretativa.

* Adquisició dels instruments teòrics i metodològics que permeten desenvolupar progressivament una interpretació científica de la naturalesa i una reorganització de les idees d'acord amb ella i l'elaboració de criteris raonats sobre qüestions científiques bàsiques de la nostra època, per mitjà del contrast i l'avaluació d'informació obtinguda de diferents fonts, utilitzant els conceptes bàsics de les ciències naturals, per a elaborar una interpretació científica dels principals fenòmens naturals.

* Descobriments de la capacitat que té la naturalesa de produir canvis i adquisició de la idea d'evolució com un procés continu, a través del coneixement de diferents interpretacions sobre l'origen de la vida, la biologia animal i vegetal, l'herència i la contínua adaptació dels éssers vius al medi, a fi de mantenir, valorar i conservar el patrimoni natural.

Coneixement bàsic de les normatives fonamentals que regulen la protecció de l'entorn ecològic, conscienciant sobre la necessitat de col·laborar en la seua conservació i protecció.

2. Criteris d'avaluació del mòdul: Naturalesa, ecologia i salut

* Valorar oportunament les diferents possibilitats que ofereixen el conjunt d'elements que faciliten el coneixement i la interpretació de la naturalesa, en relació amb el món del treball i la participació social, buscant el més adequat a cada cas.

* Planificar i obtenir informació rellevant sobre temes relacionats amb les ciències naturals, a partir de diferents fonts (documents escrits, objectes, materials, imatges, gràfics, etc.), diferenciant entre dades i opinions, seguint formes senzilles d'investigació i comunicant de forma intel·ligible els resultats de l'estudi.

* Explicar alguns dels principals fenòmens naturals relacionats amb la posició dels astres, amb la transmissió de la llum i el so i els produïts per agents geològics i atmosfèrics.

* Identificar els principals mecanismes que actuen en els fenòmens naturals més significatius, elaborant una explicació pròpia, i contrastant-la amb les explicacions científiques i teories més rellevants.

* Indicar algunes dades sobre els quals es recolza la concepció que la terra ha sofert grans canvis al llarg del temps que han afectat al relleu, al clima, a la distribució de continents i oceans i als éssers vius.

* Determinar, amb ajuda d'indicadors o dades bibliogràfiques, l'existència de relacions d'equilibri i desequilibri mediambiental (contaminació, desertització, disminució de l'ozó, esgotament de recursos i extinció d'espècies, etc.), indicant i justificant algunes alternatives per a promoure un ús més racional de la naturalesa en

los en práctica.

* Análisis y valoración de los efectos que sobre la salud y seguridad personal y colectiva tienen la determinación y el respeto de las normas de seguridad e higiene, y de todo aquello que contribuya a la consecución de un ambiente saludable en los distintos entornos: familiares, laborales, urbanos, etc.

* Utilización de los conocimientos sobre el funcionamiento del cuerpo humano para desarrollar hábitos de salud que contribuyan al desarrollo equilibrado de la persona.

* Conocimiento de los principales aspectos del desarrollo evolutivo desde la infancia a la adultez, así como de las características fundamentales que configuran cada etapa.

* Análisis de los distintos modos de vivir determinados aspectos fundamentales de la edad adulta, especialmente las transiciones afectivas (procesos de toma de decisiones, separación, pérdida, ...) y la maternidad/paternidad.

* Fomento de la tolerancia y el respeto por las diferencias individuales físicas y psíquicas.

* Desarrollo de actitudes de cooperación y respeto, reconociendo los aspectos de relación que tienen las actividades físicas y el valor cultural de los deportes y juegos autóctonos.

* Conocimiento de técnicas para el tratamiento de la información referida a distintos campos de las Ciencias Naturales: recogida y registro de datos, análisis crítico, contrastación y síntesis interpretativa.

* Adquisición de los instrumentos teóricos y metodológicos que permitan desarrollar progresivamente una interpretación científica de la naturaleza y una reorganización de las ideas de acuerdo con ella y la elaboración de criterios razonados sobre cuestiones científicas básicas de nuestra época, mediante el contraste y la evaluación de información obtenida de distintas fuentes, utilizando los conceptos básicos de las Ciencias Naturales, para elaborar una interpretación científica de los principales fenómenos naturales.

* Descubrimiento de la capacidad que tiene la naturaleza de producir cambios y adquisición de la idea de evolución como un proceso continuo, a través del conocimiento de distintas interpretaciones sobre el origen de la vida, la biología animal y vegetal, la herencia y la continua adaptación de los seres vivos al medio, a fin de mantener, valorar y conservar el patrimonio natural.

Conocimiento básico de las normativas fundamentales que regulan la protección del entorno ecológico, concienciando sobre la necesidad de colaborar en su conservación y protección.

2. Criterios de evaluación del módulo: Naturaleza, Ecología y Salud

* Valorar oportunamente las distintas posibilidades que ofrecen el conjunto de elementos que facilitan el conocimiento e interpretación de la naturaleza, en relación con el mundo del trabajo y la participación social, buscando el más adecuado a cada caso.

* Planificar y obtener información relevante sobre temas relacionados con las Ciencias Naturales, a partir de distintas fuentes (documentos escritos, objetos, materiales, imágenes, gráficos, etc.), diferenciando entre datos y opiniones, siguiendo formas sencillas de investigación y comunicando de forma inteligible los resultados del estudio.

* Explicar algunos de los principales fenómenos naturales relacionados con la posición de los astros, con la transmisión de la luz y el sonido y los producidos por agentes geológicos y atmosféricos.

* Identificar los principales mecanismos que actúan en los fenómenos naturales más significativos, elaborando una explicación propia, y contrastándola con las explicaciones científicas y teorías más relevantes.

* Indicar algunos datos sobre los que se apoya la concepción que la tierra ha sufrido grandes cambios a lo largo del tiempo que han afectado al relieve, al clima, a la distribución de continentes y océanos y a los seres vivos.

* Determinar, con ayuda de indicadores o datos bibliográficos, la existencia de relaciones de equilibrio y desequilibrio medioambiental (contaminación, desertización, disminución del ozono, agotamiento de recursos y extinción de especies, etc.), indicando y justificando algunas alternativas para promover un uso más racional

el seu propi entorn.

* Analitzar alguns dels riscos i problemes mediambientals més greus en la Comunitat Valenciana, Espanya i en el món, ocasionats per les distintes activitats humanes (explotació abusiva dels recursos, rebutjos urbans i industrials, construcció d'obres públiques, etc.) i avaluar els perills i riscos que suposen.

* Comprendre la idea d'evolució i contínua adaptació al medi dels sers vius, analitzant característiques rellevants del món animal i vegetal.

* Reconèixer les característiques d'un ecosistema a través de la identificació dels seus components i algunes de les seues interaccions, així com les conseqüències que sobre ell poden tindre les accions humanes.

* Identificar i localitzar els principals òrgans implicats en la realització de funcions vitals del cos humà, establint algunes relacions fonamentals entre estos i determinats hàbits d'higiene i salut.

* Indicar les principals característiques de les distintes etapes evolutives des de la infància a l'edat adulta.

* Explicar els processos fonamentals que ocorren en l'alimentació i justificar, a partir d'ells, uns hàbits alimentaris i d'higiene saludables, independents de pràctiques consumistes inadequades.

* Establir diferències entre sexualitat i reproducció en les persones i aplicar els coneixements sobre el funcionament dels aparells reproductors a la comprensió del fonament d'alguns mètodes de facilitació de la procreació i de control de la natalitat, així com a la necessitat d'adoptar mesures d'higiene i salut.

* Identificar la salut com un bé comunitari i aplicar el coneixement de l'estat de salut de la comunitat per a comprendre i millorar els factors que afavorixen una major qualitat de vida.

* Analitzar críticament les seues necessitats reals de consum de béns i servicis, reconeixent els efectes negatius del consumisme en els estils de vida.

B.3. Mòdul: Ciències i tecnologia (este mòdul només se cursarà en el Cicle II).

1. Continguts

* Elaboració d'estratègies d'identificació i resolució de problemes tecnològics senzills, de forma individual i col·lectiva, en els diversos camps del coneixement per mitjà de procediments intuïtius i de raonament científic.

* Adquisició d'estratègies científiques i culturals que permeten enfrontar-se de manera racional a la comprensió i realització de projectes tecnològics senzills.

* Desenvolupament d'una actitud crítica i d'indagació front a l'enorme presència d'elements i processos tecnològics en el nostre entorn, valorant els efectes econòmics, morals i culturals de les aplicacions de la ciència i de la tecnologia en la qualitat de vida, així com el seu paper en la configuració de determinades professions i en l'organització i realització d'activitats del temps lliure.

* Reconeixement i valoració de les aportacions de la ciència per a la millora de les condicions d'existència dels sers humans, percebent la importància de la formació científica i utilitzant en les activitats quotidianes i en l'elaboració de coneixements els valors i les actituds pròpies del pensament científic, adoptant una actitud crítica i fonamentada davant dels grans problemes que actualment plantegen les relacions entre ciència, tècnica i societat.

* Valorar la importància del treball en equip en la resolució de problemes tecnològics, assumint les responsabilitats individuals en l'execució de les tasques encomanades en actitud de cooperació, tolerància i solidaritat.

* Desenvolupament de la imatge de la ciència com un conjunt d'idees i mètodes construïda per dones i hòmens, davant de la concepció de la ciència com a dogma, adquirint consciència de la seua provisionalitat i evolució lligada les necessitats i característiques socials, front a una visió dogmàtica de la mateixa.

* Coneixement dels problemes derivats d'un ús irracional de les

de la naturaleza en su propio entorno.

* Analizar algunos de los riesgos y problemas medioambientales más graves en la Comunidad Valenciana, España y en el mundo, ocasionados por las distintas actividades humanas (explotación abusiva de los recursos, desechos urbanos e industriales, construcción de obras públicas, etc.) y evaluar los peligros y riesgos que suponen.

* Comprender la idea de evolución y continua adaptación al medio de los seres vivos, analizando características relevantes del mundo animal y vegetal.

* Reconocer las características de un ecosistema a través de la identificación de sus componentes y algunas de sus interacciones, así como las consecuencias que sobre él pueden tener las acciones humanas.

* Identificar y localizar los principales órganos implicados en la realización de funciones vitales del cuerpo humano, estableciendo algunas relaciones fundamentales entre éstos y determinados hábitos de higiene y salud.

* Indicar las principales características de las distintas etapas evolutivas desde la infancia a la adultez.

* Explicar los procesos fundamentales que ocurren en la alimentación y justificar, a partir de ellos, unos hábitos alimentarios y de higiene saludables, independientes de prácticas consumistas inadecuadas.

* Establecer diferencias entre sexualidad y reproducción en las personas y aplicar los conocimientos sobre el funcionamiento de los aparatos reproductores a la comprensión del fundamento de algunos métodos de facilitación de la procreación y de control de la natalidad, así como a la necesidad de adoptar medidas de higiene y salud.

* Identificar la salud como un bien comunitario y aplicar el conocimiento del estado de salud de la comunidad para comprender y mejorar los factores que favorecen una mayor calidad de vida.

* Analizar críticamente sus necesidades reales de consumo de bienes y servicios, reconociendo los efectos negativos del consumismo en los estilos de vida.

B.3. Módulo: Ciencias y Tecnología (Este módulo sólo se cursará en el Ciclo II).

1. Contenidos

* Elaboración de estrategias de identificación y resolución de problemas tecnológicos sencillos, de forma individual y colectiva, en los diversos campos del conocimiento mediante procedimientos intuitivos y de razonamiento científico.

* Adquisición de estrategias científicas y culturales que permitan enfrentarse de manera racional a la comprensión y realización de proyectos tecnológicos sencillos.

* Desarrollo de una actitud crítica y de indagación frente a la enorme presencia de elementos y procesos tecnológicos en nuestro entorno, valorando los efectos económicos, morales y culturales de las aplicaciones de la Ciencia y de la Tecnología en la calidad de vida, así como su papel en la configuración de determinadas profesiones y en la organización y realización de actividades del tiempo libre.

* Reconocimiento y valoración de las aportaciones de la ciencia para la mejora de las condiciones de existencia de los seres humanos, apreciando la importancia de la formación científica y utilizando en las actividades cotidianas y en la elaboración de conocimientos los valores y las actitudes propias del pensamiento científico, adoptando una actitud crítica y fundamentada ante los grandes problemas que actualmente plantean las relaciones entre ciencia, técnica y sociedad.

* Valorar la importancia del trabajo en equipo en la resolución de problemas tecnológicos, asumiendo las responsabilidades individuales en la ejecución de las tareas encomendadas en actitud de cooperación, tolerancia y solidaridad.

* Desarrollo de la imagen de la ciencia como un conjunto de ideas y métodos construïda por mujeres y hombres, ante la concepción de la ciencia como dogma, adquiriendo conciencia de su provisionalidad y evolución ligada a las necesidades y características sociales, frente a una visión dogmática de la misma.

* Conocimiento de los problemas derivados de un uso irracio-

tecnologies (contaminació atmosfèrica i sonora, esgotament de les fonts d'energia, calfament del planeta, etc.) analitzant-los des d'una perspectiva científica i fomentant una actitud de respecte i cura del medi ambient i d'aprofitament racional dels recursos existents.

* Sensibilització i solidaritat davant de les repercussions que el desigual desenvolupament tecnològic produeix en les condicions de vida i en les relacions d'hegemonia entre els pobles.

* Recerca, obtenció i utilització d'informació científica i tecnològica de forma crítica i autònoma, coneixent les formes en què esta es troba disponible, seleccionant allò que puga ser pertinent per a una finalitat concreta i presentant esta informació als altres de forma adequada.

* Coneixement de tècniques per al tractament de la informació científica i tècnica: arrellegada i registre de dades, anàlisi crítica, contrastació i síntesi interpretativa.

* Iniciació progressiva en l'ús de les noves tecnologies, com a part de la formació polivalent, per a facilitar l'aprenentatge i millorar les condicions d'integració laboral i social.

* Elaboració de criteris sobre les aportacions, riscos i costos socials del desenvolupament tecnològic actual a partir de la recopilació i l'anàlisi de les informacions pertinents tenint en compte el paper que juga la tecnologia en diferents tipus de processos productius i activitats laborals, analitzant les repercussions que el desenvolupament tecnològic té sobre les formes de vida.

* Adquisició dels instruments teòrics i metodològics que permeten desenvolupar progressivament una interpretació científica de la naturalesa i una reorganització de les idees d'acord amb ella, i l'elaboració de criteris raonats sobre qüestions científiques i tecnològiques bàsiques de la nostra època, per mitjà del contrast i l'avaluació d'informació obtinguda en distintes fonts, per a analitzar i valorar alguns desenvolupaments i aplicacions tecnològiques d'especial rellevància.

* Aplicació d'estratègies coherents amb els procediments de la ciència en la resolució de problemes: identificació del problema, formulació d'hipòtesi, planificació i realització d'activitats per a contrastar-les, sistematització i anàlisi dels resultats i comunicació dels mateixos. Així com la comprensió i expressió de missatges científics utilitzant el llenguatge oral i escrit amb propietat i altres sistemes de notació i de representació quan corresponga.

* Descobriments de la capacitat que té la naturalesa de produir canvis, a través del coneixement de la matèria i dels tipus d'energia i les seues fonts, desenvolupant una actitud crítica i responsable front a la degradació mediambiental, l'impacte de certes tecnologies i el consum excessiu d'energia.

2. Criteris d'avaluació del mòdul: Ciències i tecnologia

* Valorar oportunament les distintes possibilitats que ofereixen el conjunt d'elements que faciliten l'elaboració de criteris raonats sobre qüestions científiques i tecnològiques bàsiques de la nostra època, en relació amb el món del treball i la participació social, buscant el més adequat a cada cas.

* Planificar i obtenir informació rellevant sobre temes científics i tecnològics bàsics del nostre temps a partir de distintes fonts (documents escrits, objectes, materials, imatges, gràfics, etc.), diferenciant entre dades i opinions, seguint formes senzilles d'investigació i comunicant de forma intel·ligible els resultats de l'estudi.

* Determinar a partir de l'anàlisi de fenòmens científics o tecnològics, algunes característiques essencials del treball científic. Del mateix mode, comprendre i valorar la influència del treball científic sobre la qualitat de vida, el seu caràcter d'empresa acumulativa i col·lectiva en contínua revisió i, també, algunes de les seues limitacions i errors.

* Utilitzar el coneixement de la constitució de la matèria i les propietats de l'energia (possibilitat d'emmagatzemament, presència en tota activitat, transformació d'unes formes a altres) per a explicar alguns fenòmens naturals i quotidians i aplicar el principi de conservació de l'energia a l'anàlisi d'algunes transformacions.

* Analitzar la influència que sobre la degradació mediambiental

nal de las tecnologías (contaminación atmosférica y sonora, agotamiento de las fuentes de energía, calentamiento del planeta, etc) analizándolos desde una perspectiva científica y fomentando una actitud de respecto y cuidado del medio ambiente y de aprovechamiento racional de los recursos existentes.

* Sensibilización y solidaridad ante las repercusiones que el desigual desarrollo tecnológico produce en las condiciones de vida y en las relaciones de hegemonía entre los pueblos.

* Búsqueda, obtención y utilización de información científica y tecnológica de forma crítica y autónoma, conociendo las formas en que ésta se encuentra disponible, seleccionando aquello que pueda ser pertinente para una finalidad concreta y presentando esta información a los otros de forma adecuada.

* Conocimiento de técnicas para el tratamiento de la información científica y técnica: recogida y registro de datos, análisis crítico, contrastación y síntesis interpretativa.

* Iniciación progresiva en el uso de las nuevas tecnologías, como parte de la formación polivalente, para facilitar el aprendizaje y mejorar las condiciones de integración laboral y social.

* Elaboración de criterios sobre las aportaciones, riesgos y costes sociales del desarrollo tecnológico actual a partir de la recopilación y el análisis de las informaciones pertinentes teniendo en cuenta el papel que juega la tecnología en diferentes tipos de procesos productivos y actividades laborales, analizando las repercusiones que el desarrollo tecnológico tiene sobre las formas de vida.

* Adquisición de los instrumentos teóricos y metodológicos que permitan desarrollar progresivamente una interpretación científica de la naturaleza y una reorganización de las ideas de acuerdo con ella, y la elaboración de criterios razonados sobre cuestiones científicas y tecnológicas básicas de nuestra época, mediante el contraste y la evaluación de información obtenida en distintas fuentes, para analizar y valorar algunos desarrollos y aplicaciones tecnológicas de especial relevancia.

* Aplicación de estrategias coherentes con los procedimientos de la ciencia en la resolución de problemas: identificación del problema, formulación de hipótesis, planificación y realización de actividades para contrastarlas, sistematización y análisis de los resultados y comunicación de los mismos. Así como la comprensión y expresión de mensajes científicos utilizando el lenguaje oral y escrito con propiedad y otros sistemas de notación y de representación cuando corresponda.

* Descubrimiento de la capacidad que tiene la naturaleza de producir cambios, a través del conocimiento de la materia y de los tipos de energía y sus fuentes, desarrollando una actitud crítica y responsable frente a la degradación medioambiental, el impacto de ciertas tecnologías y el consumo excesivo de energía.

2. Criterios de evaluación del módulo: Ciencias y Tecnología

* Valorar oportunamente las distintas posibilidades que ofrecen el conjunto de elementos que facilitan la elaboración de criterios razonados sobre cuestiones científicas y tecnológicas básicas de nuestra época, en relación con el mundo del trabajo y la participación social, buscando el más adecuado a cada caso.

* Planificar y obtener información relevante sobre temas científicos y tecnológicos básicos de nuestro tiempo a partir de distintas fuentes (documentos escritos, objetos, materiales, imágenes, gráficos, etc.), diferenciando entre datos y opiniones, siguiendo formas sencillas de investigación y comunicando de forma inteligible los resultados del estudio.

* Determinar a partir del análisis de fenómenos científicos o tecnológicos, algunas características esenciales del trabajo científico. Del mismo modo, comprender y valorar la influencia del trabajo científico sobre la calidad de vida, su carácter de empresa acumulativa y colectiva en continua revisión y, también, algunas de sus limitaciones y errores.

* Utilizar el conocimiento de la constitución de la materia y las propiedades de la energía (posibilidad de almacenamiento, presencia en toda actividad, transformación de unas formas a otras) para explicar algunos fenómenos naturales y cotidianos y aplicar el principio de conservación de la energía al análisis de algunas transformaciones.

* Analizar la influencia que sobre la degradación medioambien-

té una determinada aplicació de la ciència, així com l'impacte de certes tecnologies i el consum excessiu d'energia.

* Analitzar i planificar el procés de resolució de problemes pràctics i tècnics relacionats en la construcció d'un objecte, instal·lació o realització d'un projecte, emprant i produint els recursos verbals i organitzatius apropiats.

* Cooperar en la superació de les dificultats que es presenten en el procés de disseny i construcció d'un objecte o instal·lació tecnològica.

C. Camp de coneixement o àmbit d'experiència de Ciències socials

Este camp de coneixement o àmbit d'experiència està integrat per dos mòduls:

C.1. El món del treball.

C.2. Societats, territori i processos historicoculturals.

Ambdós mòduls es cursaran en els Cicles I i II.

Els continguts i criteris d'avaluació a desenvolupar als mòduls d'este camp de coneixement o àmbit d'experiència són els següents:

C.1. Mòdul: El món del treball

1. Continguts:

* Adquisició d'estratègies intel·lectuals i culturals que permeten enfrontar-se amb llibertat i racionalitat al consum i producció de béns i a la utilització de recursos naturals, econòmics i sociolaborals.

* Adquisició de tècniques i mecanismes tendents a consolidar el sentit de grup, afavorir la relació interpersonal i la convivència, i contribuir a l'ocupació conscient del temps lliure.

* Coneixement dels mecanismes i valors que regixen el funcionament de les societats, en especial els referits als drets i deures que regulen la participació política, econòmica i laboral dels ciutadans.

* Coneixement de les regles que regulen els mercats, l'oferta i la demanda (de béns, servicis, ocupació), l'organització del món empresarial, així com les instàncies i procediments que els poders públics posen a disposició dels ciutadans per a protegir-los dels abusos.

* Desenvolupament d'una actitud positiva cap al treball manual, per mitjà de la realització personal, superant prejuís sobre la tradicional dicotomia entre l'activitat intel·lectual i manual.

Coneixement de tècniques i estratègies de recerca d'ocupació i de mecanismes d'adaptació a les noves situacions del món del treball, a fi de millorar les condicions d'inserció social i laboral en un món en canvi permanent.

* Desenvolupament d'una actitud crítica i d'indagació front a l'enorme presència d'elements i processos tecnològics en el nostre entorn, valorant els efectes econòmics, morals i culturals de les aplicacions de la ciència i de la tecnologia en la qualitat de vida, així com el seu paper en la configuració de determinades professions, i en l'organització i realització d'activitats del temps lliure.

* Anàlisi i valoració dels efectes que sobre la salut i seguretat personal i col·lectiva tenen la determinació i el respecte de les normes de seguretat i higiene, i de tot allò que contribueix a la consecució d'un ambient saludable en l'entorn laboral.

* Recerca, obtenció i utilització d'informació referida a aspectes ocupacionals de forma autònoma i crítica, coneixent les formes en què esta es troba disponible, seleccionant allò que puga ser pertinent per a una finalitat concreta i presentant esta informació als altres de forma adequada.

* Utilització dels coneixements i experiències adquirides sobre els diferents recursos, tècniques, instruments, etc., així com a través dels diferents certificats i perfils de professionalitat amb el fi de possibilitar l'adquisició de coneixements, experiències i condicions necessàries per a incorporar-se al món del treball, millorar o canviar l'ocupació.

* Elaboració de criteris sobre les aportacions, riscos i costos socials del desenvolupament tecnològic actual a partir de la recopilació i l'anàlisi de les informacions pertinents, tenint en compte el

tal tiene una determinada aplicación de la ciencia, así como el impacto de ciertas tecnologías y el consumo excesivo de energía.

* Analizar y planificar el proceso de resolución de problemas prácticos y técnicos relacionados en la construcción de un objeto, instalación o realización de un proyecto, empleando y produciendo los recursos verbales y organizativos apropiados.

* Cooperar en la superación de las dificultades que se presentan en el proceso de diseño y construcción de un objeto o instalación tecnológica.

C. Campo de conocimiento o ámbito de experiencia de ciencias sociales

Este campo de conocimiento o ámbito de experiencia está integrado por dos módulos:

C.1. El mundo del trabajo.

C.2. Sociedades, territorio y procesos histórico-culturales.

Ambos módulos se cursarán en los ciclos I y II.

Los contenidos y criterios de evaluación a desarrollar en los módulos de este campo de conocimiento o ámbito de experiencia son los siguientes:

C.1. Módulo: El mundo del trabajo

1. Contenidos:

* Adquisición de estrategias intelectuales y culturales que permitan enfrentarse con libertad y racionalidad al consumo y producción de bienes y a la utilización de recursos naturales, económicos y sociolaborales.

* Adquisición de técnicas y mecanismos tendentes a afianzar el sentido de grupo, favorecer la relación interpersonal y la convivencia, y contribuir a la ocupación consciente del tiempo libre.

* Conocimiento de los mecanismos y valores que rigen el funcionamiento de las sociedades, en especial los referidos a los derechos y deberes que regulan la participación política, económica y laboral de los ciudadanos.

* Conocimiento de las reglas que regulan los mercados, la oferta y la demanda (de bienes, servicios, empleo), la organización del mundo empresarial, así como las instancias y procedimientos que los poderes públicos ponen a disposición de los ciudadanos para protegerlos de los abusos.

* Desarrollo de una actitud positiva hacia el trabajo manual, por medio de la realización personal, superando prejuicios sobre la tradicional dicotomía entre la actividad intelectual y manual.

* Conocimiento de técnicas y estrategias de búsqueda de empleo y de mecanismos de adaptación a las nuevas situaciones del mundo del trabajo, a fin de mejorar las condiciones de inserción social y laboral en un mundo en cambio permanente.

* Desarrollo de una actitud crítica y de indagación frente a la enorme presencia de elementos y procesos tecnológicos en nuestro entorno, valorando los efectos económicos, morales y culturales de las aplicaciones de la Ciencia y de la Tecnología en la calidad de vida, así como su papel en la configuración de determinadas profesiones, y en la organización y realización de actividades del tiempo libre.

* Análisis y valoración de los efectos que sobre la salud y seguridad personal y colectiva tienen la determinación y el respeto de las normas de seguridad e higiene, y de todo aquello que contribuya a la consecución de un ambiente saludable en el entorno laboral.

* Búsqueda, obtención y utilización de información referida a aspectos ocupacionales de forma autònoma y crítica, conociendo las formas en que ésta se encuentra disponible, seleccionando aquello que pueda ser pertinente para una finalidad concreta y presentando esta información a los otros de forma adecuada.

* Utilización de los conocimientos y experiencias adquiridas sobre los diferentes recursos, técnicas, instrumentos, etc., así como a través de los diferentes certificados y perfiles de profesionalidad con el fin de posibilitar la adquisición de conocimientos, experiencias y condiciones necesarias para incorporarse al mundo del trabajo, mejorar o cambiar la ocupación.

* Elaboración de criterios sobre las aportaciones, riesgos y costes sociales del desarrollo tecnológico actual a partir de la recopilación y el análisis de las informaciones pertinentes, teniendo en

paper que juga la tecnologia en diferents tipus de processos productius i activitats laborals i analitzant les repercussions que el desenrotllament tecnològic té sobre les formes de vida.

* Coneixement de l'organització tècnica i social del treball: especialització, jerarquització, etc. Anàlisi i valoració de les interaccions de la tecnologia amb els fenòmens de divisió social del treball de caràcter tècnic, social, sexual o internacional.

2. Criteris d'avaluació del mòdul: El món del treball.

* Planificar i obtenir informació rellevant sobre temes relacionats amb el món laboral, a partir de distintes fonts (documents escrits, objectes, materials, imatges, gràfics, etc.), diferenciant entre dades i opinions, seguint formes senzilles d'investigació i comunicant de forma intel·ligible els resultats de l'estudi.

* Analitzar les institucions polítiques i econòmiques de la societat espanyola actual valorant el paper dels organismes democràtics i de participació ciutadana, tant en el context de la seua política interna com en relació amb la Comunitat Europea, identificant els mecanismes referits als drets i deures que regulen la participació política, econòmica i laboral dels ciutadans.

* Identificar els principals agents i institucions econòmiques, així com les funcions que exercixen en el marc d'una economia internacional cada vegada més interdependent, i aplicar este coneixement a l'anàlisi i valoració d'alguns problemes i realitats econòmiques de la societat actual, tals com l'aparició de la societat de consum.

* Identificar les variables principals de la problemàtica laboral, utilitzar tècniques i estratègies de recerca d'ocupació, i elaborar mecanismes d'adaptació a les noves situacions del món del treball a fi de millorar les condicions d'inserció laboral.

* Explicar els principals efectes econòmics, socials, i laborals d'una determinada aplicació de la ciència i tecnologia, així com el seu paper en la configuració de determinades professions.

* Descriure les raons que fan necessari un objecte o servei tecnològic quotidià i valorar els aspectes positius i negatius de la seua fabricació, ús i rebuig sobre el medi ambient i el benestar de les persones.

C.2. Mòdul: Societats, territori i processos historicoculturals

1. Continguts

* Elaboració d'estratègies d'identificació i resolució de problemes, de forma individual i col·lectiva, referits a fets socials, per mitjà de procediments bàsics d'indagació, característics de les ciències socials.

* Adquisició d'estratègies intel·lectuals i culturals que permeten enfrontar-se amb llibertat i racionalitat al consum i utilització de recursos naturals i servicis socioculturals.

* Realització de tasques en grup i participació en discussions i debats amb una actitud crítica i tolerant fonamentant adequadament les opinions i propostes i valorant la discrepància i el diàleg com una via necessària per a la solució de problemes humans i socials.

* Desenvolupament de destreses i habilitats bàsiques per a les relacions interpersonals i socials: comunicació, cooperació, exercici dels drets, etc.

* Anàlisi de les relacions existents entre el desenvolupament personal i el context sociocultural i ecològic per a poder tindre criteris a fi d'avaluar les normes que regulen la convivència i actuar en conseqüència.

* Foment de la participació de manera deliberada i crítica en l'espai de diferents institucions: polítiques, socials, culturals, ..., i en administracions públiques, fent ús dels drets de ciutadà.

* Coneixement dels mecanismes i valors que regixen el funcionament de les societats, en especial els referits als drets i deures que regulen la participació política, econòmica i cultural dels ciutadans.

* Indagació sobre les causes dels fenòmens socials des d'una

conta el paper que juga la tecnologia en diferents tipus de processos productius i activitats laborals i analitzant les repercussions que el desenvolupament tecnològic té sobre les formes de vida.

* Conocimiento de la organización técnica y social del trabajo: especialización, jerarquización, etc. Análisis y valoración de las interacciones de la tecnología con los fenómenos de división social del trabajo de carácter técnico, social, sexual o internacional.

2. Criterios de evaluación del módulo: El mundo del trabajo.

* Planificar y obtener información relevante sobre temas relacionados con el mundo laboral, a partir de distintas fuentes (documentos escritos, objetos, materiales, imágenes, gráficos, etc.), diferenciando entre datos y opiniones, siguiendo formas sencillas de investigación y comunicando de forma inteligible los resultados del estudio.

* Analizar las instituciones políticas y económicas de la sociedad española actual valorando el papel de los organismos democráticos y de participación ciudadana, tanto en el contexto de su política interna como en relación con la Comunidad Europea, identificando los mecanismos referidos a los derechos y deberes que regulan la participación política, económica y laboral de los ciudadanos.

* Identificar los principales agentes e instituciones económicas, así como las funciones que desempeñan en el marco de una economía internacional cada vez más interdependiente, y aplicar este conocimiento al análisis y valoración de algunos problemas y realidades económicas de la sociedad actual, tales como la aparición de la sociedad de consumo.

* Identificar las variables principales de la problemática laboral, utilizar técnicas y estrategias de búsqueda de empleo, y elaborar mecanismos de adaptación a las nuevas situaciones del mundo del trabajo a fin de mejorar las condiciones de inserción laboral.

* Explicar los principales efectos económicos, sociales, y laborales de una determinada aplicación de la Ciencia y Tecnología, así como su papel en la configuración de determinadas profesiones.

* Describir las razones que hacen necesario un objeto o servicio tecnológico cotidiano y valorar los aspectos positivos y negativos de su fabricación, uso y desecho sobre el medio ambiente y el bienestar de las personas.

C.2. Módulo: Sociedades, Territorio y procesos histórico-culturales

1. Contenidos

* Elaboración de estrategias de identificación y resolución de problemas, de forma individual y colectiva, referidos a hechos sociales, mediante procedimientos básicos de indagación, característicos de las Ciencias Sociales.

* Adquisición de estrategias intelectuales y culturales que permitan enfrentarse con libertad y racionalidad al consumo y utilización de recursos naturales y servicios socioculturales.

* Realización de tareas en grupo y participación en discusiones y debates con una actitud crítica y tolerante fundamentando adecuadamente las opiniones y propuestas y valorando la discrepancia y el diálogo como una vía necesaria para la solución de problemas humanos y sociales.

* Desarrollo de destrezas y habilidades básicas para las relaciones interpersonales y sociales: comunicación, cooperación, ejercicio de los derechos, etc.

* Análisis de las relaciones existentes entre el desarrollo personal y el contexto sociocultural y ecológico para poder tener criterios a fin de evaluar las normas que regulan la convivencia y actuar en consecuencia.

* Fomento de la participación de manera deliberada y crítica en el espacio de diferentes instituciones: políticas, sociales, culturales, ..., y en administraciones públicas, haciendo uso de los derechos de ciudadano.

* Conocimiento de los mecanismos y valores que rigen el funcionamiento de las sociedades, en especial los referidos a los derechos y deberes que regulan la participación política, económica y cultural de los ciudadanos.

* Indagación sobre las causas de los fenómenos sociales desde

actitud oberta cap a la complexitat dels problemes, evitant explicacions simplistes i parcials, i valorant que les anàlisis socials són processos en constant elaboració.

* Identificació i anàlisi, a diferents escales, de les interaccions que les societats humanes estableixen amb els seus territoris en la utilització de l'espai i en l'aprofitament dels recursos naturals, valorant les conseqüències de tipus econòmic, social, polític i medi ambiental. Coneixent l'especial problemàtica i l'impacte medi ambiental que planteja la utilització de recursos de la Comunitat Valenciana.

* Desenvolupament d'una actitud crítica i de gaudi front a les creacions culturals i artístiques, enteses com a formes de comunicació i d'expressió cultural i històrica, a fi d'elaborar criteris personals sobre la qualitat i els usos socials de les manifestacions culturals i artístiques.

* Recerca, obtenció i utilització d'informació referida a les ciències socials de forma autònoma i crítica, coneixent les formes en què esta es troba disponible, seleccionant allò que puga ser pertinent per a una finalitat concreta i presentant esta informació als altres de forma adequada.

* Coneixement bàsic de les principals recomanacions legals emanades dels diferents poders públics per a l'ús i gaudi de béns i servicis, a fi de procurar la conservació i un ús integral dels mateixos.

* Coneixement de tècniques per al tractament de la informació referida a les ciències socials: arreplegada i registre de dades, anàlisi crítica, contrastació i síntesi interpretativa.

* Coneixement de la varietat de factors geogràfics i històrics i la seua interrelació amb els fets socials, econòmics i polítics de la societat actual, i la interdisciplinarietat entre ambdós dimensions del coneixement social, analitzant i distingint els elements bàsics espacials i temporals que es manegen en l'explicació de les societats, destacant el paper que els individus, hòmens i dones, exercixen en elles, assumint que estes societats són el resultat de complexos i llargs processos de canvi que es projecten en el futur.

* Coneixement de la dimensió europea i mundial d'una nova ciutadania basada en la igualtat, la solidaritat, la llibertat, el respecte als altres i la participació democràtica.

* Coneixement, apreciació i respecte al patrimoni natural, cultural i historicoartístic, entenent la diversitat cultural i lingüística com un dret dels pobles i de les persones a la seua identitat.

* Establiment de relacions entre moviments que constitueixen referents claus en la història de l'art i de la música, i els elements més destacats del context social i històric que van aparèixer, valorant les obres més rellevants com mostres destacades del patrimoni cultural.

* Anàlisi d'obres rellevants de l'art i de la música com a exemples de la creació artística i del patrimoni cultural, reconeixent les intencions i les funcions que complixen amb el fi d'apreciar-les i de relacionar-les amb els propis gustos estètics i culturals.

2. Criteris d'avaluació del mòdul: Societats, territori i processos historico culturals.

* Valorar oportunament les distintes possibilitats que ofereixen el conjunt d'elements que faciliten el coneixement i la interpretació de la societat i la cultura, en relació amb el món del treball i la participació social, buscant el més adequat a cada cas.

* Planificar i obtindre informació rellevant relativa a les ciències socials, a partir de distintes fonts (documents escrits, objectes, materials, imatges, gràfics, etc.), diferenciant entre dades i opinions, seguint formes senzilles d'investigació i comunicant de forma intel·ligible els resultats de l'estudi.

* Identificar i localitzar els traços físics més destacats (clima, relleu, vegetació i aigües) que configuren grans unitats paisatgístiques de la Comunitat Valenciana, del territori espanyol i del planeta, analitzant alguns exemples representatius dels paisatges geogràfics resultants de l'activitat humana en dits mitjans (explotació agrària, desenvolupament turístic, traçat de xarxes de comunica-

una actitud abierta hacia la complejidad de los problemas, evitando explicaciones simplistas y parciales, y apreciando que los análisis sociales son procesos en constante elaboración.

* Identificación y análisis, a diferentes escalas, de las interacciones que las sociedades humanas establecen con sus territorios en la utilización del espacio y en el aprovechamiento de los recursos naturales, valorando las consecuencias de tipo económico, social, político y medio ambiental. Conociendo la especial problemática y el impacto medio ambiental que plantea la utilización de recursos de la Comunidad Valenciana.

* Desarrollo de una actitud crítica y de disfrute frente a las creaciones culturales y artísticas, entendidas como formas de comunicación y de expresión cultural e histórica, a fin de elaborar criterios personales sobre la calidad y los usos sociales de las manifestaciones culturales y artísticas.

* Búsqueda, obtención y utilización de información referida a las Ciencias Sociales de forma autónoma y crítica, conociendo las formas en que ésta se encuentra disponible, seleccionando aquello que pueda ser pertinente para una finalidad concreta y presentando esta información a los otros de forma adecuada.

Conocimiento básico de las principales recomendaciones legales emanadas de los diferentes poderes públicos para el uso y disfrute de bienes y servicios, a fin de procurar la conservación y un uso integral de los mismos.

* Conocimiento de técnicas para el tratamiento de la información referida a las Ciencias Sociales: recogida y registro de datos, análisis crítico, contrastación y síntesis interpretativa.

* Conocimiento de la variedad de factores geográficos e históricos y su interrelación con los hechos sociales, económicos y políticos de la sociedad actual, y la interdisciplinariiedad entre ambas dimensiones del conocimiento social, analizando y distinguiendo los elementos básicos espaciales y temporales que se manejan en la explicación de las sociedades, destacando el papel que los individuos, hombres y mujeres, desempeñan en ellas, asumiendo que estas sociedades son el resultado de complejos y largos procesos de cambio que se proyectan en el futuro.

* Conocimiento de la dimensión europea y mundial de una nueva ciudadanía basada en la igualdad, la solidaridad, la libertad, el respeto a los otros y la participación democrática.

* Conocimiento, apreciación y respeto al patrimonio natural, cultural e histórico-artístico, entendiendo la diversidad cultural y lingüística como un derecho de los pueblos y de las personas a su identidad.

* Establecimiento de relaciones entre movimientos que constituyen referentes claves en la historia del arte y de la música, y los elementos más destacados del contexto social e histórico en que aparecieron, valorando las obras más relevantes como muestras destacadas del patrimonio cultural.

* Análisis de obras relevantes del arte y de la música como ejemplos de la creación artística y del patrimonio cultural, reconociendo las intenciones y las funciones que cumplen con el fin de apreciarlas y de relacionarlas con los propios gustos estéticos y culturales.

2. Criterios de evaluación del módulo: Sociedades, territorio y procesos histórico-culturales.

* Valorar oportunamente las distintas posibilidades que ofrecen el conjunto de elementos que facilitan el conocimiento y la interpretación de la sociedad y la cultura, en relación con el mundo del trabajo y la participación social, buscando el más adecuado a cada caso.

* Planificar y obtener información relevante relativa a las Ciencias Sociales, a partir de distintas fuentes (documentos escritos, objetos, materiales, imágenes, gráficos, etc.), diferenciando entre datos y opiniones, siguiendo formas sencillas de investigación y comunicando de forma inteligible los resultados del estudio.

* Identificar y localizar los rasgos físicos más destacados (clima, relieve, vegetación y aguas) que configuran grandes unidades paisajísticas de la Comunidad Valenciana, del territorio español y del planeta, analizando algunos ejemplos representativos de los paisajes geográficos resultantes de la actividad humana en dichos medios (explotación agraria, desarrollo turístico, trazado de redes

ció...).

* Identificar, localitzar i caracteritzar els principals sistemes d'explotació dels recursos naturals així com dels principals espais industrials a la Comunitat Valenciana, a Espanya i al món, analitzant els interessos econòmics, socials i polítics que es plasmen en ells i les relacions d'intercanvi que s'establixen entre països desenvolupats i subdesenvolupats en el comerç d'estos productes.

* Utilitzar els models de creixement demogràfic i el coneixement de la distribució de la població en la Comunitat Valenciana, a Espanya i al planeta, per a analitzar alguns exemples representatius de les tendències migratòries i problemes de superpoblació i enveïlliment del món actual.

Analitzar els aspectes bàsics dels canvis importants produïts, en l'àmbit temporal i espacial dels pobles, societats i cultures que es van desenvolupar al territori espanyol i analitzar algunes de les aportacions més representatives (materials, artístiques, institucionals i d'organització social) de la diversitat i riquesa del nostre patrimoni.

* Identificar els grans traços de canvis importants en el desenvolupament de les societats, en especial algunes de les grans transformacions i conflictes mundials que han tingut lloc en el present segle, valorant críticament els interessos de les grans potències i els grups socials i la seua incidència en els fets estudiats. Aplicar este coneixement a la comprensió d'alguns dels problemes internacionals més destacats de l'actualitat.

* Analitzar i comprendre l'evolució que ha sofert algun aspecte significatiu de la vida humana (traços de la vida quotidiana, de les condicions materials de vida, de l'organització política, hàbits i creences, etc.) al llarg de diferents èpoques històriques, assenyalant els principals moments de canvi en eixa evolució.

* Identificar i analitzar la riquesa i varietat del patrimoni natural, cultural i historicoartístic i valorar l'impacte que el desenvolupament científicotecnològic té sobre dit patrimoni i sobre la vida de les persones.

* Determinar la varietat de factors geogràfics i històrics i la seua interrelació amb els fets socials, econòmics i polítics de la societat actual.

* Reconèixer en la Constitució Espanyola, els estatuts d'autonomia i altres normes que regulen el funcionament de les comunitats i municipis, els principis, organismes i funcions que intervien sobre la seua comunitat i aplicar eixe coneixement per a enjudiciar i debatre fets o actuacions de la vida pública i actituds o comportaments quotidians.

* Identificar i localitzar les comunitats autònomes espanyoles, els estats europeus, així com els principals països i àrees geoeconòmiques i culturals del món, analitzant exemples representatius dels desequilibris i desigualtats en el desenvolupament que existix entre eixos territoris.

* Identificar els elements bàsics en la caracterització de la societat actual i les relacions entre ells per a explicar les seues manifestacions. Comparar elements comuns de diferents societats de tipus econòmic, social, polític, cultural i establir semblances i diferències, quan les hi haja.

* Identificar, definir i delimitar problemes, dilemes morals i conflictes socials rellevants que afecten el món actual i, en especial, els que concierren a La Comunitat Valenciana en el context de la societat espanyola, respectant i analitzant críticament formes de vida, valors, comportaments ètics, creences, opinions i juïus distints als propis.

* Participar en debats sobre qüestions problemàtiques de la societat actual extretes de diverses fonts d'informació, manifestant actituds de respecte davant de les opinions dels altres.

de comunicació...).

* Identificar, localitzar y caracterizar los principales sistemas de explotación de los recursos naturales así como de los principales espacios industriales en la Comunidad Valenciana, en España y en el mundo, analizando los intereses económicos, sociales y políticos que se plasman en ellos y las relaciones de intercambio que se establecen entre países desarrollados y subdesarrollados en el comercio de estos productos.

* Utilizar los modelos de crecimiento demográfico y el conocimiento de la distribución de la población en la Comunidad Valenciana, en España y en el planeta, para analizar algunos ejemplos representativos de las tendencias migratorias y problemas de superpoblación y envejecimiento del mundo actual.

* Analizar los aspectos básicos de los cambios importantes producidos, en el ámbito temporal y espacial de los pueblos, sociedades y culturas que se desarrollaron en el territorio español y analizar algunas de las aportaciones más representativas (materiales, artísticas, institucionales y de organización social) de la diversidad y riqueza de nuestro patrimonio.

* Identificar los grandes rasgos de cambios importantes en el desarrollo de las sociedades, en especial algunas de las grandes transformaciones y conflictos mundiales que han tenido lugar en el presente siglo, valorando críticamente los intereses de las grandes potencias y los grupos sociales y su incidencia en los hechos estudiados. Aplicar este conocimiento a la comprensión de algunos de los problemas internacionales más destacados de la actualidad.

* Analizar y comprender la evolución que ha sufrido algún aspecto significativo de la vida humana (rasgos de la vida cotidiana, de las condiciones materiales de vida, de la organización política, hábitos y creencias, etc.) a lo largo de diferentes épocas históricas, señalando los principales momentos de cambio en esa evolución.

* Identificar y analizar la riqueza y variedad del patrimonio natural, cultural e histórico-artístico y valorar el impacto que el desarrollo científico-tecnológico tiene sobre dicho patrimonio y sobre la vida de las personas.

* Determinar la variedad de factores geográficos e históricos y su interrelación con los hechos sociales, económicos y políticos de la sociedad actual.

* Reconocer en la Constitución Española, los estatutos de autonomía y demás normas que regulan el funcionamiento de las comunidades y municipios, los principios, organismos y funciones que intervienen sobre su comunidad y aplicar ese conocimiento para enjuiciar y debatir hechos o actuaciones de la vida pública y actitudes o comportamientos cotidianos.

* Identificar y localizar las comunidades autónomas españolas, los estados europeos, así como los principales países y áreas geoeconómicas y culturales del mundo, analizando ejemplos representativos de los desequilibrios y desigualdades en el desarrollo que existe entre esos territorios.

* Identificar los elementos básicos en la caracterización de la sociedad actual y las relaciones entre ellos para explicar sus manifestaciones. Comparar elementos comunes de diferentes sociedades de tipo económico, social, político, cultural y establecer semejanzas y diferencias, cuando las haya.

* Identificar, definir y delimitar problemas, dilemas morales y conflictos sociales relevantes que afectan al mundo actual y, en especial, los que conciernen a la Comunidad Valenciana en el contexto de la sociedad española, respetando y analizando críticamente formas de vida, valores, comportamientos éticos, creencias, opiniones y juicios distintos a los propios.

* Participar en debates sobre cuestiones problemáticas de la sociedad actual extraídas de diversas fuentes de información, manifestando actitudes de respeto ante las opiniones de los demás.

PROMOCIÓ AL SEGON CICLE PROMOCIÓN AL SEGUNDO CICLO	PROPOSTA D'EXPEDICIÓ DEL TÍTOL DE GRADUAT EN EDUCACIÓ SECUNDÀRIA. PROPUESTA EXPEDICIÓN TÍTULO GRADUADO EN EDUCACIÓN SECUNDARIA
En la sessió d'avaluació de data es decidix la promoció al segon cicle de la Formació Bàsica de les persones adultes.	En la sessió d'avaluació de data es decidix proposar la persona adulta per a l'expedició del Títol de Graduat en Educación Secundaria.
En la sesión de evaluación de fecha se decide la promoción al segundo ciclo de la Formación Básica de las personas adultas	En la sesión de evaluación de fecha se decide proponer a la persona adulta para la expedición del Título de Graduado en Educación Secundaria.
EL PROFESSOR/A	EL PROFESSOR/A
Firmat: ..... Firmado	Firmat: ..... Firmado
Vist i Plau / Vº Bº El director/La directora	El secretari/La secretària El secretario/La secretaria
Firmat/Firmado:	Firmat/Firmado: .....

II. PROGRAMES FORMATIUS REGULATS EN L'ANNEX III, DEL DECRET _____, DEL GOVERN VALENCIÀ, CURSATS PER _____

PROGRAMAS FORMATIVOS REGULADOS EN EL ANEXO III, DEL DECRETO _____, DEL GOBIERNO VALENCIANO, CURSADOS POR _____

Centre Centro	Fecha y firma del profesor/a Data i firma del professor/a	Programa formatiu (I) Programa formativo	Horas cursadas Hores cursades

(1) En este espacio se reflejará el programa o programas formativos, que ha cursado la persona adulta de los que figuran en el Anexo III, del decreto _____, del Gobierno Valenciano.
En este espacio se reflejará el/los programas formativos, que ha cursado la persona adulta, de los que figuran en el Anexo III, del decreto _____, del Gobierno Valenciano.

III. PROGRAMES FORMATIUS REGULATS EN L'ANNEX IV, DEL DECRET _____, DEL GOVERN VALENCIÀ, CURSATS PER _____

PROGRAMAS FORMATIVOS REGULADOS EN EL ANEXO IV, DEL DECRETO _____, DEL GOBIERNO VALENCIANO, CURSADOS POR _____

Centre Centro	Fecha y firma del profesor/a Data i firma del professor/a	Programa formatiu (I) Programa formativo	Horas cursadas Hores cursades

(2) En este espacio se reflejará el programa o programas formativos, que ha cursado la persona adulta de los que figuran en el Anexo IV, del decreto _____, del Gobierno Valenciano.
En este espacio se reflejará el/los programas formativos, que ha cursado la persona adulta, de los que figuran en el Anexo IV, del decreto _____, del Gobierno Valenciano.

ANEX I.B) / ANEXO I.B)

FORMACIÓ BÀSICA DE LES PERSONES ADULTES / FORMACIÓN BÁSICA DE LAS PERSONAS ADULTAS

ACTA D'AVALUACIÓ FINAL DEL PRIMER CICLE / ACTA DE EVALUACIÓN FINAL DEL PRIMER CICLO

Curs acadèmic / Curso académico . . . . . / . . . . .

Grup . . . . .

Grupo

Centre:	Codi:	Públic: ****	Privat: ****
Centro	Código	Público ****	Privado ****
Domicili:	Localitat:	Província	Província
Domicilio	Localidad	Provincia	Provincia
Telèfon:			
Teléfono			

Nombre total de persones adultes: . . . . . Promocionen: . . . . . No promocionen: . . . . .
 Número total de personas adultas Promocionan No promocionan

Relació alfabètica de persones adultes /Relación alfabética de personas adultas	C.C. COMUNICACIÓ		C.C. CIENC. TECNOL.		C.C. CIENC. SOCIALES		D.P. (2)
	MOD. VAL. (1)	MOD. CAST. (1)	MOD. PIM. (1)	MOD. NES (1)	MOD. MT. (1)	MOD. STPHC (1)	
Núm.Ordre Cognoms i nom Apellidos y nombre	Data naixement Fecha nacimiento						

Relació alfabètica de persones adultes /Relación alfabética de personas adultas		C.C. COMUNICACIÓ		C.C. CIENC. SOCIALES		D.P. (2)
		MOD. VAL. (1)	MOD. CAST. (1)	MOD. MT. (1)	MOD. STPHC (1)	
Núm. Ordre Cognoms i nom Nº Orden Apellidos y nombre	Data naixement Fecha nacimiento					
PIM: Processos i instruments matemàtics Procesos e instrumentos matemáticos NES: Natura, Ecologia i Salut Naturaleza, Ecología y Salud		VAL: València Valenciano CAST: Castellà Castellano		MT: El món de treball El mundo del trabajo STPHC:Societats, territori i processos histò- rico-culturals Sociedades, territorio y procesos histò- rico-culturales		
(1) P = Promociona; NP = No promociona (2) D.P. = Decisió sobre la promoció/Decisión sobre la promoción; P = Promociona; NP = No promociona						

Vist i plau / Vº Bº
 EL DIRECTOR / LA DIRECTORA

..... de ..... de .....
 Segell/sello ..... de ..... de .....
 El/la Professor/a

Firmat/Firmado: .....

ANNEX I.C) / ANEXO I.C)

FORMACIÓ BÀSICA DE LES PERSONES ADULTES / FORMACIÓN BÁSICA DE LAS PERSONAS ADULTAS

INFORME DELS RESULTATS DE L'AVALUACIÓ DE PERSONES ADULTES / INFORME DE RESULTADOS DE LA EVALUACIÓN DE PERSONAS ADULTAS

Curs acadèmic / Curso académico . . . . . / . . . . .

Centre:	Codi:	Públic:	Privat: . . . . .
Centro	Código	Público	Privado
Domicili:	Localitat:	Provincia	Provincia
Domicilio	Localidad	Provincia	Provincia
Telèfon:			
Teléfono			

Avaluació final Evaluación Final	Nombre de persones adultes Número de personas adultas				C.C. COMUNICACIÓ						C.C. CIENITIF. TECNOL.						C.C. CIENC. SOCIALES							
	P (1)		NP (2)		VAL.		CAST.		FTM		NES		MT		STPHC		P		NP		P		NP	
	P	NP	P	NP	P	NP	P	NP	P	NP	P	NP	P	NP	P	NP	P	NP	P	NP	P	NP	P	NP
GRUP A / Grupo A				Total																				
GRUP B / Grupo B																								
..... /																								
Total 1r Cicle/1er Ciclo																								

(1) P = Promocionen/Promocionan
 (2) NP = No promocionen/No promocionan

Avaluació Final Evaluación Final	Proposta lliurament títol Propuesta expedición título		C.C. COMUNICACIÓ						C.C. CIENC. SOC.						C.C. CIENC. SOC.												
	SI	NO	VAL.	CAST.	LE	PIH	FIN	CT	MT	STPHC	IN	QP	IN	QP	IN	QP	IN	QP	IN	QP	IN	QP	IN	QP	IN		
		Total	QP	IN	QP	IN	QP	IN	QP	IN	QP	IN	QP	IN	QP	IN	QP	IN	QP	IN	QP	IN	QP	IN	QP	IN	
SEGON CICLE SEGUNDO CICLO		Grup A Grupo A																									
		Grup B Grupo B																									
		.... /																									
		Total 2n Cicle Total 2º Cíclo																									

QP = Qualificació positiva / Calificación positiva
IN = Insuficient / Insuficiente

VALORACIÓ GENERAL DELS RESULTATS / VALORACIÓN GENERAL DE LOS RESULTADOS

--

Vist i Plau / Vº Bº
El Director/La Directora

..... de ..... de .....
El Secretari/La Secretaria
La/El Cap d'Estudis
La/El Jefe de Estudios

Segell/sello

ANNEX II/ ANEXO II

ATRIBUCIÓ D'ESPECIALITATS DEL COS DE PROFESSORS D'ENSENYAMENT SECUNDARI ALS TRES CAMPS DE CONEIXEMENT O ÀMBITS D'EXPERIÈNCIA EN QUÈ S'ORGANITZEN ELS ENSENYAMENTS CORRESPONENTS AL SEGON NIVELL DEL CICLO II DE FORMACIÓ BÀSICA DE PERSONES ADULTES, EN FUNCIÓ DE LES ÀREES O MATÈRIES D'EDUCACIÓ SECUNDÀRIA OBLIGATÒRIA INTEGRADES EN CADA CAMP DE CONEIXEMENT O ÀMBIT D'EXPERIÈNCIA.

ATRIBUCIÓN DE ESPECIALIDADES DEL CUERPO DE PROFESORES DE ENSEÑANZA SECUNDARIA A LOS TRES CAMPOS DE CONOCIMIENTO O ÁMBITOS DE EXPERIENCIA EN LOS QUE SE ORGANIZAN LAS ENSEÑANZAS CORRESPONDIENTES AL SEGUNDO NIVEL DEL CICLO II DE FORMACIÓN BÁSICA DE PERSONAS ADULTAS, EN FUNCIÓN DE LAS ÁREAS O MATERIAS DE EDUCACIÓN SECUNDARIA OBLIGATORIA INTEGRADAS EN CADA CAMPO DE CONOCIMIENTO O ÁMBITO DE EXPERIENCIA

Especialitats del Cos de Professors d'Ensenyament Secundari <i>Especialidades del Cuerpo de Profesores de Enseñanza Secundaria</i>	Camps de Coneixement o àmbits d'experiència (d) <i>Campos de Conocimiento o ámbitos de experiencia</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Llengua Castellana i Literatura (a) <i>Lengua Castellana y Literatura</i> • Processos i Mitjans de Comunicació (a) <i>Procesos y Medios de Comunicación</i> • Llengua i Literatura Valenciana (b) <i>Lengua y Literatura Valenciana</i> • Anglès (c) <i>Inglés</i> • Francés (c) <i>Francés</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Camp de coneixement o àmbit d'experiència de Comunicació. <i>Campo de Conocimiento o ámbito de experiencia de Comunicación</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Matemàtiques <i>Matemáticas</i> • Tecnologia <i>Tecnología</i> • Biologia i Geologia <i>Biología y Geología</i> • Física i Química <i>Física y Química</i> • Anàlisi i Química Industrial <i>Análisis y Química Industrial</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Camp de Coneixement o àmbit d'experiència Científicotecnològic <i>Campo de Conocimiento o ámbito de experiencia Científicotecnológico</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Geografia i Historia <i>Geografía e Historia</i> • Filosofia <i>Filosofía</i> • Formació i Orientació Laboral <i>Formación y Orientación Laboral</i> • Psicologia i Pedagogia <i>Psicología y pedagogía</i> • Economia <i>Economía</i> • Intervenció Sociocomunitària <i>Intervención Sociocomunitaria</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Camp de Coneixement o àmbit d'experiència de Ciències Socials <i>Campo de Conocimiento o ámbito de experiencia de Ciencias Sociales</i>

- (a) La Conselleria de Cultura, Educació i Ciència establirà els requisits que hauran de posseir els professors del Cos d'Ensenyament Secundari, de l'especialitat de "Llengua Castellana i Literatura" i de l'especialitat de "Processos i Mitjans de Comunicació", per a poder impartir els Mòduls de "Valencià" i "Llengües Estrangeres (Anglès o Francés)" del Camp de Coneixement o àmbit d'experiència de Comunicació.

La Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia establecerá los requisitos que deberán poseer los profesores del Cuerpo de Enseñanza Secundaria, de la especialidad de "Lengua Castellana y Literatura" y de la especialidad de "Procesos y Medios de Comunicación", para poder impartir los Módulos de "Valenciano" y "Lenguas Extranjeras (Inglés o Francés)" del Campo de Conocimiento o ámbito de experiencia de Comunicación.

- (b) La Conselleria de Cultura, Educació i Ciència establirà els requisits que hauran de posseir els professors del Cos d'Ensenyament Secundari, de l'especialitat de "Llengua i Literatura Valenciana", per a poder impartir el Mòdul de "Llengües Estrangeres (Anglès o Francés)", del Camp de Coneixement o àmbit d'experiència de Comunicació.

La Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia establecerá los requisitos que deberán poseer los profesores del Cuerpo de Enseñanza Secundaria, de la especialidad de "Lengua y Literatura Valenciana", para poder impartir el Módulo de "Lenguas Extranjeras (Inglés o Francés)", del Campo de Conocimiento o ámbito de experiencia de Comunicación.

- (c) La Conselleria de Cultura, Educació i Ciència establirà els requisits que hauran de posseir els professors del Cos d'Ensenyament Secundari, de les especialitats de "Anglès" o "Francés", per a poder impartir el Mòdul de "Valencià", del Camp de Coneixement o àmbit d'experiència de Comunicació.

La Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia establecerá los requisitos que deberán poseer los profesores del Cuerpo de Enseñanza Secundaria, de las especialidades de "Inglés" o "Francés", para poder impartir el Módulo de "Valenciano", del Campo de Conocimiento o ámbito de experiencia de Comunicación.

- (d) En el cas que en un centre de formació de persones adultes existisca més d'un lloc de treball de professor del Cos d'Ensenyament Secundari per a impartir un Camp de Coneixement o àmbit d'experiència, la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència podrà establir la preferència per a ocupar-lo entre els distints especialistes que tenen atribució per a impartir cada Camp de Coneixement o àmbit d'experiència.

En el caso de que en un centro de formación de personas adultas exista más de un puesto de trabajo de profesor del Cuerpo de Enseñanza Secundaria para impartir un Campo de Conocimiento o ámbito de experiencia, la Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia podrá establecer la preferencia para ocuparlo entre los distintos especialistas que tienen atribución para impartir cada Campo de Conocimiento o ámbito de experiencia.

Orientacions per al desenvolupament dels programes formatius, que figuren en els apartats b), c), d), e), j), de l'article 5.2. de la Llei 1/1995, de 20 de gener, de la Generalitat Valenciana, de Formació de les Persones Adultes.

A fi de desenvolupar els objectius establits tant en l'article 51 de la LOGSE com en l'article tercer de la Llei 1/1995, per a consolidar el dret de totes les persones a l'educació, de facilitar-los l'accés als distints nivells del sistema educatiu i de desenvolupar la seua capacitat de participació en la vida social, cultural, política i econòmica, l'article 5 de la Llei 1/1995, estableix que les actuacions en les diferents àrees de la formació de les persones adultes es desenvoluparan per mitjà de programes específics, d'acord amb les característiques, necessitats i interessos de les persones adultes.

Per a facilitar el desenvolupament dels programes formatius que consten en els apartats b), c), d), e), j) de l'article 5.2. De la Llei 1/1995, s'elaboren estes orientacions a fi d'establir un marc general de referència que després els centres de formació de persones adultes deuran contextualitzar atenent tant a les característiques de cada entorn concret com dels destinataris d'eixa formació.

Estes orientacions estableixen uns objectius generals per a cada programa formatiu i seran els centres de formació de persones adultes els que hauran d'establir els continguts en els quals plasma l'acció educativa.

Els centres de formació de persones adultes concretaran, completaran i desenvoluparan els objectius dels programes formatius que impartisquen per mitjà de l'elaboració de programacions de la seua activitat docent els objectius, continguts i metodologia de la qual articularan les característiques del programa formatiu que es desenvolupa segons les expectatives i necessitats de les persones adultes que el cursen.

En el desenvolupament d'estos programes formatius tindrà un especial protagonisme l'orientació educativa i laboral. A tal fi el professorat realitzarà una funció tutorial i orientadora integrada en el propi programa formatiu, de mode que les persones adultes posseïsquen, després de haver-lo cursat, els suficients ressorts per a poder respondre a les distintes possibilitats formatives i profesio-

Orientaciones para el desarrollo de los programas formativos, que figuran en los apartados B), C), D), E), J), del artículo 5.2 de la Ley 1/1995, de 20 de enero, de la Generalitat Valenciana, de Formación de las Personas Adultas.

Con el fin de desarrollar los objetivos establecidos tanto en el artículo 51 de la LOGSE como en el artículo tercero de la Ley 1/1995, para afianzar el derecho de todas las personas a la educación, de facilitarles el acceso a los distintos niveles del sistema educativo y de desarrollar su capacidad de participación en la vida social, cultural, política y económica, el artículo 5 de la Ley 1/1995, establece que las actuaciones en las diferentes áreas de la formación de las personas adultas se desarrollarán mediante programas específicos, de acuerdo con las características, necesidades e intereses de las personas adultas.

Para facilitar el desarrollo de los programas formativos que constan en los apartados b), c), d), e), j) del artículo 5.2. de la Ley 1/1995, se elaboran estas orientaciones a fin de establecer un marco general de referencia que después los centros de formación de personas adultas deberán contextualizar atendiendo tanto a las características de cada entorno concreto como de los destinatarios de esa formación.

Estas orientaciones establecen unos objetivos generales para cada programa formativo y serán los centros de formación de personas adultas los que deberán establecer los contenidos en los que se plasma la acción educativa.

Los centros de formación de personas adultas concretarán, completarán y desarrollarán los objetivos de los programas formativos que impartan mediante la elaboración de programaciones de su actividad docente cuyos objetivos, contenidos y metodología articularán las características del programa formativo que se desarrolla según las expectativas y necesidades de las personas adultas que lo cursen.

En el desarrollo de estos programas formativos tendrá un especial protagonismo la orientación educativa y laboral. A tal fin el profesorado realizará una función tutorial y orientadora integrada en el propio programa formativo, de modo que las personas adultas posean, tras haberlo cursado, los suficientes resortes para poder responder a las distintas posibilidades formativas y profesionales acor-

nals concordes amb les seues capacitats i interessos.

Programa de l'apartat b) de l'article 5.2. de la Llei 1/1995: Programes que faciliten a les persones adultes la participació i l'obtenció de titulacions que possibiliten l'accés al món del treball i als diferents nivells educatius per mitjà de modalitats, organitzacions i metodologies adaptades a les característiques de l'aprenentatge de les persones adultes.

Introducció:

La LOGSE estableix que el sistema educatiu facilitarà a les persones adultes la seua incorporació als diferents ensenyaments i, en conseqüència, possibilita l'accés als diferents nivells educatius a través d'una sèrie de proves específiques: proves perquè les persones majors de 18 anys d'edat puguin obtenir directament el títol de Graduat en Educació Secundària, proves perquè les persones adultes majors de 23 anys puguin obtenir directament el títol de Batxiller, proves per a l'obtenció de títols de Formació Professional en les condicions i casos que es determinen, proves per a accedir a la Formació Professional específica (tant de grau mitjà com de grau superior) i distintes proves per a accedir als ensenyaments de Règim Especial (proves per a accedir al grau mitjà i superior de Música i Dansa, proves per a accedir al grau superior d'Art Dramàtic i proves per a accedir als graus mitjà i superior d'Arts Plàstiques i Disseny).

Per al desenvolupament d'este programa formatiu s'ha de prestar especial èmfasi a l'adquisició de coneixements, procediments (tècniques, habilitats, estratègies, mètodes) i actituds, amb la finalitat d'aconseguir aprenentatges útils i significatius per al desenvolupament personal, la potenciació de la participació i el protagonisme de les persones adultes en el context sociocultural, així com l'adquisició d'aprenentatges que faciliten l'accés a les distintes possibilitats que ofereix el sistema educatiu i el mercat laboral.

Per a poder cursar este programa formatiu, les persones adultes hauran de tindre l'edat requerida en la normativa vigent, per a l'accés a través de la prova específica corresponent al nivell educatiu que es tracte.

Objectius:

L'ensenyament i l'aprenentatge d'este programa formatiu tindrà com a objectiu desenvolupar en les persones adultes les següents capacitats:

Mobilitzar i emprar les estratègies i sabers ja possessos per a realitzar nous aprenentatges, relacionats amb el nivell educatiu a què es desitja accedir.

Comprendre i produir textos, documents i missatges (orals, escrits, etc.) amb autonomia, propietat, creativitat i adequació, amb distintes intencions i propòsits comunicatius i en diferents contextos.

Obtindre i utilitzar informació de forma autònoma i crítica, i conèixer els modes en què es troba disponible.

Conèixer les característiques fonamentals del seu medi físic, social, cultural i laboral.

Consolidar els coneixements científics i tecnològics fonamentals i les habilitats bàsiques necessàries per a poder accedir al nivell educatiu elegit.

Adquirir instruments polivalents, metodològics i de coneixement que permeten accedir a ofertes formatives destinades a la inserció i millora educativa i laboral.

Adquirir procediments i tècniques d'autoorganització i desenvolupament de treball autònom per a la recerca i selecció de recursos que permeten planificar i cobrir les seues necessitats d'aprenentatge.

Adquirir la formació adequada que permeta l'accés als ensenyaments de règim general postobligatòries i de règim especial, segons allò que s'ha disposat en la LOGSE.

Reconèixer els aspectes personals que afecten al ple desenvolupament dels objectius d'este programa, a fi de resoldre'ls.

Fixar-se objectius personalment, dissenyar i portar a cap projectes d'aprenentatge segons les pròpies necessitats, inclinacions i interessos.

2. Programa de l'apartat c) de l'article 5.2. de la Llei 1/1995:

des con sus capacidades e intereses.

Programa del apartado b) del artículo 5.2. de la Ley 1/1995:

Programas que faciliten a las personas adultas la participación y la obtención de titulaciones que posibiliten el acceso al mundo del trabajo y a los diferentes niveles educativos mediante modalidades, organizaciones y metodologías adaptadas a las características del aprendizaje de las personas adultas.

Introducción:

La LOGSE establece que el sistema educativo facilitará a las personas adultas su incorporación a las distintas enseñanzas y, en consecuencia, posibilita el acceso a los distintos niveles educativos a través de una serie de pruebas específicas: pruebas para que las personas mayores de 18 años de edad puedan obtener directamente el Título de Graduado en Educación Secundaria, pruebas para que las personas adultas mayores de 23 años puedan obtener directamente el Título de Bachiller, pruebas para la obtención de Títulos de Formación Profesional en las condiciones y casos que se determinen, pruebas para acceder a la Formación Profesional específica (tanto de grado medio como de grado superior) y distintas pruebas para acceder a las enseñanzas de Régimen Especial (pruebas para acceder al grado medio y superior de Música y Danza, pruebas para acceder al grado superior de Arte Dramático y pruebas para acceder a los grados medio y superior de Artes Plásticas y Diseño).

Para el desarrollo de este programa formativo se debe prestar especial énfasis a la adquisición de conocimientos, procedimientos (técnicas, habilidades, estrategias, métodos) y actitudes, con la finalidad de conseguir aprendizajes útiles y significativos para el desarrollo personal, la potenciación de la participación y el protagonismo de las personas adultas en el contexto socio-cultural, así como la adquisición de aprendizajes que faciliten el acceso a las distintas posibilidades que ofrece el sistema educativo y el mercado laboral.

Para poder cursar este programa formativo, las personas adultas deberán tener la edad requerida en la normativa vigente, para el acceso a través de la prueba específica correspondiente al nivel educativo de que se trate.

Objetivos:

La enseñanza y el aprendizaje de este programa formativo tendrá como objetivo desarrollar en las personas adultas las siguientes capacidades:

Movilizar y emplear las estrategias y saberes ya poseídos para realizar nuevos aprendizajes, relacionados con el nivel educativo al que se desea acceder.

Comprender y producir textos, documentos y mensajes (orales, escritos, etc.) con autonomía, propiedad, creatividad y adecuación, con distintas intenciones y propósitos comunicativos y en diferentes contextos.

Obtener y utilizar información de forma autónoma y crítica, y conocer los modos en los que se halla disponible.

Conocer las características fundamentales de su medio físico, social, cultural y laboral.

Consolidar los conocimientos científicos y tecnológicos fundamentales y las habilidades básicas necesarias para poder acceder al nivel educativo elegido.

Adquirir instrumentos polivalentes, metodológicos y de conocimiento que permitan acceder a ofertas formativas destinadas a la inserción y mejora educativa y laboral.

Adquirir procedimientos y técnicas de auto-organización y desarrollo de trabajo autónomo para la búsqueda y selección de recursos que permitan planificar y cubrir sus necesidades de aprendizaje.

Adquirir la formación adecuada que permita el acceso a las enseñanzas de régimen general post-obligatorias y de régimen especial, según lo dispuesto en la LOGSE.

Reconocer los aspectos personales que afectan al pleno desarrollo de los objetivos de este programa, a fin de resolverlos.

Fijarse objetivos personalmente, diseñar y llevar a cabo proyectos de aprendizaje según las propias necesidades, inclinaciones e intereses.

2. Programa del apartado c) del artículo 5.2 de la Ley 1/1995:

Programes per a promoure el coneixement de la realitat valenciana en tots els seus aspectes i, de manera específica, en tot allò que es relaciona amb la llengua i la cultura.

Introducció

El propi Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana estableix que correspon a la Generalitat Valenciana fomentar el desenvolupament de les peculiaritats del poble valencià i facilitar la participació dels valencians en la vida política, econòmica, cultural i social. Així mateix disposa que s'atorgarà especial protecció i respecte a la recuperació del valencià.

La finalitat d'este programa formatiu és el coneixement del patrimoni natural i cultural de la Comunitat Valenciana, en especial, el relatiu a les seues peculiaritats lingüístiques, socials i econòmiques, incidint en la normalització sociolingüística i potenciant l'ensenyament del valencià, ja que el mateix és part substancial del patrimoni cultural de la nostra societat.

En este sentit la formació de persones adultes es converteix en un àmbit privilegiat per a promoure el coneixement de la realitat valenciana en tots els seus aspectes i, de manera específica, en tot allò que es relaciona amb la llengua i la cultura.

Este programa a més a més de poder-se cursar específicament, està parcialment desenvolupat, segons es disposa en l'article primer d'este decret, en el currículum establert per als programes d'alfabetització i els programes per a adquirir i actualitzar la formació bàsica de les persones adultes fins a l'obtenció del títol de Graduat en Educació Secundària, que figura en l'annex I d'este decret.

Les persones adultes es podran incorporar a este programa formatiu a partir de l'any natural en què complixen dihuit anys de edat.

Objectius:

L'ensenyament i l'aprenentatge d'este programa formatiu tindrà com a objectiu desenvolupar en les persones adultes les següents capacitats:

Comprendre i produir textos, documents i missatges (orals, escrits, etc.) en valencià amb autonomia, propietat, creativitat i adequació, amb distintes intencions i propòsits comunicatius i en diferents contextos.

Obindre i utilitzar informació de forma autònoma i crítica i conèixer els modes en què es troba disponible.

Conscienciar sobre el valor del valencià com a vehicle d'identitat cultural i utilitzar-lo com a instrument per a l'adquisició de nous aprenentatges, el desenvolupament del pensament i la comprensió i anàlisi de la realitat social, econòmica i cultural.

Utilitzar la lectura en valencià com a font de gaudi, informació i aprenentatge, i com a mitjà de perfeccionament i enriquiment lingüístic, cultural i personal.

Conèixer la varietat de factors geogràfics i històrics i la seua interrelació amb la societat valenciana actual.

Conèixer, apreciar i respectar el patrimoni natural, lingüístic, historicoartístic i cultural de la Comunitat Valenciana.

Conèixer l'estructura i el funcionament de les institucions de la Generalitat Valenciana.

Entendre i valorar l'existència de diferents cultures, respectant les diferències i propiciant la integració social.

Adquirir la formació adequada que permeta l'obtenció de certificats oficials sobre l'ús i coneixement del valencià.

3. Programa de l'apartat d) de l'article 5.2. de la Llei 1/1995: Programes per a la preparació de l'ingrés de les persones adultes a la Universitat per mitjà de la superació d'una prova específica.

Introducció:

Este programa formatiu està contemplat en la LOGSE en la qual s'estableix que les persones majors de 25 anys d'edat podran ingressar directament a la Universitat, sense necessitat de cap titulació, per mitjà de la superació d'una prova específica.

En el desenvolupament d'este programa formatiu s'ha de prestar especial èmfasi a l'adquisició de coneixements, procediments (habilitats, tècniques, mètodes, estratègies), tant des del punt de

Programas para promover el conocimiento de la realidad valenciana en todos sus aspectos y, de manera específica, en todo aquello que se relaciona con la lengua y la cultura.

Introducción

El propio Estatuto de Autonomía de la Comunidad Valenciana establece que corresponde a la Generalitat Valenciana fomentar el desarrollo de las peculiaridades del pueblo valenciano y facilitar la participación de los valencianos en la vida política, económica, cultural y social. Asimismo dispone que se otorgará especial protección y respeto a la recuperación del valenciano.

La finalidad de este programa formativo es el conocimiento del patrimonio natural y cultural de la Comunidad Valenciana, en especial, lo relativo a sus peculiaridades lingüísticas, sociales y económicas, incidiendo en la normalización socio-lingüística y potenciando la enseñanza del valenciano, dado que el mismo es parte substancial del patrimonio cultural de nuestra sociedad.

En este sentido la formación de personas adultas se convierte en un ámbito privilegiado para promover el conocimiento de la realidad valenciana en todos sus aspectos y, de manera específica, en todo aquello que se relaciona con la lengua y la cultura.

Este programa además de poderse cursar específicamente, está parcialmente desarrollado, según se dispone en el artículo primero de este decreto, en el currículo establecido para los programas de alfabetización y los programas para adquirir y actualizar la formación básica de las personas adultas hasta la obtención del Título de Graduado en Educación Secundaria, que figura en el anexo I de este decreto.

Las personas adultas se podrán incorporar a este programa formativo a partir del año natural en que cumplen dieciocho años de edad.

Objetivos:

La enseñanza y el aprendizaje de este programa formativo tendrá como objetivo desarrollar en las personas adultas las siguientes capacidades:

Comprender y producir textos, documentos y mensajes (orales, escritos, etc.) en valenciano con autonomía, propiedad, creatividad y adecuación, con distintas intenciones y propósitos comunicativos y en diferentes contextos.

Obtener y utilizar información de forma autònoma y crítica y conocer los modos en los que se halla disponible.

Conscienciar acerca del valor del valenciano como vehículo de identidad cultural y utilizarlo como instrumento para la adquisición de nuevos aprendizajes, el desarrollo del pensamiento y la comprensión y análisis de la realidad social, económica y cultural.

Utilizar la lectura en valenciano como fuente de disfrute, información y aprendizaje, y como medio de perfeccionamiento y enriquecimiento lingüístico, cultural y personal.

Conocer la variedad de factores geográficos e históricos y su interrelación con la sociedad valenciana actual.

Conocer, apreciar y respetar el patrimonio natural, lingüístico, histórico-artístico y cultural de la Comunidad Valenciana.

Conocer la estructura y el funcionamiento de las instituciones de la Generalitat Valenciana.

Entender y valorar la existencia de diferentes culturas, respetando las diferencias y propiciando la integración social.

Adquirir la formación adecuada que permita la obtención de certificaciones oficiales sobre el uso y conocimiento del valenciano.

3. Programa del apartado d) del artículo 5.2 de la Ley 1/1995: programas para la preparación del ingreso de las personas adultas a la Universidad mediante la superación de una prueba específica.

Introducción:

Este programa formativo está contemplado en la LOGSE en la que se establece que las personas mayores de 25 años de edad podrán ingresar directamente en la universidad, sin necesidad de titulación alguna, mediante la superación de una prueba específica.

En el desarrollo de este programa formativo se debe prestar especial énfasis a la adquisición de conocimientos, procedimientos (habilidades, técnicas, métodos, estrategias), tanto desde el punto

vista de desenvolupament cultural i personal en la línia de aprendre a aprendre i aprendre a fer, com des d'un punt de vista de desenvolupament social en la línia de participació i protagonisme en els contextos en què es realitza l'acció educativa.

Objectius:

L'ensenyament i l'aprenentatge d'este programa formatiu tindrà com a objectiu desenvolupar en les persones adultes les següents capacitats:

Mobilitzar i usar les estratègies i coneixements ja possessos per a realitzar nous aprenentatges, relacionats amb els estudis universitaris als quals es desitja accedir.

Comprendre i produir textos, documents i missatges (orals, escrits, etc.) amb autonomia, propietat, creativitat i adequació, amb distintes intencions i propòsits comunicatius i en diferents contextos.

Obtindre i utilitzar informació de forma autònoma i crítica, i conèixer els modes en què es troba disponible.

Desenvolupar la capacitat d'autonomia, de aprendre a aprendre, a fi que este autoaprenentatge proporcione autoeducació permanent.

Consolidar els coneixements científics i tecnològics fonamentals i les habilitats bàsiques necessàries per a poder accedir als estudis universitaris elegits.

Adquirir instruments polivalents, metodològics i de coneixement que permeten accedir a ofertes formatives universitàries.

Adquirir procediments i tècniques d'autoorganització i desenvolupament de treball autònom per a la recerca i selecció de recursos que permeten planificar i cobrir les seues necessitats d'aprenentatge.

Adquirir la formació adequada que permeta l'accés als estudis universitaris elegits.

Conèixer l'àmbit universitari valencià en els seus diferents aspectes (normatiu, organitzatiu, acadèmic, administratiu, participatiu, ...), a fi de facilitar la participació i inserció activa futura.

Reconèixer els aspectes personals que afecten al ple desenvolupament dels objectius d'este programa, a fi de resoldre'ls.

Fixar-se objectius personalment, dissenyar i portar a cap projectes d'aprenentatge segons les pròpies necessitats, inclinacions i interessos.

4. Programa de l'apartat e) de l'article 5.2. de la Llei 1/1995: Programes que promoguen el desenvolupament de la igualtat d'oportunitats, la superació de tot tipus de discriminacions, la participació sociocultural i laboral i la formació mediambiental.

Estos programes a més a més de poder-se cursar específicament, han de desenvolupar-se transversalment en el currículum establert en l'annex I d'este decret per als programes d'alfabetització i els programes per a adquirir i actualitzar la formació bàsica de les persones adultes fins a l'obtenció del títol de Graduat en Educació Secundària, segons es contempla en els articles primer i 5.3 del present decret.

Les persones adultes es podran incorporar a estos programes formatius a partir de l'any natural que complixen 18 anys d'edat.

Donat que la formació mediambiental posseïx unes característiques clarament diferenciades de la resta de programes contemplats en l'apartat e) de l'article 5.2, s'estableix una distribució d'estos programes en dos subapartats:

e.1.) Programes que promoguen el desenvolupament de la igualtat d'oportunitats, la superació de tot tipus de discriminacions i la participació sociocultural i laboral.

Introducció

La finalitat essencial d'estos programes és, d'una part, combatre la discriminació de tot tipus per mitjà de l'anàlisi, la reflexió crítica i les accions particulars sobre les actituds sexistes, prejudis i estereotips dominants, i contribuir d'esta manera a què les persones puguen descobrir-se, relacionar-se i valorar-se positivament fomentant l'autoestima i la dignitat, i, per una altra, afavorir la integració de col·lectius o grups socialment desfavorits per raons econòmiques

de vista de desenvolupament cultural i personal en la línia de aprendre a aprendre i aprendre a fer, com des d'un punt de vista de desenvolupament social en la línia de participació i protagonisme en els contextos en que se realitza la acció educativa.

Objetivos:

La enseñanza y el aprendizaje de este programa formativo tendrá como objetivo desarrollar en las personas adultas las siguientes capacidades:

Mobilizar y emplear las estrategias y saberes ya poseídos para realizar nuevos aprendizajes, relacionados con los estudios universitarios a los que se desea acceder.

Comprender y producir textos, documentos y mensajes (orales, escritos, etc.) con autonomía, propiedad, creatividad y adecuación, con distintas intenciones y propósitos comunicativos y en diferentes contextos.

Obtener y utilizar información de forma autónoma y crítica, y conocer los modos en los que se halla disponible.

Desarrollar la capacidad de autonomía, de aprender a aprender, con el fin de que este autoaprendizaje proporcione autoeducación permanente.

Consolidar los conocimientos científicos y tecnológicos fundamentales y las habilidades básicas necesarias para poder acceder a los estudios universitarios elegidos.

Adquirir instrumentos polivalentes, metodológicos y de conocimiento que permitan acceder a ofertas formativas universitarias.

Adquirir procedimientos y técnicas de auto-organización y desarrollo de trabajo autónomo para la búsqueda y selección de recursos que permitan planificar y cubrir sus necesidades de aprendizaje.

Adquirir la formación adecuada que permita el acceso a los estudios universitarios elegidos.

Conocer el ámbito universitario valenciano en sus diferentes aspectos (normativo, organizativo, académico, administrativo, participativo, ...), a fin de facilitar la participación e inserción activa futura.

Reconocer los aspectos personales que afectan al pleno desarrollo de los objetivos de este programa, a fin de resolverlos.

Fijarse objetivos personalmente, diseñar y llevar a cabo proyectos de aprendizaje según las propias necesidades, inclinaciones e intereses.

4. Programa del apartado e) del artículo 5.2 de la Ley 1/1995: programas que promuevan el desarrollo de la igualdad de oportunidades, la superación de todo tipo de discriminaciones, la participación sociocultural y laboral y la formación medioambiental.

Estos programas además de poderse cursar específicamente, deben desarrollarse transversalmente en el currículo establecido en el anexo I de este decreto para los programas de alfabetización y los programas para adquirir y actualizar la formación básica de las personas adultas hasta la obtención del Título de Graduado en Educación Secundaria, según se contempla en los artículos primero y 5.3 del presente decreto.

Las personas adultas se podrán incorporar a estos programas formativos a partir del año natural en que cumplen dieciocho años de edad.

Dado que la formación medioambiental posee unas características clarament diferenciadas del resto de programas contemplados en el apartado e) del artículo 5.2, se establece una distribución de estos programas en dos subapartados:

e.1.) Programas que promuevan el desarrollo de la igualdad de oportunidades, la superación de todo tipo de discriminaciones y la participación socio-cultural y laboral.

Introducción

La finalidad esencial de estos programas es, de una parte, combatir la discriminación de todo tipo mediante el análisis, la reflexión crítica y las acciones particulares sobre las actitudes sexistas, prejuicios y estereotipos dominantes, y contribuir de esta manera a que las personas puedan descubrirse, relacionarse y valorarse positivamente fomentando la autoestima y la dignidad, y, por otra, favorecer la integración de colectivos o grupos socialmente desfa-

ques, professionals, culturals, formatives, d'edat i ètnia, i de persones amb dificultats subjectives de diferent caracterització.

Objectius:

L'ensenyament i l'aprenentatge d'este programa formatiu tindrà com a objectiu desenvolupar en les persones adultes les següents capacitats:

Prendre una postura activa que afavorisca la integració i participació social de persones, grups o col·lectius socialment marginats o desfavorits, per distintes causes.

Superar inhibicions i prejudis, rebutjar discriminacions de persones en raó de qualsevol variable i desenvolupar actituds de solidaritat, cooperació i tolerància.

Conèixer els mecanismes i valors que regixen el funcionament de les societats, en especial les referides als drets i deures que regulen la participació política, econòmica i cultural, dels ciutadans.

Entendre la diversitat cultural i lingüística com un dret dels pobles i dels individus a la seua identitat.

Analitzar críticament els aspectes socials i culturals que han anat conformant els estereotips sexistes, adoptant una postura crítica front a estos que afavorisca el desenvolupament integral de la personalitat al marge de la pertinença a un o un altre sexe.

Conèixer les principals aportacions del col·lectiu femení al llarg de la història i les seues lluites per a l'èxit de la igualtat de drets.

Fomentar la cooperació i la solidaritat entre les persones d'ambdós sexes, reconeixent els principals obstacles que impedeixen la igualtat d'oportunitats entre les dones i els homes i respectant les diferències individuals.

Participar en discussions i debats en grup amb una actitud crítica i tolerant, fonamentant adequadament les opinions i propostes, valorant la discrepància i el diàleg com una via necessària per a la solució de problemes humans i socials.

Participar en processos associatius, de distintes àmbits territorials, promovent la participació activa en l'organització i el funcionament d'estes associacions.

Adquirir instruments polivalents, metodològics i de coneixement que permeten aprofitar ofertes formatives destinades a la millora professional i a la inserció social, així com dels recursos materials i humans de l'entorn immediat que puguin contribuir al desenvolupament d'iniciatives pròpies en l'àmbit professional i social.

Conèixer les relacions economicolaborals i les seues implicacions individuals i col·lectives, valorant les actituds que afavorisquen la integració social i laboral.

Prendre consciència de les desigualtats que puguin produir discriminació en l'activitat laboral (sexe, ètnia, edat, etc.), contribuint activament als canvis d'actituds que afavorisquen la igualtat d'oportunitats.

Obtindre, analitzar i valorar informació referida al seu entorn socioproductiu immediat.

Adquirir consciència dels propis valors i capacitats en relació amb distintes opcions d'un camp professional.

Tindre confiança en si mateix i en la pròpia capacitat d'intervenció en situacions d'aplicació d'un treball pràctic.

Desenvolupar una actitud positiva cap al treball manual, com a mitjà de manteniment i realització personal, superant la tradicional dicotomia entre l'activitat intel·lectual i l'activitat manual.

Conèixer tècniques i estratègies de recerca d'ocupació i desenvolupar mecanismes d'adaptació a les noves situacions del món del treball, a fi de millorar les condicions d'inserció social i laboral en un món en canvi permanent.

e.2.) Programes que promoguen la formació mediambiental.

Introducció

La finalitat d'este programa formatiu és contribuir a la formació de ciutadans millor preparats per a gaudir d'un medi ambient de qualitat. Ciutadans que consideren que la Terra i els seus recursos són limitats i patrimoni de tots els humans.

S'analitzaran els mecanismes que regixen el funcionament del

vorecidos por razones económicas, profesionales, culturales, formativas, de edad y étnia, y de personas con dificultades subjetivas de diferente caracterización.

Objetivos:

La enseñanza y el aprendizaje de este programa formativo tendrá como objetivo desarrollar en las personas adultas las siguientes capacidades:

Tomar una postura activa que favorezca la integración y participación social de personas, grupos o colectivos socialmente marginados o desfavorecidos, por distintas causas.

Superar inhibiciones y prejuicios, rechazar discriminaciones de personas en razón de cualquier variable y desarrollar actitudes de solidaridad, cooperación y tolerancia.

Conocer los mecanismos y valores que rigen el funcionamiento de las sociedades, en especial las referidas a los derechos y deberes que regulan la participación política, económica y cultural, de los ciudadanos.

Entender la diversidad cultural y lingüística como un derecho de los pueblos y de los individuos a su identidad.

Analizar críticamente los aspectos sociales y culturales que han ido conformando los estereotipos sexistas, adoptando una postura crítica frente a éstos que favorezca el desarrollo integral de la personalidad al margen de la pertenencia a uno u otro sexo.

Conocer las principales aportaciones del colectivo femenino a lo largo de la historia y sus luchas para el logro de la igualdad de derechos.

Fomentar la cooperación y la solidaridad entre las personas de ambos sexos, reconociendo los principales obstáculos que impiden la igualdad de oportunidades entre las mujeres y los hombres y respetando las diferencias individuales.

Participar en discusiones y debates en grupo con una actitud crítica y tolerante, fundamentando adecuadamente las opiniones y propuestas, valorando la discrepancia y el diálogo como una vía necesaria para la solución de problemas humanos y sociales.

Participar en procesos asociativos, de distintes àmbits territorials, promoviendo la participació activa en la organizació i el funcionamiento de estas asociaciones.

Adquirir instrumentos polivalentes, metodològics i de coneixement que permeten aprofitar ofertes formatives destinades a la millora professional i a la inserció social, así como de los recursos materiales y humanos del entorno inmediato que puedan contribuir al desarrollo de iniciativas propias en el ámbito profesional y social.

Conocer las relaciones económico-laborales y sus implicaciones individuales y colectivas, valorando las actitudes que favorezcan la integración social y laboral.

Tomar conciencia de las desigualdades que puedan producir discriminación en la actividad laboral (sexo, étnia, edad, etc.), contribuyendo activamente a los cambios de actitudes que favorezcan la igualdad de oportunidades.

Obtener, analizar y valorar información referida a su entorno socioproductivo inmediato.

Adquirir conciencia de los propios valores y capacidades en relación con distintas opciones de un campo profesional.

Tener confianza en sí mismo y en la propia capacidad de intervención en situaciones de aplicación de un trabajo práctico.

Desarrollar una actitud positiva hacia el trabajo manual, como medio de sustento y realización personal, superando la tradicional dicotomía entre la actividad intelectual y la actividad manual.

Conocer técnicas y estrategias de búsqueda de empleo y desarrollar mecanismos de adaptación a las nuevas situaciones del mundo del trabajo, a fin de mejorar las condiciones de inserción social y laboral en un mundo en cambio permanente.

e.2.) Programas que promuevan la formación medioambiental.

Introducción

La finalidad de este programa formativo es contribuir a la formación de ciudadanos mejor preparados para disfrutar de un medio ambiente de calidad. Ciudadanos que consideren que la tierra y sus recursos son limitados y patrimonio de todos los humanos.

Se analizarán los mecanismos que rigen el funcionamiento del

medi físic, valorant les repercussions que sobre ell tenen les activitats humanes i contribuint activament a la seua defensa, conservació i millora com a element determinant de la qualitat de vida. Es tractarà que coneguen i aprecien el patrimoni natural i cultural.

Este programa tindrà un caràcter eminentment pràctic i funcional, orientat a posar en connexió els coneixements teòrics amb les observacions i experiències en l'entorn quotidià. Es dóna prioritat a l'adquisició d'uns hàbits de comportament i actituds positives cap a la defensa de l'entorn i a la seua valoració com un patrimoni que se sent com propi i del que es coneix la seua interrelació amb la salut i el benestar.

Objectius:

L'ensenyament i l'aprenentatge d'este programa formatiu tindrà com a objectiu desenrotllar en les persones adultes les següents capacitats:

Adquirir un coneixement elemental de la composició de la biosfera, de la seua dinàmica i dels processos i cicles que en ella es desenrotllen i comprendre de forma bàsica el funcionament d'alguns ecosistemes significatius de la Comunitat Valenciana, i dels que resulten més quotidians per a les persones adultes.

Utilitzar els coneixements bàsics sobre els sers vius i els elements físics i les seues interaccions per a comprendre millor el medi natural.

Conèixer l'entorn geogràfic i natural immediat a fi de conservar-lo i utilitzar-lo responsablement, en tant que determinant de la qualitat de vida, i adquirir una actitud crítica davant de l'impacte que sobre l'entorn tenen determinades accions humanes derivades d'un ús no planificat racionalment de la tecnologia.

Conèixer els problemes derivats d'un ús irracional de les tecnologies analitzant-los des d'una perspectiva científica i fomentant una actitud de respecte i cura del medi ambient i d'aprofitament racional dels recursos existents.

Analitzar i valorar els efectes que sobre la salut i la seguretat personal i col·lectiva tenen la determinació i el respecte d'unes normes de seguretat i higiene, i de tot el que puga contribuir a la consecució d'un ambient saludable en diferents entorns.

Utilitzar els coneixements sobre el funcionament del cos humà per a desenrotllar hàbits de prevenció i salut corporal que propicien un clima individual i social saludable, i contribuir al desenrotllament equilibrat de la persona.

Ser conscients dels greus problemes mediambientals que la humanitat ha generat: superpoblació, balafament d'energia i altres recursos, desertització, contaminació (hídrica, atmosfèrica), residus, extinció d'espècies, etc., i adquirir una visió elemental de la relació entre medi ambient i desenrotllament, en el context de l'actual divisió entre països rics i pobres.

Saber actuar davant d'una agressió al medi ambient, coneixent la normativa bàsica que regula la seua protecció i sent conscients de la necessitat de col·laborar amb els poders públics en la conservació i protecció de l'entorn.

Fomentar l'associacionisme per a la defensa del medi ambient davant de les agressions dels agents contaminants que precipiten la seua deterioració, així com per a promoure projectes comuns de millora del medi ambient.

5. Programa de l'apartat j) de l'article 5.2, de la Llei 1/1995: Programes que orienten i preparen per a viure el temps d'oci d'una forma creativa.

Introducció

Este programa formatiu té com a finalitat contribuir a la realització personal de les persones adultes, a través del coneixement sobre les ofertes culturals, esportives i de temps lliure que existixen en el seu entorn, i capacitar-los per a gaudir dels béns naturals i culturals, potenciar la seua creativitat i autonomia, i les seues habilitats socials.

Les persones adultes es podran incorporar a este programa formatiu a partir de l'any natural que complixen els diu anys d'edat.

Objectius:

L'ensenyament i l'aprenentatge d'este programa formatiu tindrà com a objectiu desenrotllar en les persones adultes les següents

medio físico, valorando las repercusiones que sobre él tienen las actividades humanas y contribuyendo activamente a su defensa, conservación y mejora como elemento determinante de la calidad de vida. Se tratará de que conozcan y aprecien el patrimonio natural y cultural.

Este programa tendrá un carácter eminentemente práctico y funcional, orientado a poner en conexión los conocimientos teóricos con las observaciones y experiencias en el entorno cotidiano. Se da prioridad a la adquisición de unos hábitos de comportamiento y actitudes positivas hacia la defensa del entorno y a su valoración como un patrimonio que se siente como propio y del que se conoce su interrelación con la salud y el bienestar.

Objetivos:

La enseñanza y el aprendizaje de este programa formativo tendrá como objetivo desarrollar en las personas adultas las siguientes capacidades:

Adquirir un conocimiento elemental de la composición de la biosfera, de su dinámica y de los procesos y ciclos que en ella se desarrollan y comprender de forma básica el funcionamiento de algunos ecosistemas significativos de la Comunidad Valenciana, y de los que resulten más cotidianos para las personas adultas.

Utilizar los conocimientos básicos sobre los seres vivos y los elementos físicos y sus interacciones para comprender mejor el medio natural.

Conocer el entorno geográfico y natural inmediato a fin de conservarlo y utilizarlo responsablemente, en tanto que determinante de la calidad de vida, y adquirir una actitud crítica ante el impacto que sobre el entorno tienen determinadas acciones humanas derivadas de un uso no planificado racionalmente de la tecnología.

Conocer los problemas derivados de un uso irracional de las tecnologías analizándolos desde una perspectiva científica y fomentando una actitud de respeto y cuidado del medio ambiente y de aprovechamiento racional de los recursos existentes.

Analizar y valorar los efectos que sobre la salud y la seguridad personal y colectiva tienen la determinación y el respeto de unas normas de seguridad e higiene, y de todo lo que pueda contribuir a la consecución de un ambiente saludable en diferentes entornos.

Utilizar los conocimientos sobre el funcionamiento del cuerpo humano para desarrollar hábitos de prevención y salud corporal que propicien un clima individual y social saludable, y contribuir al desarrollo equilibrado de la persona.

Ser conscientes de los graves problemas medioambientales que la humanidad ha generado: superpoblación, despilfarro de energía y otros recursos, desertización, contaminación (hídrica, atmosférica), residuos, extinción de especies, etc., y adquirir una visión elemental de la relación entre medio ambiente y desarrollo, en el contexto de la actual división entre países ricos y pobres.

Saber actuar ante una agresión al medio ambiente, conociendo la normativa básica que regula su protección y siendo conscientes de la necesidad de colaborar con los poderes públicos en la conservación y protección del entorno.

Fomentar el asociacionismo para la defensa del medio ambiente ante las agresiones de los agentes contaminantes que precipiten su deterioro, así como para promover proyectos comunes de mejora del medio ambiente.

5. Programa del apartado j) del artículo 5.2 de la Ley 1/1995: programas que orienten y preparen para vivir el tiempo de ocio de una forma creativa.

Introducción

Este programa formativo tiene como finalidad contribuir a la realización personal de las personas adultas, a través del conocimiento sobre las ofertas culturales, deportivas y de tiempo libre que existen en su entorno, y capacitarles para disfrutar de los bienes naturales y culturales, potenciar su creatividad y autonomía, y sus habilidades sociales.

Las personas adultas se podrán incorporar a este programa formativo a partir del año natural en que cumplen dieciocho años de edad.

Objetivos:

La enseñanza y el aprendizaje de este programa formativo tendrá como objetivo desarrollar en las personas adultas las siguientes

capacitats:

Desenrotllar habilitats i actituds socials, especialment de cooperació i treball en equip.

Conèixer les necessitats afectives i de relació, pròpies i alienes, i valorar la importància que estes tenen per a l'equilibri personal i per a millorar les relacions amb els altres.

Superar inhibicions i prejudis, rebutjar discriminacions de persones en raó de qualsevol variable i desenrotllar actituds de solidaritat, cooperació i tolerància.

Desenrotllar l'empatia amb altres éssers humans, acostumant-se a la diversitat, les similituds, les diferències i les interdependències.

Conèixer les raons dels conflictes entre sers humans al cercle de relacions personals.

Interioritzar actituds tolerants, obertes i flexibles dins d'un món pluricultural.

Usar i adquirir estratègies d'expressió i de comunicació diverses, habilitats pràctiques a fi d'integrar-se i participar en diferents àmbits socioculturals.

Utilitzar la lectura com a font de gaudi, informació i aprenentatge.

Conèixer i participar en associacions culturals, esportives i d'oci.

Conèixer les ofertes culturals, esportives i d'oci del seu entorn, amb el fi de poder gaudir de les mateixes.

Desenrotllar les destreses adequades per a poder viure el propi temps d'oci d'acord amb les preferències personals.

ANNEX III. A)

Centre de formació de persones adultes:

Domicili:

Localitat: Telèfon:

Certificat acreditatiu sobre l'aprofitament de la formació relativa al programa formatiu (1)

D./Sra:.....
amb DNI : ....., ha cursat amb aprofitament en este centre un total de ..... hores relatives a dit programa formatiu, segons la programació que es detalla al revers (2)

....., a ..... de ..... de .....
(segell del centre)   El/La director/a

(1) En este espai es reflectirà el programa formatiu que ha cursat la persona adulta al centre, dels que figuren en l'annex III, del decret ..... del Govern Valencià

(2) Al revers d'este certificat es farà constar la relació de continguts corresponents al programa formatiu cursat.

capacidades:

Desarrollar habilidades y actitudes sociales, especialmente de cooperación y trabajo en equipo.

Conocer las necesidades afectivas y de relación, propias y ajenas, y valorar la importancia que éstas tienen para el equilibrio personal y para mejorar las relaciones con los demás.

Superar inhibiciones y prejuicios, rechazar discriminaciones de personas en razón de cualquier variable y desarrollar actitudes de solidaridad, cooperación y tolerancia.

Desarrollar la empatía con otros seres humanos, acostumbrándose a la diversidad, las similitudes, las diferencias y las interdependencias.

Conocer las razones de los conflictos entre seres humanos en el círculo de relaciones personales.

Interiorizar actitudes tolerantes, abiertas y flexibles dentro de un mundo pluricultural.

Usar y adquirir estrategias de expresión y de comunicación diversas, habilidades prácticas a fin de integrarse y participar en distintos ámbitos socioculturales.

Utilizar la lectura como fuente de disfrute, información y aprendizaje.

Conocer y participar en asociaciones culturales, deportivas y de ocio.

Conocer las ofertas culturales, deportivas y de ocio de su entorno, con el fin de poder disfrutar de las mismas.

Desarrollar las destrezas adecuadas para poder vivir el propio tiempo de ocio de acuerdo con las preferencias personales.

ANEXO III. A)

Centro de formación de personas adultas:

Dirección:

Localidad: Teléfono:

Certificado acreditativo sobre el aprovechamiento de la formación relativa al programa formativo (1)

D./Sra:.....
con DNI : ....., ha cursado con aprovechamiento en este centro un total de ..... horas relativas a dicho programa formativo, según la programación que se detalla en el reverso (2)

....., a ..... de ..... de .....
(sello del centro)   El/La director/a

(1) En este espacio se reflejará el programa formativo que ha cursado la persona adulta en el centro, de los que figuran en el anexo III, del Decreto ..... del Gobierno Valenciano.

(2) En el reverso de esta certificación se hará constar la relación de contenidos correspondientes al programa formativo cursado.

ANNEX III.B) /

PROGRAMA FORMATIU DE L'ANNEX III DEL DECRET ..... DEL GOVERN VALENCIÀ

E LES PERSONES ADULTES QUE HAN CURSAT AMB APROFITAMENT EL PROGRAMA FORMATIU: .....
..... DE L'ANNEX III. (1)

lèmic/ Grup /

.....	Codi:	Públic: ☐	Privat: ☐
.....	Localitat:	Província:	

total de persones adultes: ..... Nombre d'hores cursades del programa formatiu: .....

Relació alfabètica de persones adultes que han cursat amb aprofitament el programa formatiu		
Cognoms i nom	Data naixement	Núm. DNI

Relació alfabètica de persones adultes que han cursat amb aprofitament el programa formatiu			
Núm. Ordre	Cognoms i nom	Data naixement	Núm. DNI

..... de ..... de .....

Vist i plau /
EL DIRECTOR/ LA DIRECTORA

Segell/ El Professor/a

Firmat/ Firmat/

(1) En el revers d' esta Acta es farà constar la relació de continguts impartits en este programa formatiu.

ANEXO III.B)

PROGRAMA FORMATIVO DEL ANEXO III DEL DECRETO ..... DEL GOBIERNO VALENCIANO

ACTA DE LAS PERSONAS ADULTAS QUE HAN CURSADO CON APROVECHAMIENTO EL PROGRAMA FORMATIVO: .....

Curso académico ..... / ..... Grupo: .....

Centro	Código	Público ☐	Privado ☐
Dirección	Localidad	Provincia	

Número total de personas adultas

Número de horas cursadas del programa formativo

Relación alfabética de personas adultas que han cursado con aprovechamiento el programa formativo		
Nº Orden	Apellidos y nombre	Fecha nacimiento Núm. DNI

Relación alfabética de personas adultas que han cursado con aprovechamiento el programa formativo		
Nº Orden	Apellidos y nombre	Núm. DNI

..... de ..... de .....

Vº Bº
EL DIRECTOR/ LA DIRECTORA

El Profesor/a

Sello

Firmado

Firmado

En el reverso de esta Acta se hará constar la relación de contenidos impartidos en este programa formativo.

ANNEX IV

Orientacions per al desenvolupament dels programes formatius, que figuren en els apartats f), g), h), i) de l'article 5.2 de la Llei 1/1995, de 20 de gener, de la Generalitat Valenciana, de Formació de les Persones Adultes.

A fi de desenvolupar els objectius establits en l'article tercer de la Llei 1/1995, que en el seu apartat 2.b) es proposa establir un sistema públic de recursos que garantisca l'oportunitat d'accedir i participar en els diferents nivells, graus i modalitats de l'ensenyament per mitjà de currículums i ofertes formatives específiques, adaptades a les característiques, condicions i necessitats de la població adulta, en l'article 5.2 de la citada llei s'apunten diferents programes formatius específics, segons les necessitats i opcions dels participants.

Per a facilitar el desenvolupament dels programes formatius que figuren en els apartats f), g), h), i) de l'article 5.2 de la Llei 1/1995, s'elaboren estes orientacions a fi d'establir un marc general de referència que posteriorment caldrà desenvolupar, atenent, tant a les característiques i possibilitats de l'entorn concret, com dels destinataris i destinatàries de la formació ocupacional.

Estos programes a més a més de poder-se cursar específicament, han de desenvolupar-se transversalment o parcialment, segons corresponga, en el currículum establert en l'annex I d'este decret per als programes d'alfabetització i els programes per a adquirir i actualitzar la formació bàsica de les persones adultes fins a l'obtenció del títol de Graduat en Educació Secundària, d'acord amb allò que s'ha establert en els articles 1.2 i 5.3 del present decret.

La Conselleria d'Ocupació desenvoluparà les mesures necessàries en compliment dels objectius avall assenyalats a través d'ordres de convocatòria anuals en què es regularan els programes formatius corresponents i s'establiran els col·lectius destinataris de les accions. Així mateix, emetrà els corresponents certificats d'aptitud a totes aquelles persones adultes que hagen finalitzat els cursos amb aprofitament.

La Conselleria de Benestar Social portarà a cap aquelles actuacions, programes i ajudes que li siguen pròpies en el seu àmbit competencial específic, i en relació als col·lectius socials sobre els que actua.

La formació ocupacional té com a objectiu la qualificació professional de les persones adultes desocupades amb el fi de millorar les seues possibilitats d'accés a una ocupació, així com la reconversió i actualització professional dels treballadors i treballadores.

És per això, que pareix oportú el desenvolupament simultani dels apartats f) i g) de l'article 5.2 de la Llei 1/1995.

1. Programes de formació ocupacional i contínua corresponents als apartats f) i g) de l'article 5.2 de la Llei 1/1995: Programes de formació ocupacional que, responen als objectius i a les finalitats d'esta llei, afavorisquen l'orientació, la promoció i la inserció laboral, i el desenvolupament d'iniciatives formatives que fomenten l'ocupació i programes d'iniciació al treball, d'actualització i reconversió de les professions.

Introducció

Per al desenvolupament d'este programa formatiu, s'atendrà a allò que s'ha disposat en la normativa de la Conselleria d'Ocupació sobre formació ocupacional. En tot cas, s'haurà de prestar especial interès a tots aquells aspectes relacionats amb el desenvolupament personal, la participació i el protagonisme de les persones adultes en el context sociocultural i econòmic, així com l'adquisició de coneixements que faciliten l'accés a les distintes possibilitats que ofereix el mercat de treball.

Per a poder participar en este programa formatiu, les persones adultes hauran de tindre l'edat requerida en la normativa vigent i estar inscrites com parades en les oficines d'ocupació (en el cas de la formació ocupacional) i haver realitzat la prova de selecció que s'establisca a tal efecte.

Totes les actuacions en matèria de formació professional ocupacional que realitza la Conselleria d'Ocupació, es realitzen necessàriament amb persones adultes, tal i com s'establix actualment en els distintes programes.

ANEXO IV

Orientaciones para el desarrollo de los programas formativos, que figuran en los apartados f), g), h), i) del artículo 5.2 de la Ley 1/1995, de 20 de enero, de la Generalitat Valenciana, de Formación de las Personas Adultas.

A fin de desarrollar los objetivos establecidos en el artículo tercero de la Ley 1/1995, que en su apartado 2.b) se propone establecer un sistema público de recursos que garantice la oportunidad de acceder y participar en los diferentes niveles, grados y modalidades de la enseñanza mediante currículos y ofertas formativas específicas, adaptadas a las características, condiciones y necesidades de la población adulta, en el artículo 5.2 de la citada Ley se apuntan diferentes programas formativos específicos, según las necesidades y opciones de los participantes.

Para facilitar el desarrollo de los programas formativos que figuran en los apartados f), g), h) i) del artículo 5.2 de la Ley 1/1995, se elaboran estas orientaciones a fin de establecer un marco general de referencia que posteriormente habrá que desarrollar, atendiendo, tanto a las características y posibilidades del entorno concreto, como de los destinatarios y destinatarias de la formación ocupacional.

Estos programas además de poderse cursar específicamente, deben desarrollarse transversalmente o parcialmente, según corresponda, en el currículo establecido en el anexo I de este decreto para los programas de alfabetización y los programas para adquirir y actualizar la formación básica de las personas adultas hasta la obtención del título de Graduado en Educación Secundaria, según lo establecido en los artículos 1.2 y 5.3 del presente decreto.

La Conselleria de Empleo desarrollará las medidas necesarias en cumplimiento de los objetivos abajo señalados a través de ordenes de convocatoria anuales en las que se regularán los programas formativos correspondientes y se establecerán los colectivos destinatarios de las acciones. Asimismo, emitirá los correspondientes certificados de aptitud a todas aquellas personas adultas que hayan finalizado los cursos con aprovechamiento.

La Conselleria de Bienestar Social llevará a cabo aquellas actuaciones, programas y ayudas que le sean propias en su ámbito competencial específico, y en relación a los colectivos sociales sobre los que actúa.

La formación ocupacional tiene como objetivo la cualificación profesional de las personas adultas desempleadas con el fin de mejorar sus posibilidades de acceso a un empleo, así como la reconversión y actualización profesional de los trabajadores y trabajadoras.

Es por ello, que parece oportuno el desarrollo simultáneo de los apartados f) y g) del artículo 5.2. de la Ley 1/1995.

1. Programas de formación ocupacional y continua correspondientes a los apartados f) y g) del artículo 5.2 de la Ley 1/1995: programas de formación ocupacional que, respondiendo a los objetivos y a las finalidades de esta Ley, favorezcan la orientación, la promoción y la inserción laboral, y el desarrollo de iniciativas formativas que fomenten el empleo y programas de iniciación al trabajo, de actualización y reconversión de las profesiones.

Introducción

Para el desarrollo de este programa formativo, se atenderá a lo dispuesto en la normativa de la Conselleria de Empleo sobre formación ocupacional. En todo caso, se deberá prestar especial interés a todos aquellos aspectos relacionados con el desarrollo personal, la participación y el protagonismo de las personas adultas en el contexto socio-cultural y económico, así como la adquisición de conocimientos que faciliten el acceso a las distintas posibilidades que ofrece el mercado de trabajo.

Para poder participar en este programa formativo, las personas adultas deberán tener la edad requerida en la normativa vigente y estar inscritas como paradas en las oficinas de empleo (en el caso de la formación ocupacional) y haber realizado la prueba de selección que se establezca a tal efecto.

Todas las actuaciones en materia de formación profesional ocupacional que realiza la Conselleria de Empleo, se realizan necesariamente con personas adultas, tal y como se establece actualmente en los distintos programas.

Objectius:

Orientar les persones adultes sobre la qualificació més adequada tenint en compte les seues capacitats i expectatives d'inserció laboral.

Facilitar l'accés al mercat laboral d'aquelles persones adultes que busquen ocupació.

Actualitzar els coneixements i destreses de les persones desocupades a fi de possibilitar el seu reinserció laboral.

Actuar, a través de la formació, en els processos de canvi del teixit econòmic, a fi de garantir la continuïtat laboral.

Contribuir al disseny d'itineraris professionals de les persones adultes segons les seues necessitats i interessos.

2. Programa de formació corresponent a l'apartat h) de l'article 5.2 de la Llei 1/1995.

La Conselleria de Benestar Social col·laborarà amb les conselleries competents en matèria de formació i ocupació, per a la consecució dels objectius següents:

Habilitar les accions indispensables encaminades a aconseguir la integració social dels col·lectius d'immigrants i minories ètniques, dins de la Comunitat Valenciana.

Elaborar els plans i programes que tinguen com a finalitat la protecció i integració dels col·lectius socials més desfavorits.

Realitzar les accions i les mesures necessàries per tal d'aconseguir que estos col·lectius socials aconseguisquen una major cohesió social.

3. Programa de formació corresponent a l'apartat i) de l'article 5.2 de la Llei 1/1995.

La Conselleria de Benestar Social col·laborarà amb les conselleries competents en matèria de Formació i Ocupació, per a la consecució dels objectius següents:

Fomentar la inserció social d'aquelles persones amb discapacitat física, psíquica o sensorial, per mitjà de les accions corresponents.

Facilitar les vies d'integració social dels col·lectius amb discapacitats físiques, psíquiques o sensorials.

Fomentar des de l'administració l'associacionisme d'estos col·lectius, amb la finalitat de donar solució, de manera eficaç, als problemes específics d'estos col·lectius socials.

II. AUTORITATS I PERSONAL

b) OFERTES D'OCUPACIÓ PÚBLICA, OPOSICIONS I CONCURSOS

1. Administració territorial de la Generalitat Valenciana

Conselleria de Cultura, Educació i Ciència

RESOLUCIÓ de 24 de novembre 1999, del director general de Personal, de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, de la Generalitat Valenciana, per la qual es convoca procediment de provisió de places vacants per a funcionaris docents dels cossos de professors d'Ensenyament Secundari, professors tècnics de Formació Professional, professors d'escoles oficials d'idiomes, catedràtics i mestres de Música i Arts Escèniques i professors i mestres de taller d'Arts Plàstiques i Disseny. [1999/A10084]

La Llei Orgànica 1/1990, de 3 d'octubre, d'Ordenació General del Sistema Educatiu (LOGSE), estableix en la disposició addicional novena, apartat 4, que periòdicament les administracions educatives competents convocaran concursos de trasllats d'àmbit nacional a l'efecte de procedir a la provisió de les places vacants que determinen en els centres docents d'ensenyament dependents d'aquelles.

Objetivos:

a) Orientar a las personas adultas sobre la cualificación más adecuada teniendo en cuenta sus capacidades y expectativas de inserción laboral.

b) Facilitar el acceso al mercado laboral de aquellas personas adultas que buscan empleo.

c) Actualizar los conocimientos y destrezas de las personas desempleadas a fin de posibilitar su reinserción laboral.

d) Actuar, a través de la formación, en los procesos de cambio del tejido económico, con el fin de garantizar la continuidad laboral.

e) Contribuir al diseño de itinerarios profesionales de las personas adultas según sus necesidades e intereses.

2. Programa de formación correspondiente al apartado h) del artículo 5.2 de la Ley 1/1995.

La Conselleria de Bienestar Social colaborará con las consellerias competentes en materia de formación y empleo, para la consecución de los siguientes objetivos:

a) Habilitar las acciones indispensables encaminadas a conseguir la integración social de los colectivos de inmigrantes y minorías étnicas, dentro de la Comunidad Valenciana.

b) Elaborar los planes y programas que tengan como finalidad la protección e integración de los colectivos sociales más desfavorecidos.

c) Realizar las acciones y las medidas necesarias para conseguir que estos colectivos sociales consigan una mayor cohesión social.

3. Programa de formación correspondiente al apartado i) del artículo 5.2 de la Ley 1/1995.

La Conselleria de Bienestar Social colaborará con las consellerias competentes en materia de formación y empleo, para la consecución de los siguientes objetivos:

a) Fomentar la inserción social de aquellas personas con discapacidad física, psíquica o sensorial, mediante las acciones correspondientes.

b) Facilitar los cauces de integración social de los colectivos con discapacidades físicas, psíquicas o sensoriales.

c) Fomentar desde la administración el asociacionismo de estos colectivos, con la finalidad de dar solución, de manera eficaz, a los problemas específicos de estos colectivos sociales.

II. AUTORIDADES Y PERSONAL

b) OFERTAS DE EMPLEO PÚBLICO, OPOSICIONES Y CONCURSOS

1. Administración territorial de la Generalitat Valenciana

Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia

RESOLUCIÓN de 24 de noviembre de 1999, del director general de Personal de la Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia de la Generalitat Valenciana, por la que se convoca procedimiento de provisión de plazas vacantes para funcionarios docentes de los cuerpos de profesores de Enseñanza Secundaria, profesores técnicos de Formación Profesional, profesores de escuelas oficiales de idiomas, catedráticos y profesores de Música y Artes Escénicas y profesores y maestros de taller de Artes Plásticas y Diseño. [1999/A10084]

La Ley Orgànica 1/1990, de 3 de octubre, de Ordenación General del Sistema Educativo (LOGSE), establece en su disposición adicional novena, 4, que periódicamente las administraciones educativas competentes convocarán concurso de traslados de ámbito nacional, a efectos de proceder a la provisión de las plazas vacantes que determinen en los centros docentes de enseñanza dependientes